

@288B ༄། སྟོད་འཇུག་གི་རྣམ་པར་ལའད་པ་བཅུགས་སོ། ༄། ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོ་སྤྲོད་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། གང་ཞིག་ཐུགས་རྩིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཉིས་རབ་
བསྐྱེད་ནས། བརྩོན་འགྲུས་མཚུངས་པ་མེད་པས་ཚོགས་གཉིས་རྩོགས་མཛད་དེ། །

བདག་དང་གཞན་དོན་སྤྲོད་སྤུམ་ཚོགས་པ་བརྟེན་གྱིས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྟོབས་སྐྱེད་འགྱུར་ལའང་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། སྟོད་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་གི་དོན། བདག་འདྲའི་སྟོད་
ཡུལ་མ་ཡིན་ཡང་། བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བརྟེན་པ་ལས། བརྟེན་ནས་ཅུང་ཟད་བྱི་བར་བྱ། དེ་ནི་

སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ཉན་པ་པོ་དང་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉན་པ་དང་ལའད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དག་ ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་གཞན་གྱི་དོན་སྤྲོད་
སྤུམ་ཚོགས་པའི་ཐབས་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྟོས་པའི་མཐའ་རྣམ་

པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོན་ས་མཆོད་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གཉིས་པ་ནི་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྟོན་ས་མཆོད་པ་བསྟན་ཏེ།

སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དག་ །ཅེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྟོད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཡིན་
ཏེ། ཇི་ལྟ་ཞེན། བསྟན་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོད་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོད་པ་དང་།

མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོད་པ་སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། སྐྱབ་པའི་ཆོས་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་གཞོད་པ་སེལ་
མཛད་ཅིང་། །བདེ་བ་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་བསྐྱབ་མཛད་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་གཞན་

@289A ༄། །ནི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མཆོད་པར་བཞེད་པ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོད་པ་དངོས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོད་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་

ཞེས་བྱ་བས་ནི་མཆོད་པའི་རྒྱ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག། ཁེས་བྱ་བ་དང་སྦྲོད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོད་པའི་

ཡུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གྲུས་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོད་པ་དངོས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཆོད་པའི་རྒྱ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཕྱག་འཆལ་བའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་

རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་མཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟ་ཞེན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉིས་མ་ལུས་པར་

སྤངས་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིས་བྱ་གཉིད་སད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་སྒོ་རྒྱས་

པའི་ཕྱིར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། མེ་ཏོག་ཀྱི་མུ་ཏ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྟོས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་
ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལུས་སུ་མ་ཆོག་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་ཞེན། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་

པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བུལ་བར་སྟོན་པས། གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་།
དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་སྟོངས་པའི་མ་རིག་པ་བསལ་བས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་།

@289B ཇེས་པར་ལེགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ཡན་ལག་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིའི་སྒྲ་ཡིན་ཡང་།
སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། གཞན་དག་ལ་ཇི་སྟོན་སྟོས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ཇི་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྟོས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བུལ་བ་
ཡིན་ཞེན། ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཆོད་ཙམ་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེགས་བྱེད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་བཞིན་དུ་དབང་ལུགས་

ལ་སོགས་པས་བཞིག་པའི་དགག་པ་མེད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུའི་ཉོག་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པ་འདོད་པ་
ལྟ་བུ་ཆད་པ་དང་། རང་གི་སྤེལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་འདོད་པ་ལྟ་བུ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་

མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་དང་། གངས་ཅན་པ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དང་། ཡང་སྤྱ་སྤྱིགས་ཉག་
པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བའི་ཆོ། ཆོ་སྤྱ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འདིར་འོང་བ་དང་། ལྷི་བའི་ཆོ་

ཉིད་འདི་ཉིད་ཕྱི་མར་འཕོ་བ་མེད་པས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྒྲོས་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞི་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་སྒྲོས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བུལ་བ་ཡིན་ཞེན། དེ་ཞིག་ཀྱན་རྫོབ་གོང་མ་ལྟ་བུའི་

འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་། རང་རང་གིས་འགགས་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆོ་འགགས་པ་དང་། རྒྱ་ཡོད་པའི་ཆོ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། སོ་
སོའི་རྒྱ་ལས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་ཕན་

ཚུན་ལོག་པ་དང་། ཆོ་སྒྲུ་མའི་སྤང་པོ་ལས་བར་མ་ཆད་པར་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་པའི་དུས་སྟེ་བར་མ་ཆད་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་དེས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟ་ཞེ་ན།

མཚན་གཤམ་ཞི་དངོས་པོ་ཉིད་ཆད་མས་དབྱུད་ན་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དེའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ལ་

@290A ༄། །སོགས་པ་ག་ལ་འགྲུབ་སྟེ། རི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འརྩལ་པ་ལས། དངོས་པོ་ཡོད་ན་ནི་དེ་བཞིན་པའི་ཚོས་དེ་དག་དང་། དེ་བསམ་གྱིས། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་གཏོང་བའི་ངང་
ཚུ་ལ་ཅན་དུ་འགའ་མི་འདོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་སྤྱིར་ཚད་མས་དཔྱད་ན་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་

པར་འབྱེད་པ་ལས། རི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་རིགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་སྐྱེ་དང་། །ཞེས་བཀའ་བའི་ལན་དེ་བདེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་རྩལ་གྱིས་ན་ཀུན་
རྫོབ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྱུབ་ན། དངོས་པོ་སྤྲོ་བར་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་སྤྲོས་ཀྱང་ཅི་

དགོས་ཏེ། རལགས་པ་དོན་གཙོད་པ་ལས་ཇི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་དེ་ལ་ནི་བདེན་པ་ཡང་མེད་བརྟུན་པ་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་སྟ་
བུ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་ཇི་སྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གང་ཡང་བྱུང་པ་མེད་པས། བདེན་པ་གཉིས་

ནམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི། །རྟག་དང་ཆད་པ་ག་ལ་ཞིག་ །ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནམ་ཏྲོག་པ། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཏྲོག་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་སྤྱད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་
ལ། །ཡིག་སོགས་དགོད་པར་མི་རྣམས་ལྟར། །དངོས་པོ་ནམས་ནི་མ་སྐྱེས་ལ། །ཆོས་སུ་ནམ་ཏྲོག་དེ་བཞིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆད་མས་དཔུང་ན། །ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་འགག་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། །དེའི་ཆོ་སྣང་བ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །མི་འགྱུར་ཏེ་རིགས་
པའི་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མེད་པར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར། །ཀུན་རྫོབ་དེ་རིགས་པས་བརྟག་

བཟོད་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྱིས། །ཇི་ལྟར་སྤྱང་བ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཀྱང་མེད་ཅེས་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དོན་དམ་པར་ནི་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་

སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་ཉི་བར་ཞི་བ་སྟེ། །བདེན་པ་གཉིས་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། །ཇི་སྐད་དུ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དེ་སྟོང་མིན། །མི་སྟོང་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་མིན། །མི་སྐྱེ་མ་ཡིན་སྐྱེ་མིན་
ཞེས། །དེ་ལ་སོགས་པ་བཙམ་ལྡན་གསུངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་

@290B བས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་དང་སྲས་མངལ་བའི་མདོ་ལས་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞིང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་དོན་

དམ་པའི་བདེན་པ་བཟོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དག་གིས་ཇི་སྟེ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ལ་མི་སྟོང་པ་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་པ་དག་གི་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། སྟོང་པ་ལ་སྒྲ་དག་གིས་བཟོད་པར་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེ་དུ།

འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་རྒྱན་ལས། འཇམ་དཔལ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་སྟོང་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་གི་པའི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཡིན་གྱི། འཇམ་དཔལ་འདི་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་འགའ་ཡང་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། སྟོས་པས་ཆོག་གོ། །འོན་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་པོ་དེ་སྟེ་ཡིན་ཞེ་ན། ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། གཞན་དག་གིས་སྟོན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་རབ་འབྱོར་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྟོན་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྟེ་དུ།

རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་ཇི་སྐད་ཆོས་སྟོན་དང་། །འཆད་དང་རིག་པ་དག་དང་ལྡན་པ་བཅོད་པ་དང་། །མཆོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་སྟོན་པ། །དེ་དག་ཀྱན་གྱང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྐྱེས་བུའི་མཐུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པ་

ཞེས་བྱའོ། །ད་ནི་མཆོད་པ་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་གི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིར་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་སྤྱོད་
མོད་ཀྱི། གདུལ་བྱ་མ་ལུས་པ་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། གཞོད་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་དོན་ཇི་སྟར་མཛད་ཅིན། ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྤྱོད་བ་རྣམས་པ་ལྟ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོན་སྟེན་ཕྱིན་ལས་རྣམས་པ་ལྟའི་ཚུལ་
གྱིས་གདུལ་བྱ་རིགས་རྣམས་པ་ལྟས་བསྟུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་གཞོད་པ་སྟོང་ཞིང་བདེ་བ་

@291A ༄། །སྤྱོད་པའི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྟར་ཞེན། གཞོད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ལས་དེ་དང་དེར་སེམས་ཅན་ལོང་བ་རྣམས་ནི་མིག་གིས་མཐོང་
ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་རིགས་ལྟས་བསྟུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་འདི་

གཞོན་པ་མ་ལུས་པ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ངན་སོང་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རིགས་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཕྱི་མའི་ངན་སོང་གི་གཞོན་པ་སེལ་
ཞིང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་འཇིག་ཚོགས་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་

ནི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་གཞོན་པ་སེལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་རིགས་མ་ངེས་པ་དག་ཐེག་

པ་དམན་པར་ལྷུང་བའི་གཞོན་པ་སེལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བདེ་བ་ཡང་སྐྱབ་པར་མཛད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དག་ལ་ནི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལས་
ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པའི་གཞོན་པ་སེལ་

ཅིང་། ཡང་དག་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཉིད་ལ་འགོད་པའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་མ་ལུས་གཞོན་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་། །བདེ་བ་རྣམ་མང་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱབ་མཛད་
པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་པའི་གཞིའི་གཞུང་བཤད་

པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་པོ་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་ནི་སྟོད་པ་
སྐྱབ་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ། དལ་འབྱོར་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར།

དེ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་མི་ཟ་བར་བསྟན་ཏེ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པས་ནི་སྟོད་པ་སྐྱབ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུ་ལས། བདག་དང་གཞན་མ་ཉམ་པ་ཉིད་
དུ་བྱ་བའི་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་རྙེད་པར་དཀའ་བས་དེ་རྒྱུ་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་

@291B བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། སྐྱེས་བུའི་དོན་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་དལ་འབྱོར་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་ཕྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
ཆེན་པོ་དག་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་ངོ། །འདི་ལྟར་བདག་དང་གཞན་མ་ཉམ་པར། །འཇིགས་དང་

སྐྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ན། །བདག་དང་བྱེ་བྲག་ཅི་ཡོད་ཀྱིས། །གང་དེ་བསྐྱུང་ལ་དེ་མི་སྤྱང་། །སྦྱུང་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྤྱར་ངོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
དལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་འབྱོར་པ་ལྟ་སྟེ། མིར་གྱུར་པ་དང་། དབང་པོ་ཆང་བ་དང་། ཡུལ་

གྱི་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། གནས་ལ་དད་པར་གྱུར་པ་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་འབྲོར་པ་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཛིན་ཏེན་དུ་བྱུང་བ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་
སྟོན་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་ཏེན་ན་གནས་པ་དང་། གཞན་དག་གྱང་དེའི་རྗེས་སུ་

འཇུག་པ་དང་། གཞན་རྗེས་སུ་སྡིང་བཅེ་བ་སྟེ། བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཉན་ཐོས་གྱིས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་པར་ཤིན་དུ་དཀའ་བ་ནི་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་ལས་ཇི་སྐད་
འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ནི་སྐྱེས་བུའི་དོན་མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་སྦྱབ་

པའི་ཏེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ཐོབ་པའི་གནས་གནས་སྐབས་འདི་ལ་ཕན་པ་སྟེ། དག་བའི་ལས་མ་བསྐྱབས་ན་ཐོབ་པ་རྒྱད་ཐོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་
དེ་ཐོབ་པ་རྒྱད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ལས་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཕྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་མོད་ཅེན། ཕྱིས་ནི་འགྲུབ་པར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཕྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྲོར་པར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་སྟོན་པ་སྦྱབ་པའི་ཏེན་ཉི་
བར་ལེན་པའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཇི་ལྟར་མཚན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་དལ་འབྱོར་ཕྱན་སྤུམ་ཆོག་པ་དང་སྤྲད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཏེ་དགེ་བའི་ཆོས་བདག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡང་སྤྲག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་། བདེ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྤུམ་པའི་བྲམས་པ་དང་སྟོང་།

@292A ༄། རྗེའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྒོ་གྲོས་ཐང་ལྟ་ འགའ་ཞིག་འབྱུང་གི་གཏན་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས། དེ་ཐོབ་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་རྟེན་གྲུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་ཉམས་སྲུབ་སྒྲུང་བའི་རིམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་

གུས་ནས། རེ་ཞིག་སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་པན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་དགོ་བ་ཉམ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

འདིར་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཏོ། །དགོ་བ་བསྐྱབ་པའི་རྟོན་ནི་དལ་འབྱོར་ཕྱན་སྐྱེམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་

ཤིན་ཏུ་ཆེད་པར་དཀའ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དགོ་བའི་ཆོས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཆུང་བའི་སྲིར་དང་མི་དགོ་བ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་མི་ཁོམ་པའི་གནས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེད་པར་སྐྱ་བས་དེ་བརྟེན་པའི་མི་དགོ་བའི་
ཆོས་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱད་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་པ་

གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་བར་འབྱུང་ཏེ། དེ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་ཉེས་པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྟོབས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་གཞན་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་བྱད་པར་ཅན་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དགོངས་པའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དངོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་ཐེག་པ་
ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་ཕན་པར་གཟིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕན་ཡོན་གཞན་ཡང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདིས་ནི་གདུལ་བྱ་ཆད་མེད་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མི་ལྟ་བུ་བསྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་
ལུས་གདུང་བའི་དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་བྱ་མི་དགོས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པས་བདེ་སྐྱབས་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེས་

བཤད་དོ། །འདི་ཙམ་གྱིས་སྒྲིག་པ་སྤང་ཞིང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏེ། །ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་སྟོན་སྒྲིག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གདམས་
ངག་བསྟན་པ། འཇིགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོ་འདི་དབང་ཤོ།

@292B པའི་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་། ཆོ་ཕྱི་མའི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱ་ཕྱག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཞིམ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོ་འདི་
དང་ཕྱི་མའི་མི་བདེ་བ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་བདེ་བ་མང་པོ་བརྒྱ་

ཕྱག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཏྲག་ཏུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་སྟེ། གདོན་མི་ཟ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཐ་ཆོག་གོ། །གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན། དེ་བསྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་གིས་གང་

ཟག་དེ་འཁོར་བའི་བརྩོན་རར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་སྤྱུལ། །ཞེས་
བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གྱིས་ན། འཇིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་

སྒྲོས་ཏེ། མཆོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཕན་ཡོན་གཞན་ཡང་གསེར་འགྱུར་རྩིའི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འཕགས་པ་སྒྲོང་ལྷ། པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ་རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ལྷ་
སྟེ། དཔེར་ན་དདུལ་རྒྱའི་རིགས་གསེར་དུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་སྤང་གཅིག་གིས་ཀྱང་།

ལྷགས་སྤང་སྟོང་གསེར་དུ་བསྐྱར་ཏེ། དངུལ་ཚུ་སྤང་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ལྷགས་སྤང་སྟོང་པོ་དེས་ཟད་པར་བྱ་བའམ་ལྷགས་སུ་བསྐྱར་བར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བའི་འབྲུང་བྱངས་དག་གི་ཕྱ་བ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་

པའི་སྐྱིབ་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁ་དོག་དུ་བྱེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བའི་འབྲུང་བྱངས་
གཅིག་པོ་དེ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀྱན་ནས་

ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའམ་ཟད་པར་བྱ་བར་མི་རྒྱས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཉོགས་པ་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པ་དང་

@293A ལྷ། །ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་དགོན་པ་དང་རིན་ཆེ་དང་། དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕན་འདོགས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་གཞོད་པ་ལས་སྟོབ་པ་སྟེ། དལ་འབྱོར་ལྷན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་གོ་

རིམས་བཞིན་དུ་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། དག་བའི་རྩ་བ་བཏང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲོད་པ་མེད་པའི་རིམ་གྱིས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གི་
ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་གྱིས་ན་གཞན་དག་གི་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་དགོས་པས། འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །གཞན་ཡང་དག་བ་གཞན་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འདི་སྐད་
བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཤིང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད་པའི་ཉིན་དམ་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བ་དམ་པས་མ་ཟིན་པའི་དག་བ་དེ་དག་གིས་ནི་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི།
བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིན་དམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོན་བ་དམ་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་དག་

བའི་རྩ་བ་ནམས་གྱིས་ནི་ཇི་སྟིད་དུ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་ཞིང་དེ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐར་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའམ། ཡང་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་འབྱིན་ཞིང་འཁོར་བ་ཇི་སྟིད་མ་སྟོངས་པར་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་ནམ་པ་

གཉིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་ཅིང་། གཞན་གྱི་དོན་ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྱིན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་
འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཉིད་དག་གི་རྩ་བ་མི་ཟད་

པར་བསྐྱང་ཞིང་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྤེལ་བའི་ཐབས་ཉིད་དུ་ཡང་སྟོན་ཏེ། །ཕན་ཡོན་གཞན་ཡང་། སྤྲིག་པ་ཤིན་དུ་མི་ཟད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། བྲོགས་བྱུང་པར་ཅན་
ལ་བརྟེན་ནས་དབྱ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱོབ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་

@293B སེམས་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་བསྐྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་ལས་བྲོལ་བའི་ཕྱིར། སྤྲིག་པ་སྐྱང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདོན་མི་བ་བར་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་
ཏེ། དེས་ན་བསྐྱེལ་བའི་མི་བཞིན་དུ་ཉེས་བྱས་རྣམས་སྤྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་སྟེ། འདི་ཙམ་གྱི་ཕན་ཡོན་

རིག་པའི་སྟོན་སྟེན་བསྟན་ཏེ། །ད་ནི་ལུང་གི་སྟོན་སྟེན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕན་ཡོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་

འཕེལ་བས་ཞིང་ལྟ་བུ་རྩེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྟེན་པས་ས་ལྟ་བུ་རྩེ། འདབ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གཅོད་པས་རྣམ་ཐོས་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་རྩེ། འབྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་བས་པ་ལྟ་བུ་རྩེ། འདོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་

བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་རྩེ། འབས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་རྩེ། འཁོར་མོངས་པའི་དབང་པམ་པར་བྱེད་པས་མདུང་བྱང་ལྟ་བུ་རྩེ། རྩེལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འགོགས་པས་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་རྩེ། འཁོར་མོངས་པའི་མགོ་ལྟང་བར་བྱེད་པས་རལ་གྱི་

ལྟ་བུ་རྩེ། འཁོར་མོངས་པའི་ཤིང་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སྟ་རེ་ལྟ་བུ་རྩེ། འཚོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱབ་པས་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུ་རྩེ། འཁོར་བའི་རྩེའི་ནང་ན་གནས་པ་སྟེང་དུ་འབྱེན་པས་མཆིལ་པ་ལྟ་
བུ་རྩེ། སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཁབས་པའི་ས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཐོར་པས་རྩུང་གི་དྲིལ་

འཁོར་ལྟ་བུ་རྩེ། འབྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་དང་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་རྩེ། འལ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་མཚོད་རྟེན་ལྟ་བུ་
སྟེ། རིགས་གྱི་བུ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཚད་མེད་

པ་གཞན་དག་དང་ལྡན་ནི་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །འོན་ཡོན་ཏན་དེ་ལ་བྱ་དང་ལྡན་ཡང་བདག་ཅག་ལྟ་བུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྐྱེད་ཅུང་ངམ་ཞེས། སྐྱེད་ཅུང་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་
ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་ལས་ཇི་སྐྱད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་

@294A ལྟོ། །བསྐྱན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་མདོར་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་
མེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ལས་འདི་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་འདུན་

པ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་ཇི་
སྐྱད་བཤད་པ་ལྟ་བུར་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་དབྱེ་བ་ལས་འདི་ནི་མོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་

ཞིང་། ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་བརྟུན་ལས་
བྱང་བ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། འདི་ནི་ཡང་དག་པར་སྤངས་བ་བརྟུན་ལས་བྱུང་

བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྔོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་སྒྲོན་པ་དེ་དག་གྱང་
དཀོན་ན། དེ་བས་གྱང་གང་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཆས་པའི་སེམས་

ཅན་དེ་དག་ནི་ཤིན་དུ་དཀོན་ཅོཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་སྒྲོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ལ་དམིགས་

པའི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དཔེར་ན་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྔོང་བའི་སེམས་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་མཚུངས་

པར་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་སྔོན་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི་སྔོང་བའི་སེམས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གཉིས་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དཔེར་ན་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཆས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཏེ་སྒྲོན་པའི་སེམས་

@294B བསྐྱེད་པས་ཆོག་མོད། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྟོན་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེན། བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་

པ་ལས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བའི་ཆོ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་ཅི་མངོན་ཞེན། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འོ་ཇེ་རིན་
པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་གསེར་གྱི་རྒྱན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་རིན་པོ་

ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བསྐྱོག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་འོ་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ནམ་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་གསེར་གྱི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། འཁོར་བའི་དབུལ་བ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་བསྐྱོག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་བྱོད་ནི་བྱ་བ་མང་བ་བྱེད་པ་མང་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནས། ཤེས་

རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་གྱིས། དེ་བས་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱོན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་འདུན་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སློན་པ་འགོ་ཡང་རུང་
འགྲོང་ཡང་རུང་འདུག་ཀྱང་རུང་སད་ཀྱང་རུང་ཏྱག་པར་རྒྱུན་དུ་བྲན་པར་གྱིས་ལ་ཡིད་ལ་བྱང་སྟེ་སློམས་ཤིག་དང་།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སེ་སེའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་། བདག་ཉིད་གྱི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་
བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཤིང་གཞིལ་ཏེ་རྩིས་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བ་མཆོག་དང་ནམ་མཁའ་

དང་འབྲ་བ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས་པར་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག རྩེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་བྱལ་ཅིག །ཡུལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱམ་མེད་

@295A ༄། །དུ་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་དུ་འཐོབ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དུ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱོས་

ཤིག །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྲིད་དེ་ལྟར་ཞུགས་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་རྫོགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་ཡང་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྲིད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་དགོ་

བའི་རྩ་བའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ལན་དུ་མར་ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེ། ལན་དུ་མར་མའི་ནང་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལྟ་དང་མའི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ན་དབང་པོ་བྲིད་པར་འགྱུར་གྱང་། ད་དུང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྲིད་གྱི་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ལས་ལ་བྲི་བའམ་གང་བར་མི་མདོན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གཅིག་གྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབྱགས་དབྱང་
བར་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་བསྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་གངས་མེད་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ན། གང་དེ་ལྟར་མང་དུ་བྲིད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་འབྱུང་ངོ། །ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་
རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་འདྲག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་དུས་གང་ནས་ཇི་སྟེན་གྱི་བར་དུ་གངས་དུ་ཞིག་རྒྱ་ཇི་སྟེན་འབྱུང་ཞེན། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར་གང་ནས་བབྱུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེར་ནས་བབྱུང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་

བར་གྱིས་དུས་གང་ནས་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུ་མི་འཆད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་དུས་ཇི་སྟེན་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་བྱ་བས་ནི་རྒྱ་ཇི་
སྟེན་ཅིག་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཁམས། མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་དགོལ་བའི་ཕྱིར།།

@295B ཞེས་བྱ་བས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་བསྟན་ཏོ། །མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་གཏང་བར་མི་བྱའོ་སྟུམ་པའི་བསམ་པ་སྟེ། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་དེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་དངོས་པོ་དམ་པ་སྟེ། སྟུམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་

ཏོ། །ཡང་དག་ཅིས་བྱ་བས་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཆོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །བསོད་ནམས་དེ་སྟེན་ཅིག་འབྱུང་བར་ཅི་མངོན་ཞེན། འདི་ནི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།
དམན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དྲང་

བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མིད་པའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མིད་པ་དང་ལྡན་པ་གསུངས་ཏེ། ལག་བཟངས་ཀྱི་མདོ་ཉིད་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་དཔས་བྱིན་གྱིས་ཉུས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་

གང་། །དེ་ལ་གང་དེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འཕེལ། །ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་
ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ། བསྐྱེད་མ་ཐག་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་

ནི་རབ་ཏུ་མང་གི། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་སུ་
བྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་དེ་ཙམ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་བྱིས་གཞོན་ན། ལྷན་མིད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་བདག་གིས་ཐེག་པ་དམན་
པ་འདོད་པར་མི་བྱའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདོད་པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

གསུངས་སོ། །དེས་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པས་ཟིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་བསྟན་ཏེ། །ད་ནི་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་དང་ལྡན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཡང་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འདིར་བསྟུས་

@296A ༄། །པའི་དོན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེད་པར་དཀའ་བར་གྱུར་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་སྒྲུག་པའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་འདིས་བདག་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་། བདེ་བ་

དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། མཆོད་པ་སྒྲན་
མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་སྟོན་གྱིས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་

མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་མཆོད་པ་སྒྲན་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་འབྱུང་བས། འདི་ནི་མཆོད་པ་སྒྲན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ཕན་པར་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

དཀྱིལ་ལྷ་ལྷ་སྐྱོད་པ་འདི་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤྱད་དང་བཅས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དགོ་
བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་

སྤྱག་པའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་ཞིང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་བསྟན་པ།
སྤྱག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་བྱ་

བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དཀྱིལ་ལྷ་ལྷ་སྐྱོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕན་བཏགས་ལན་ལོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །དཀྱིལ་ལྷ་ལྷ་སྐྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་སྤྱིན་པར་བྱེད་

པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྤོང་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དཀྱིལ་
དེ་ལ་སེམས་དང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་དང་བ་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

@296B འོན་ཏེ་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས། ཡུག་འཛེལ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞོད་པ་བྱས་པས་ཀྱང་བདེ་
བས་པན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཡུག་འཛེལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གནས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་སེམས་གྱི་དམ་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གོ་སྒྲ་བས་རྣམ་པར་མ་བྱེའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་།

སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་གང་། གང་གིས་སྟོན་ཅིན། དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་བདུན་ཏེ། རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། མོས་པ་སྟོད་པ་དང་། སྟོད་པ་ལ་ཉུགས་པ་
དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྟོང་བ་ཐ་མ་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་ལ་གནས་

པའི་སྟོད་པ་ནི། ཡང་རྒྱལ་སེམས་པའི་ས་ལས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་རིགས་ཀྱི་ཏྲགས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ནི་སྟོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའམ། གཞུང་
འདི་ཉིད་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །མོས་པས་སྟོད་པ་ཡང་སྒྲ་མ་དང་མཐུན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

སྟོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོད་པ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་སྟོད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏེ། འདིར་ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་
འདིར་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་བཟུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་འཇུག

པ་དང་། ཐབས་གང་ལ་བཏིན་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། གང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཚུ་ལ་ཇི་སྟར་འཇུག་པ་སྟེ། ལུ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་གང་གིས་འཇུག་པ་སྟེ། དལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་དང་། གང་གི་དོན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ལེན་དང་པོ་ལས།

འཇིགས་དང་སྟུག་བསྐྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་དང་། ལེན་དུག་པ་ལས་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པར་བསྟན་པ་དང་། ལེན་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཉོན་མོངས་པ་

@297A ༄། །དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་དང་། ཐབས་གང་ལ་བཏིན་ནས་འཇུག་པ་སྟེ། ལེན་བཞི་པ་ལས། ཏྲག་པར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་
ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེའི་འོག་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། གང་ལ་འཇུག་པ་སྟེ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མཚན་ཉིད་དེའི་གཞུང་མཐའ་དག་གིས་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་སྟེ། ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་བཞི་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཡང་བྱང་ཚུབ་
གྱི་སྟོན་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། རྩོམ་པ་གསུམ་དང་། བསྟན་པ་

གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་
འདིར་ནི་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་གཟུང་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བརྫོད་པར་བྱ་ཞེས། །ལེའུ་དང་

པོ་ནས་ལེའུ་གཉིས་པས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྫོང་པར་བྱེད་ལ། ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་བྱས་ནས། །བདག་ནི་ཉེར་འཛིན་རྒྱུར་ཡང་ཤོག། ཅིས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྟོན་པའི་
ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོང་པར་བྱེད་ཅིང་། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནས།

ལེའུ་བཞི་པའི་བར་གྱིས་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོང་པར་བྱེད་ལ། ལྷག་མ་ལེའུ་བཞིས་ནི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྫོང་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་རྩོམ་པ་གསུམ་ལས་ཆེ་
ལོང་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྩོམ་པ་དང་། དགོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་

ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བའི་ལཱ་ལས། བྲེ་མོའི་གཏམ་ནི་སྤྲོ་ཚོགས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེས་ནི་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། མི་བཟོད་ལེ་ལོའི་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སྤྱ་བཅད་པ་གཉིས་དང་། །ཤིན་ཏུ་ངེས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འི་

ཚོགས་སྤྱ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ་ཞི་བ་མོ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་བྱག་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སོའི་མི་མཐུན་པའི་སྤྱིར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་

@297B ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་བསྡོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་བརྒྱད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དམིགས་པའི་སྤྱིར་། དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་གཞུང་མཐའ་དག་སྡོམ་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་པ་

གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལཱ་དང་པོ་བཞིས་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྟན་ཏེ། སྤྱིན་པ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་བཏང་ན་ཚུལ་ལ་འཇུག་
པའི་སྤྱིར་དང་། སྡོམ་པ་ལེན་ཅིང་བསྐྱང་བ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ལེའུ་ལྔ་པ་དང་བདུན་པས་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྟན་ཏེ། སྒྲིབ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པས་བསམ་གཏན་བསྒྲུམ་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་
དང་བརྩོན་འགྲུས་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་ནི་དེའི་ངོ་བོ་

ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེའུ་བརྒྱད་པས་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལ་བརྩོད་པའི་
རྩོམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཤེས་

པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ལ། ཉན་པ་པོས་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་དངོས་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩུང་སྟེ། སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
ཅི་རིགས་པ་བསྐྱབས་པ་ནི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྩོམ་གྱིས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་པ་པོས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཙོ་བོར་ཕན་ཡོན་ཐོག་མར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེའུ་དང་པོའི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་
ཐོས་པས་སྒྲོ་བ་སྒྲིས་པ་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་

སྤྱ་གཟུང་བའི་ཐབས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་དུ་བྱ་བའི་ཆོ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་ཀྱི་རྒྱུན་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར།
རིན་ཆེན་སེམས་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

@298A ༄༄༅། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི། དང་པོར་མཆོད་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཆོག་པ་སྤྱ་བཅད་པ་དང་པོས་དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་གང་ལ་ཇི་ལྟར་མཆོད་པ་མདོར་བསྟན་ཏེ། །ལྷག་མ་
རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ་ཡོ་བྱེད་དབུལ་བའི་མཆོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མེ་ཏོག་

འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉིད་ཀྱི་མཐུས་བཞེས་ཤིག་ཅས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་བདག་བོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་བསྟན་ཏེ། །རྒྱལ་དང་དེའི་སྤྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་པ་སྤྱ་
བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལྷས་དབུལ་བ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ། །སྤྱས་ཀྱི་ཁང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་

ཐུབ་དབང་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བབྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི་ཡིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བསྟན་ཏེ། །འདི་ཙམ་གྱིས་མཆོད་པ་བཤད་ནས། ད་ནི་དེ་ཀྱན་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་ཡང་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་པ་སྤྱ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཅན་དག་ལ། །ཞིང་རྩལ་ཀྱན་གྱི་གྲངས་སྟེད་གྱི། །ཕྱག་འཆལ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་བསྟོད་པའི་དུས་བསྟན་
ཏོ། །དབྱངས་གྱི་ཡན་ལག་ནི། རྒྱ་མཚོ་སྟེད་གྱི་བསྟོད་པས་བསྟོད། །ཅེས་བྱ་བས་ནི་བསྟོད་པ་དངོས་

བསྟན་ཏོ། །དུས་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བསྟོད་པ་དེ་ཀྱན་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་ལམ་གདབ་པ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་གཅིག་གིས་ཕྱག་འཆལ་བའི་མཆོད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་མཆོད་པ་མདོར་བསྟན་པའི་སྐབས་ནས་

ལེགས་པར་མཆོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དམ་པ་རྣམ་པ་དུག་གིས་ཟིན་པ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་
དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་

ཆེན་པོར་བསྟོད་བ་དང་། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉིན་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོད་བ་དམ་པས་ཟིན་པ་ནི་ལེགས་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་སྟོའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་

@298B འཕགས་པ་ཆོས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་སྟེ། གཞན་དག་གིས་བསྐྱེད་པའམ་མྟོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བཟོད་པ་ཐོས་
པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སེམས་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བའི་

ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་ལ་སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟོན་པ་དང་། གང་ཟག་གང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །ད་ནི་བསོད་ནམས་སྟེལ་

བའི་རྒྱ་གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །རྒྱ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པ་ཀུན་དུ་སྟོན་པས་སྟོན་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་ནི། ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉུགས་

པ་ཡི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྩ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བཤགས་པའི་ཡུལ་བསྟན་ཏོ། །ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་སྟོན་ལམ་ཇི་ལྟ་བུས་བཤགས་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྷག་མ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་གང་ཇི་ལྟར་བཤགས་པ་བསྟན་ཏོ། དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི། ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བཞི་ལས། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བའི་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་བསྟན་ཏོ། །བདག་གིས་དགོན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་

བསྟན་ཏོ། །ཉིས་པ་དུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་མ་གྲས་པ་དང་། བག་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་བསྟན་ཏོ། །ཉིས་པ་དུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མ་གྲས་པ་དང་། བག་མེད་པ་སྟེ་ཉིས་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྟོན་གྱི་

སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་ནམ་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་སྤྱད་དུ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྟན་པ། བདག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གསུངས་ཏོ། །དེ་ལ་རྩ་བ་
དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་དུ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་བསྟན་ཏོ། །འོག་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་དུ་སྤྱབས་

@299A ༄༄༅། །སུ་འགྲོ་བ་དངོས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། དེ་ཆོ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་
སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །ཞེས་བྱ་བ་ནས། འཇིགས་

པ་སྐྱར་དུ་བསལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །བདག་གིས་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲིག་པ་དཔག་དུ་
མེད་པ་བསགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་དུ་སྐབས་སུ་མ་སོང་བའི་སྒྲིག་

པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱར་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཡན་ལག་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་
སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱར་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་ཞེན། ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་སྒྲོས་ཏེ། ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བདག་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་སྐྱར་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་མ་སོང་ཡང་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན། ཐམས་ཅད་
བོར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིག་པ་ནི་དེ་དག་

ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་གྱི། བདག་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱར་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་མི་བྱའོ་ཞེན། མི་མཛའ་བ་ནམས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་དང་ནི་
བྲལ་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ནི་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་དུ་

བྱས་པའི་སྒྲིག་པ་ནི་འཆི་བའི་དུས་སྐབས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲིག་པ་དང་བྲལ་བས་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས། དེ་དག་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཇུག་སྟུང་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་

བདག་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སྐུ་འགྲོ་བར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས། ཉིན་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ལྟར་འཆི་བའི་ཕྱིར་དེས་བདག་མི་
འཇིགས་སོ་ཞེས། བདག་ནི་མལ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོ་ན་དེའི་ཆོ་གང་པན་

@299B ཞེས། དེའི་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་མོད་ཅེས། དེ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྒྲུ་ལ་སྐྱ་
བའི་ཚུལ་ཀྱིས་སྐྱབས་སྐུ་འགྲོ་བ་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་

དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བདག་མི་འཇིགས་སོ་ཞེས། སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་སྐྱབས་བཙལ་བས་ཆོག་མོད་ཀྱི་ཞེས། སྐྱེ་ཞིག་ཅས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཆོལ་བར་བྱེད་མོད་ཀྱི་མི་རྟེན་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེ་བས་ན་དེ་

ལྟར་ཉིད་ནས་སྐྱབས་བཙལ་བར་བྱ་དགོས་པས། དེ་བས་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ཆོག་མོད། དེའི་བཀའ་མནོད་ཅི་དགོས་ཤིན། ཐ་མ་ལ་ནད་
ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་ནད་དེ་ཙམ་དུ་ཉིས་དམིགས་ཆེ་བས་སྟོན་པའི་ངག་མནོད་

པར་བྱ་ཞིན། དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །སྟོན་པ་གང་གི་བཀའ་མནོད་པར་བྱ་ཞིན། དེ་དག་གསེ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་དེའི་བཀའ་མནོད་
པར་བྱ་ཞིན། ཟུག་རྩུ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པ་ཡི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་བཀའ་

མནོད་པས་ཆོག་མོད་བསྐྱབ་ཅི་དགོས་སྟམ་ནས། གཡངས་ཐ་མལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྐྱབ་མི་དགོས་སོ་ཞིན། དེ་རིང་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་འདྲོད་པ་ལ་ལོངས་སྟུན་པར་བྱ་དགོས་པས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱར་མེད་ཅེ་

ན། སྟོན་ཆད་སྟོང་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་གཉིན་དགའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕན་པ་དང་གཞོད་པ་བྱར་ཡོད་དོ་ཞིན། གསོན་ཆེ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་བས་
མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཉིས་དམིགས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལས་ཐར་པ་ཉིད་གཙོ་ཆེར་བསྟན་

གྲི། གཞན་བསམ་པར་མི་རིགས་པས་སྤྱར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་དགོས་སོ། ཞེས་མཇུག་སྟུང་པའི་ཕྱིར། མི་དགོ་བ་ལས་ཞེས་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བཤད་དོ། །དེ་ནི་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་

@300A ལྷ། །ནི་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །གང་ཞིག་མི་དགོ་བའི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་གང་བྱས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ལ། མི་དགོ་བའི་སེམས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་གྱིས་གཞན་དག་མི་མོས་པར་འགྱུར་

བའམ། དགོས་པའི་ལས་སུ་བྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་ཞིང་། གོང་མ་དེ་དག་ལས་བསྒྲོག་པ་ནི་དགོ་བའི་ལས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། ཞེས་བའི་སྒྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཉུང་པ་ལས་ཕྱག་

འཆལ་ནས་སྒྲིག་པ་བཤགས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡུལ་ཇི་སྟེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། ལུས་ཇི་སྟེད་དང་། ངག་ཇི་སྟེད་དང་། དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་དང་། ཚུལ་ཇི་སྟེད་བཤགས་པ་རྣམས་ནི། །འཕགས་པ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ལས་ཇི་སྟེད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།

མདོར་ན་འདི་ཡང་དམ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཟིན་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཕུང་པོ་གསུམ་ལས་བཤགས་པ་སྟེ་དང་པོའོ། །འོན་ཏེ་དེ་སྒྲིག་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཐབས་ནི། འཕགས་པ་ཆོས་བཞི་
བརྟན་པའི་མདོ་ལས་ཆོས་བཞི་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྟན་འབྱིན་པ་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་

པ་དང་། ཉེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འབའ་ཞིག་བཤད་གྱི་གཞན་དག་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཤད་ཅེན། ཉེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཉེས་
པ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྟོབས་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་

སྟོན་རྒྱུ་གི་ཆོག་རམ་བཤད་དོ། །གཉིས་པོ་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པ་ནི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤར་ཡང་བཤད་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་སོགས་པ་འོག་ནས་ཀྱང་སྟོན་པས་འདིར་ལོགས་ཤིག་དུ་མ་
བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་བཤད་པར་མི་བྱའོ་ཞེན།

དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ནི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པའི་ཉེན་ཉིད་ཡིན་ལ། འདིར་སྦྱར་དུ་སྒྲིག་པ་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཐབས་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ད་
ནི་རྒྱ་བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བརྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་

@300B ལྷ་ཡི་རང་བ་བསྟན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རིགས་ཆད་པ་དང་རིགས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་ཡི་རང་བ་སྟེ། ཆོག་ཀྱང་གཉིས་དང་གོ་
རིམས་བཞིན་ནོ། །ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱིས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་ཡི་རང་བ་བསྟན་ཏོ། །སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ཀྱང་དྲུག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་ཡི་
རང་བ་བསྟན་ཏོ། དེ་ཡང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་རྟེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པའོ། །

དེ་ཡང་དངོས་སྤྱོད་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། དངོས་སྤྱོད་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སྤྱོད་ཡི་རང་བ་སྟེ། ཆོག་ཀྱང་གཉིས་གཉིས་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
སྦྱར་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལྷ་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་བསྐྱེད་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས། རྟོགས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་ལ་བསྐྱེད་པར་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། འཕགས་པ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་ནས་ཇི་སྟེན་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་དྲུག་པ་སྤྱོད་པ་ལས་མི་

འདེའ་བར་གསེལ་བ་གདབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། དེ་བཞིན་
དུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་

དབུལ་ཞིང་བཏང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་དང་། འཕགས་པ་དོན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བཏང་བ་ལག་
ནས། དེ་ཅི་འབའ་ཞིག་བཏང་བར་ཟད་དམ་སྟུམ་པ་བསྟུལ་བའི་ཕྱིར། ལུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་གང་བཏང་བ་སྟེ་དངོས་པོ་དམ་པ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་སྦྱབ་ཕྱིར། །ཤོངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བས་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་བསྟན་ཏོ། །ལྷག་མ་རྣམས་གྱིས་ནི་རྟོན་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་

@301A ༄། །དམ་པ་བསྟན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སྦྱང་ན་འདའ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་བཏང་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲིམས་ལ་འཇུག་ཅིང་དེས་བཟོད་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་

བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ཤེས་རབ་འགྱུར་བའི་སྒོ་ནས་སྤྲུངས་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ་ནི་དོན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་དང་མི་ལྡན་ན་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཅིའི་

ཕྱིར་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞེ་ན། བདག་སྒོ་སྤྲུངས་འདས་པ་བསྐྱབ། །ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བདག་ནི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡང་དེ་མི་ཤོད་དོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་གཏོང་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འཆི་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་ནི་ངས་པར་གཏོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་

དོན་མེད་པ་ཡིན་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བཏང་ན་ནི་སྤྲུངས་ལས་འདས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་མེད་པར་གཏང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །འོ་ན་
ལུས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་བཏང་ཞེ་ན། བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ལུས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

མཆོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི་ལོངས་སྟོང་ཀྱང་གཟུང་བར་བྱའོ། །བསམ་པ་ཐག་པའི་སྒོ་ནས་མི་མོས་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་མདུན་དུ་ངག་གིས་ཀྱང་བཏང་ཞིང་སྟོང་ལམ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡིད་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཏང་གི། །ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་ལུས་གྱིས་དེ་ལྟར་གཏོང་བར་མི་བྱ་སྟེ།

སྟོག་དང་ཚངས་པར་སྟོད་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བས་དགེ་བའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོག་ནས་ཀྱང་སྟིང་ཇིའི་བསམ་པ་མ་དག་པར་ལུས་ནི་གཏོང་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་སྟོག་དང་ཚངས་པར་སྟོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འོངས་

སྟོད་དག་ཀྱང་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཆེ་འདིའི་འོངས་སྟོད་བསྐྱབ་བའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྟོད་བཤད་པ་དང་། འཕགས་པ་བླ་པ་ལ་ཅན་གྱིས་ཉུས་པ་ལས་ཀྱང་།
རབ་ཏུ་བྱུང་བས་གསུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

@301B ཆོག་གི་དོན་ནི་གོ་སྟོལ། །ད་ནི་དངོས་གཞིའི་ཆོག་འི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་གང་ཟག་བྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྟོན་
པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་དུ་བྱེད་པའི་ཆོག་བཤད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་

ཞིང་། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་གོ་སེམས་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེར་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ་འདུལ་བ་

ལས་ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱར་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་འདིར་ཡང་མཚུངས་
སོ། །འོན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེར་རུང་ངམ་ཞེན། ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུང་།

བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བརྗོད་དམ། འོན་ཏེ་རྟེན་སྒྲོམ་པ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད། བྱོགས་དང་པོའི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཉིད་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱོགས་གཉིས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་མི་མཐུན་

པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཞིག་རྟེན་དུ་དགོས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཡང་མ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་བཅུ་པ་བྱུང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ཅོལྟེན། དེ་སྐབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཤི་འཕོས་པའི་དུས་སུ་རྟེན་ཞིག་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྒྲུལ་པ་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
རོ། །འོན་ཏེ་དེ་ནི་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡིན་གྱི་གནས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོལྟེན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཉིད་

@302A ལྷ། །ལ་སྐབ་པའི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གནས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤི་འཕོས་ཀྱང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྒྲུལ་པ་མི་འཇིག་ན་ནི། དེའི་ཆོ་འདིར་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྒྲུལ་པ་མི་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གནས་པའི་རྟེན་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོ་ཕྱི་མ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་ནི་གནས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོལྟེན། འོ་ན་ནི་ཆོ་འདི་ལ་ཡང་གནས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་
སོ། །འོན་ཏེ་ཆོ་འདིར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཡིན་ནོ་

ཞེན། དེ་ནི་ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་མེད་པར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྒྲུལ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་རྟེན་དུ་དགོས་སོལྟེན། མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་སྐབ་པའི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

སྒྲོམ་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྟེན་དུ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བ་རྣམས་པ་གཉིས་མི་སྒྲོང་ངམ་ཅི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཞིག་རྟེན་དུ་ཆོལ་བར་བྱེད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་སྒྲོང་བ་

བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་བཅུས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྒྲོང་བ་ཡིན་
ཞིང་། ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྒྲོམ་པ་ནི་གཞན་དག་ཀྱང་སྒྲོང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་སྒྲོང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་བཞིན་དུ་དེ་བོར་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྟེན་དུ་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་
བདག་ཉིད་སྒྲུན་པོར་སྟོན་ཅིང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞད་གད་དུ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །དེ་བས་ན་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་

ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་གང་ཞེ་ན། སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་དགོ་བའི་ཆོས་

@302B ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དང་འབྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་དགོ་བའི་ལས་བཅུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་སྡོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉིད་ཉིན་དུ་
གསུངས་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་

པ་དང་འབྱོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཀྱང་སྤོང་ཞིང་གཞན་དག་ཀྱང་སྤོང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྡོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉིད་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས། དགོ་བའི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མདོར་བསྟུན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བའི་ཆོས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གིས་བསྟུས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་

ལ་གནས་པ་ནི་ཚུལ་གྱིས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བའམ་སྤོང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པ་དང་། གཞན་དག་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་

བསྐྱོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་སྤོང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སར་སེམས་མི་སྤྱོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་མི་འབྲལ་
བ་དང་། དེ་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་གོ་

རིམས་བཞིན་སྒྲིན་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་སྤྲིམས་གང་བསྐྱུང་བ་དེ་ཡང་དངོས་སམ་བརྒྱད་
པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྩལ་སྤྲིམས་ཀྱི་

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་དེ་ལས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས། གོང་མ་ལྟ་བུའི་སྤྲོམ་པའི་རྩལ་སྤྲིམས་ལ་གནས་པས་འགྱོད་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་ས་
སེམས་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་

@303A ༄། །བྱེད་པའི་རྩལ་སྤྲིམས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤྲོམ་པའི་རྩལ་སྤྲིམས་ཉིད་རྟེན་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ནི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྲོམ་པའི་རྩལ་སྤྲིམས་རྟེན་དུ་བཤད་པ་ཉིད་ཉན་ཐོས་

གྱི་སྒྲོམ་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་སྒྲོམ་པའི་རྩ་ལ་བྲིས་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་ས་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་
ཉིད་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོམ་པ་རྟེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་ས་སྟུ་མི་རུང་སྟེ། འཕགས་པ་ཉི་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་

ལས་ཉན་ཐོས་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་ཞེས་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ནི་
བདེན་མོད་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ། དེ་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་

པའི་སྒྲོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་རྗེས་སྟུ་མི་སྟུང་བ་དང་། མཐར་ཆགས་པ་དང་རྗེས་སྟུ་འཇུག་པ་དང་། བཙུག་སྟུ་རུང་བའི་སྒྲོན་ས་བྱད་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་ཇི་སྟག་
འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་མདོ་ལས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་

དགེ་བའི་ཆོས་སྟུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྩ་ལ་བྲིས་པ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲོམ་པའི་རྩ་ལ་བྲིས་པ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རིགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་བྱད་པར་བྱེ་བ་ནི་སྒྲོམ་པའི་རྩ་ལ་བྲིས་པ་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། མདོ་

ཉིད་ལས་བཅས་སུ་རུང་བའི་བྱད་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་བཅས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་ས་སུ་བྲ་མི་གླས་པུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ལེན་འགྲེལ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཅོཾ་ཞེས་བཤད་པ་འདི་ཇི་

ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་པས་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོང་བཞིན་དུ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཉིད་ལ་སྟོང་བྱ་བྱན་མོང་བ་སྟོང་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཕ་

@303B ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངའ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་པ་རྟེན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བསྟུར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ས་བོན་ནམ་ལྔ་བའི་གཞི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྔ་སྔ་ཡང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཏི་ད་ལྟར་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དེ་སྔ་མ་རྟེན་མ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་ནི་རྟེན་ཉིད་དུ་གཞག་ཅིན། ཁོ་བོས་ནི་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་བྱང་པར་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་རྩུ་ཉན་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་མི་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཏེ། དཔེར་
ན་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལྟའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བར་བྱ་སྟམ་པའི་བསམ་པས་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་རྒྱུ་འཕུལ་ལ་

སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་དབང་གིས། ལྟའི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་ཡང་དེར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་
པ་སྡོམ་དུ་བཏང་ནས་སྟོག་གཙོད་པ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཆོ། རིགས་དང་

མི་ལྡན་པའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱུ་འཕུལ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལྟའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་མ་
བསམས་ཀྱི་གངས་རིའི་རྩེ་མོར་འགྲོ་བ་ནས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་གངས་རིར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟ་

ཡུལ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་རིགས་དང་མི་ལྡན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསམ་པས་སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་
པ་དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པར་ནི་མི་འགྱུར་

ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་མི་ལྡན་པའི་དུས་དེའི་ཆོ་བསམ་པ་དེ་
ལྟ་བུའི་སྒོམ་པ་སྒྲངས་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མི་སྐྱེའོ་ཞེན། ཉེ་བར་ལེན་

@304A ལྟོ། །པའི་རྒྱ་གང་མེད་པར་འདོད། འོན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྒོམ་པ་ཉེ་བར་
ལེན་པའི་རྒྱ་ཡིན། བློགས་སྒྲ་མ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རིགས་

དང་མི་ལྡན་པ་ཡང་དག་པའི་ལཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱད་པའི་དབང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཡང་རྒྱེན་གྱི་དབང་གིས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སྐྱ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་

དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བློགས་གཉིས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་ཏེན་
ཉིད་དུ་གསུངས་གྱིས་སྒོམ་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་རྟེན་ཉིད་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་དུས་སུ་བསམ་པ་ལྟ་ རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་བཟབ་པ་མ་ཞེས་འདྲི་བའི་ཚིག་
གསུངས་གྱི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས་འདྲི་བའི་ཚིག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་

ཡང་གལ་ཏེ་འི་གས་ཁོ་ན་སྒྲོམ་པ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་བདག་ཅག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རིགས་ཇི་ལྟ་བུ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་
བུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་མི་ཤེས་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡང་གང་ལེན་པར་བྱེད་པ་མི་ཤེས་ཤིང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་འབྲས་བུ་གང་དུ་

ཡོངས་སུ་བསྡོ་བ་ཡང་མི་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རིགས་དང་མི་ལྡན་ན་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་མང་སྒྲོམ་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོམ་པ་མ་
སྐྱེས་པའི་གང་བསྡོ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་

གཞག་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་འབྲས་བུའི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ཡང་
སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་དེའི་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ཡང་

@304B སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་སྡོམ་པའི་བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བདག་ལ་སོགས་བགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལ་

འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་བཞིན་དུ། དེ་ཡང་བདག་གོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དམ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་། སྡོམ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འདི་ཉིད་ལས་ཀྱང་།

སྟོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །རྩལ་བྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བའི་སེམས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཡིད་གྲིས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ནི་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྡོམ་པ་

ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགལ་ལོ་སྒྲིམ་དུ་བསམས་པའོ། །ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ། །ད་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་གྲིས་འཇུག་པ་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་ཞུམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྟོམ་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བ་ལ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སེམས་ཅན་མགྲོན་ཆེན་པོ་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་

པོས་བདག་ནི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རིགས་སུན་འབྲེན་པར་མི་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་བར་སེམས་ལ་གོ་བ་གོ་བར་བསྟན་ཏོ། །ལྷག་མས་ནི་ཕན་
ཡོན་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་ཡང་དག་པར་མི་ཉམས་པར་སེམས་ལ་གོ་བ་གོ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། དེ་ཡང་

ལོང་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་སྟེད་ཀྱི་དཀའ་བ་ལས་ཉིད་པར་བསྟན་ཏོ། །འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་
ཀྱིས་ནི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་འཆི་བདག་གི་བདུད་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གཉིན་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །འགྲོ་

@305A ༄། །བ་དབུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམ་པ་ལྔ་ཆར་གྱི་རྒྱུད་ལ་མཐོ་ངོས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་སྐྱིན་ཞིང་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་སྟོང་བར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །སྟོན་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་

ཀྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ཚིག་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་ཆད་པ་ཉིད་བདེ་འགྲོ་ལ་དགོད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །འགྲོ་བའི་ཉོན་
མོངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་

བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟོང་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །བསྟན་པའི་དོན་ནི། བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བསྟན་པ་ལ་བསྟན་པས་ཅི་རིགས་པར་བདག་དང་གཞན་ཉིད་ཀྱི་དོན་
འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དམ་ཆོས་འོ་མ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་

ཆོས་ཀྱི་རྗེས་ལྟ་ ལྷ་འབྲང་བའི་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ནི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟ་ཞེ་ན། གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཆོས་མཉན་པ་ལ་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་
ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་འོ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ།

དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་མར་གྱི་སྒྲིང་པོ་བྱང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འགྲོ་བའི་མགྲོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
མགྲོན་ཆེན་པོ་རིགས་ལྡུས་བསྟན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་སྟོན་མོ་སྟེར་བའི་

ཐབས་དམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །བདག་གིས་དེ་རིང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱང་པ་བཞིས་ནི་མགོན་དེ་དག་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་བསྟན་
ཏོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གོ་སྤྲོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན་ནི་ལྔ་

མ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་འོ། །ལེའུ་གཉིས་པའི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ལས་ནི་
བསྐྱང་བ་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་བས། ད་ནི་དེའི་ཐབས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཕྱོགས་པ་རྩ་

@305B མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་དགོས་པས། ལེའུ་གཉིས་པ་གསུངས་སོ། །བག་
ཡོད་པ་ལ་གནས་ན་རང་གི་རང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་སོ། །

འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོམ་པ་མཐོས་པས་ཆོག་གམ། འོན་ཏེ་བསྐྱང་དགོས་སྟུམ་པ་ལ་བསྐྱང་དགོས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་ཏེ། བསྐྱང་བར་བྱ་བ་
ཉིད་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པའོ། །འོན་ཏེ་དམ་བཅས་སུ་ཟིན་ཀྱང་བརྟགས་ནས་

བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བབ་ཅོལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡང་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་པའམ། ཅུང་ཟད་བརྟགས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་
གཞོད་བརྟགས་ལ་སྦྱབ་གྱི། འདིར་ནི་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

དང་བདག་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་མ་བསྐྱབས་ན་ཉེས་དམིགས་ཅི་ཡོད་སྟུང་པ་ལ།
སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་

བ་ནས། བདག་གིས་གྱུས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟོས་པས། འདི་སྐད་སྟོན་ཏོ། །གོང་དུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱས་ལ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱབས་ཏེ། ཡང་བདག་གིས་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བར་མི་རྣམས་གྱི་དེ་བས་ན་བདག་གིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་སྟུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེའི་ཆོ་དེ་དག་བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྟེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་བདག་གིས་འགོ་བ་ཅི་འདྲར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་བ་སྟེ། བཟང་པོར་འགོ་བའི་ཐབས་

མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དངོས་པོ་པལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དངོས་པོ་ཐ་མལ་པ་ལས་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་ཆོག་ཏུ་དམ་མ་བཅས་པར་ཡོད་ཀྱི་སྤྱིན་
པར་དམ་བཅས་ནས་མ་བྱིན་པར་དེ་ཡང་ཡི་དགས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་བཤད་ན་ཐ་མལ་བའི་དངོས་པོ་མ་

@306A ༄། །ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་གྱིས་བསམ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱིས་ཆོག་ཏུ་དམ་བཅས་ནས་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་
བསྐྱུས་པར་བྱས་པས་གདོན་མི་ཟ་བར་ངན་སོང་ཏུ་འགྱུར་གྱི། བདེ་འགོར་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་

ཆོག་གོ། །འོ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐར་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། མི་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཐར་པར་མཛད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་མ་བྱེན་གྱི། བདག་ཅག་གིས་ནི་མི་

ཤེས་སོཞེས་བྱ་བའི་ཐཆིག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ངས་ནི་འདི་ཡི་ཐར་པ་ཡི། །ས་བོན་ཤིན་དུ་སྤ་བ་ཡང་། །ས་ཡི་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་གསེར། །བག་ལ་ཉལ་བ་བཞིན་དུ་གཟེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟ་བུའོ། །དེ་ཙམ་དུ་ཐར་བར་དགའ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།

སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་གཏོང་བ་དེ་ནི་པས་པམ་པས་ལྟང་བ་ལྟེ་བ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། པས་པམ་པའི་ལྟང་བ་ནི་བྱང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་མ་བཏང་ན་ལས་བྱ་བ་གཙོ་བོ་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་བཏང་ན་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཏོང་བ་རྩ་བའི་ལྟང་བ་ཤིན་དུ་ལྟེ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཏང་བ་འབའ་
ཞིག་ལྟང་བ་ལྟེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་བར་

ཆད་བྱས་སམ། གཞན་དག་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱོད་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པར་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཅུག་ན་ཡང་། ནམ་མཁའི་སླིང་པོའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྩ་བའི་ལྟང་
བར་འགྱུར་བས། གང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་ཟག་དེ་གདུལ་བར་བྱ་བ་

@306B མཐའ་དག་གིས་བདེ་བར་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་རེས་འགའ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཏང་བ་ཡང་རེས་འགའ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱས་ན་རུང་དམ་
ཞེན། རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་གཉིས་

འདྲ་ན་མར་སྐྱད་པའི་ཕྱིར་མཐོ་རེས་དང་ངན་སོང་དུ་རེས་གྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་གྱི། དགེ་བའི་ལས་ཐང་ཚོད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བས་ན་བདག་གིས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་

བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེ་ཅི་ལྟར་ཡང་གཏང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་འརྒྱལ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་འདས་པའི་ཉེས་དམིགས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་བདག་ཉིད་གྱིས་བརྩོན་པར་མ་བྱས་

ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ངན་སོང་དུ་འགོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན། བདག་ཉིད་གྱིས་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། སྤར་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མི་ཕན་པ་
བཞིན་དུ་ཕྱིས་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བས། བདག་ཉིད་གྱིས་བརྩོན་པར་བྱའོ་

ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱི། ཕྱིས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་འབད་པར་བྱའོ་སྟེ་ན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉིད་པར་
དཀའ་བས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འབད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་

སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་བདག་ལ་ནད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ཟས་དང་བཅས་ལ། དབྱ་ལྟ་ ལ་སོགས་པའི་འཆོ་བ་མེད་པས་དུས་ཕྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་སྟེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་
ཀྱང་། བདག་ནི་འཇམ་བུ་གླིང་པའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། ལུས་ལ་དབང་བྱར་མེད་པས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་

འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ནད་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །མི་ལུས་མ་
ཐོབ་ན་ཉེས་དམིགས་ཅི་ཡོད་ཅེན། མི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེའི་ཆོ་དགོ་བའི་མེད་

@307A ༄༄༅། །ཡང་མི་གྲག་ལ། སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པས་ངན་སོང་ལྟར་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། དགོ་བ་བསྐྱབ་
མོད་ཀྱི་སྟེ་ན་པ་ཡང་གང་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་མོད་ཀྱི་དགོ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་

པ་ཅི་ཡོད་སྒྲུལ་ཞེན། དགེ་བ་དག་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཅི་མངོན་ཞེན། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཡུལ་ཁྱད་
པར་ཅན་ལ་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་བདེན་མོད་གྱི་ལས་གྱི་

འབྲས་བྱ་ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་བ་དེ་ལས་ཐར་པའི་དུས་སྲུ་འབད་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་
ལྟ་བས་ན་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སྲུ་བཙོན་པར་མ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཚུག་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འདི་འབྲའི་ངལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་དེ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་རྟོགས་ཀྱང་གཏི་མུག་གི་
དབང་གིས་ཡང་དག་པར་བྱངས་པའི་རྗེས་ལ་བྱ་བར་ག་ལས་རྣམས་སྒྲུལ་དུ་སྐྱེད་ལྷག་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཛོས་པ་

བཞིན་དུ་མ་བསྐྱབས་པའི་ཆོ་འདིར་ཡང་འཆི་ཀའི་དུས་སྲུ་འགྱོད་པའི་མེ་ཆེན་པོས་གདུང་བར་འགྱུར་ལ། ཆོ་ཕྱི་མར་ཡང་དཔྱལ་བའི་མེས་ནི་ལུས་གདུང་ཞིང་ཆོ་སྒྲ་མའི་ལས་རྗེས་སྲུ་བྲན་པའི་
སྒོ་ནས་འགྱོད་པའི་མེས་ནི་སེམས་གདུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་ཤིན་དུ་རྙེད་

པར་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྟེན་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ། བྱ་བའི་ཆ་མ་བསྐྱབས་ཤིང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་མ་སྤངས་པ་ངན་སོང་
དུ་ལྷུང་བར་འབྱུང་པ་ནི། སྒྲགས་ཀྱིས་མྱོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བ་

ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་དུ་རྟེན་དཀའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལས་འདས་པའི་ཉམ་དམིགས་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟེ།
དམ་བཅའ་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས། ད་ནི་བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་ཏེ་

@307B བསྐྱབ་པ་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ལས་འདས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅིས་མྱོངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉམ་དམིགས་བསྟན་པའི་སྟོན་སྟེ། དེ་སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་རྟེན་ཅིང་

བདག་ཉིད་ལ་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མར་གནས་པ་ནི་བྱེད་ན་ཤིན་དུ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པས། དེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་སེམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་བདག་ལ་ཇི་ཙམ་དུ་གཞོད་པར་བྱ་ཞེན། གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །གལ་ཏེ་དུས་ཇི་སྟིང་དུ་གནས་ཤེ་ན། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །འོན་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་དབྱ་བ་ཞིན་དུ་བསྐྱམས་བྱས་པས་ཕན་ནམ་ཞེ་ན། མཐུན་པར་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ནི་མཇུག་བསྟུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་ཡུན་རིངས་རྒྱན་

ཆགས་དབྱར་གྱུར་པ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བསྟུས་ཏེ། གཞོད་པའི་ཆོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་ལ། །ཞེས་བྱ་བས། གལ་ཏེ་ལྷ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །བདག་གི་སྟོང་ལ་ངེས་པར་

གནས་འཆའ་ན། །ཞེས་བྱ་བས་ནི། བདག་གི་སེམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བསྟུས་པའི་དོན་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཇི་སྟིང་མ་སྤངས་གྱི་བར་དུ། འཁོར་བར་འཇིགས་མེད་དགའ་
བར་ག་ལ་འབྱུང། །ཞེས་བྱ་བའོ། །ཉིས་དམིགས་གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ལས་

དང་ཉོན་མོངས་པར་འདུས་བྱས་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པས་དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ། བྱ་ལྷགས་གྱི་མཆེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པ་བདག་ལ་
གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་འཁོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་བས་ན་

བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། སྤིད་པའི་བཙོན་སྤང་བསྤང་བ་ནི། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་བྲི་ལ་སོགས་པའང་སྟོན་གྱི་ལས་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ནི་ཇི་
ལྟར་སང་གོ་འཛོར་བའི་ལྷགས་གཟེང་དང་མ་བུལ་ན་བདེ་བར་མི་འགྱུར་བས་སྟོམ་བཙོན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

@308A ལྷོ། །སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ཡང་སྟོང་བར་བྱ་བ་དང་བཙོན་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཇི་སྤིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་སོ། །འོན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་དེ་སྤང་བ་ལ་བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤང་བ་ལ་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་

པར་མི་རྣམས་སོ་སྟམ་པ་ལ། རེ་ཞིག་གཞོད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་བཞིན་འཆི་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོམ་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ཐ་མལ་པའི་དབང་བོ་ཡང་ཞེ་
སྤང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་དེ་ལ་སྒྲན་པའི་ཕྱིར། ཐན་གཉིད་ཀྱང་མི་ལོག་པར་བཙོན་འགྲུས་རབ་ཏུ་རྩོམ་པར་བྱེད་ན། ཏྲག་

ཏུ་གཞོད་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་ལ་བཙོན་འགྲུས་དཔག་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཐ་མལ་པའི་དབང་བོ་དག་ནི་བདག་གིས་མ་བསད་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བར་འགྱུར། དེ་དག་གསད་པའི་ཕྱིར། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་དག་བཟོད་ཅིང་

དང་དུ་ལེན་པར་བྱེད་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དབྱ་བོ་རྣམས་ནི་བདག་གི་གཉེན་པོའི་རལ་གྱིས་མ་བསད་པའི་བར་དུ་མི་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱར་ངེས་པ་དེ་དག་གཞོམ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་འཛོམས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་

དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ནི་བདག་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་བདག་གིས་བཟོད་པར་རུས་སོ་ཞེ་ན། དོན་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཡང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མི་ཅི་སྟེ། ཕྱིར་
ཞིང་འཇིག་རྟེན་དག་ངོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་

འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་རྒྱུད་ཅུའི་
ཕྱིར་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་དག་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་ན། བདག་གྱང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་

སྟ་ཅི་སྟེ་མི་བཟོད་དེ། ཤིན་ཏུ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཉ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྒྲང་བར་བྱ་དགོས་སྐམ་པ་ལ། དེའི་
རིགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིར་བསྟན་

@308B པའི་དོན་ནི་བདག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། གང་གི་ཆོ་རང་ཉིད་གྲོལ་བས་ནི་གཞན་དགྲོལ་བར་རྒྱས་ཀྱི་རང་མ་སོང་
བར་གཞན་བསྐྱལ་བར་མི་རྒྱས་པ་རྒྱ་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་ས། ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བསྐྱན་པ་ལ། རེ་
ཞིག་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་རྒྱུད་ལ་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྒྲོས་སོ། །འོན་ཏེ་ཁོན་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། མ་བཟེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བླན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཁོན་དུ་
འཛིན་པ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར། །ཁོན་དུ་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་དགས་ཀྱི། དངོས་སུ་ཉོན་

མོངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱལ་ས་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་ནི་བསྐྱེད་ས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་ནི་བླན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་

མི་གཏོང་ཆེན་པོ་བུ་ཉིད་ལ། ང་རྒྱལ་དང་འདྲ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཞེས་གདགས་ཀྱི། དངོས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཐབས་དེ་དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས། དེའི་ཆོ་ཐ་མལ་པའི་དབང་རྣམས་གཞན་དུ་བདག་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེན། མི་འགྱུར་

བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པའི་དབང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། བདག་ཡིད་ལས་བསལ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སྟོས་སོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྤངས་ཤེ་ན། སྟོ་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། བརྩོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མ་སྤངས་པར་བྱེད་ཀྱི། ཕྱིས་ནད་ཀྱི་འཇིགས་པས་ནི་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གཞི་ནས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

@309A ལྟོ། །མིག་གིས་སྤང་དགོས་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལས། དངོས་པོར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྟོན། །ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ། །དབང་རྣམས་རབ་འབྱུང་དེ་ལོག་ན། །དེ་རྣམས་

འབྱུང་བར་གལ་འབྱུང། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ནི། །རང་བཞིན་མེད་པས་གོམས་བྱས་པས། །སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཉོན་
མོངས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་སྤོང་། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཇི་

ལྟར་བསྐྱེད་ཅི་ན། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་ཏེ། །གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བུལ་བས་ཡུལ་ལ་
སོགས་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མི་གནས་ཏེ།

རེས་འགའ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་ཡིན་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གང་ན་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་
པ་ཉིད་དཔོན་པར་མ་གྲུབ་པར་གང་གི་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་དེ་མི་འཐད་དོ། །དེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་

འདི་རྣམས་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིགས་པར་ཡང་མི་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱའོ་

ཞེས་གདམས་པའོ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བདག་ཉིད་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ད་ནི་མཇུག་བསྐྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གདམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་བསམ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་སྲ་མ་

བཞིན་ནོ། །བག་ཡོད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་པ་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བའོ། །ལེན་གསུམ་པའི་བཤད་པ་རྫོགས་
སོ། །ད་ནི་བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བག་མེད་པ་ལས་

@309B སེམས་བསྐྱངས་པའི་ཉེས་དམིགས་མདོར་བསྟན་པ། བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་
དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ། ཆོ་ཕྱི་མའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོར་རྩ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་

ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །འོག་མ་གཉིས་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཆོ་འདིའི་ཉེས་པ་བསྟན་ཏོ། །ད་ནི་ཆོ་ཕྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། སེམས་ཀྱི་གྲང་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་ནས། གྲུན་ནས་བྱན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འདིའི་དང་ཕྱི་མའི་པན་ཡོན་མདོར་བསྟན་པའོ། །སྟག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་
པར་འགྱུར་བའི་པན་ཡོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་དག་དོན་

མེད་གྱི་ནར་འབྱམས། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་དག་གི་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་བ་རྒྱས་པ་བཤད་དེ། དེ་ལ་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མདོར་བསྟན་ན་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་གིས་བསྟུས་པས་དེ་ལ་དང་པོ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་

ནས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབྱུལ་པོར་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །གང་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་བ་ལས་བྱུང་བའི་དག་གི་བ་ལག་ཏུ་འོང་བར་འགྱུར་ཞིན། གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་བ་ཙམ་
གྱིས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཞིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དབྱུལ་

པོར་ཏེ། ལྷག་པོར་འགྱུར་བས་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆོགས་ཆེ་བར་ཡང་འགྱུར་ལ། ད་རུང་འཇིག་རྟེན་ན་དབྱུལ་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤོན་གྱི་སྟོབ་པ་ནམས་གྱིས་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

ཡང་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་འདི་ཉིད་ལྟས་དང་ཡོངས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་པར་མ་ཆགས་པས་བསྐྱེད་ཏེ། གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་དང་
ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་

@310A ལྟ། །ལྟ་བས་ན་གཞན་དག་ལྷག་པོར་བྱ་བ་ཆོགས་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་པས་ལག་ཏུ་འོང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལྟས་
དང་ཡོངས་སྟོན་ཡིན་ལ། འབྲས་བཙས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཏང་བ་ལས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་དགོ་བའི་

ཅུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གསུམ་པོ་དེ་མཐའ་དག་གཏོང་བ་ཡིན་པས། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཙས་ཏེ། །ཞེས་ལའད་དོ། །ད་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཉ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉ་ལ་སོགས་པ་མི་འཆི་བར་བྱ་

བའི་དོན་དུ་སྟོག་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཉ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་རུང་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བའི་རྩལ་
ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བས་ན་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི། བདག་ཉིད་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བའི་སེམས་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཉ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོད་པའི་ཆོགས་མེད་པར་མང་སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་
ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་ལག་ཏུ་འོང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱུངས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་དང་། ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་
རབ་འཆལ་བའི་གང་ཟག་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་གཞོད་སེམས་དང་

ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ལས་བསྐྱུངས་པ་ཙམ་གྱིས་། བཟོད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་། དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་
འོང་བའི་ཞེས་བཤད་དོ། །ད་ནི་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་གཞོད་སེམས་བྱེད་པ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། གཞོད་སེམས་པའི་དགྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། ཆོགས་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གོང་མ་གཉིས་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བས་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་

@310B ཀླང་པ་ལ་ཆོར་མས་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ས་སྤངས་གོ་བས་གཡོངས་པ་ནི་མི་འགྲུབ་ཀྱི། འོན་ཅིང་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷམ་མཐེལ་ཙམ་གྱི་གོ་བས་ཀླང་པ་ཚུར་གཡོགས་ན། དེ་ནི་
ཆོགས་རྩང་བའི་ཕྱིར་དང་ཀླང་པ་ལ་ཡང་ཆོར་མས་མི་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བསྐྱབ་

པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་མི་སྤྲུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་
གི་ཆོ་སེམས་འདི་ཉིད་ལེ་ལོ་ལས་བསྐྱངས་ན་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་

པའི་ལས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པས་བསྐྱས་པའི་སེམས་གསལ་པོ་གཅིག་ཙམ་བསྐྱེད་ན་ནི། དེའི་ཆོ་འབྲས་བྱ་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལྟར་གང་
གི་ཆོ་སེམས་དེ་འདི་ཉིད་ལེ་ལོ་ལས་མ་བསྐྱངས་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ལས་ཀྱི་ལྷས་ངག་གཉི་ག་དང་བཅས་

ཀྱང་འབྲས་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གང་གི་ཆོ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་
ཉིད་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནྟམ་པར་གཡོང་བ་ལས་མ་བསྐྱངས་པའི་ཆོ། དེའི་དགོ་

བའི་རྩ་བ་ཇི་སྟེན་ཅིག་དུས་ཇི་སྟེན་དུ་སྟུང་གྲང་། ཉིན་དམ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྡོམ་དམ་པས་ཡོངས་སུ་མ་ཟིན་ན། ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་
པོ་མི་སོག་ཅིང་། བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་གི་སེམས་

འདི་ཉིད་རྣམ་པར་གཡོང་བ་ལས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཟུམ་བཅོམ་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཤེས་
རབ་འཆལ་བ་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལས་སྐྱུང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱི་མཆོག་བདག་

མེད་པའི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་ནང་དུ་བཅངས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འདིར་མ་གཏོགས་ན། དེའི་ཆོད་གོ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པས་མ་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་ཆོས་

@311A ༄། །ཀྱི་དོན་པོ་མཆོག་ །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ནི་མཚུགས་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་བསྐྱུངས་པའི་
ཉེས་དམིགས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་བས་ན། བདག་གི་སེམས་འདི་ཉིད་བག་ཡོད་པ་ལ་ལེགས་པར་

གཟུང་ཞིང་། བག་མེད་པ་ལས་ལེགས་པར་བསྐྱང་བར་བྱའོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། སྤྱི་བ་པ་སྟོང་བའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱང་བ་ཉིད་བརྟུལ་
ཞུགས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པ། སེམས་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མི་གནས་པ། གཞན་ལུས་

ངག་ཡིད་བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་མེད་ཅས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །འོན་ཏེ་དེའི་སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་
སོགས་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་ཉོན་མོངས་པར་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས།

གང་གི་ཆོ་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བའི་ཡན་ལག་རྟུ་མི་འགྱུར་ན་ནི་དེ་དག་གྱུང་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་བརྟུལ་ཞུགས་དག་ལྟ་སྟོས་གྱུང་ཅི་དགོས། །འོན་ཏེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུས་ཇི་སྟེད་ཀྱི་བར་
དུ་བསྐྱང་བར་བྱ་ཞེ་ན། མ་གྲངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་ཉེས་དམིགས་

དང་ཕན་ཡོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ནས་སེམས་བསྐྱང་སྒྲུམ་ན། ཕྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་དང་། སྟོད་པ་འདི་འདྲ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་ཇི་ཅུམ་དུ་སེམས་བསྐྱང་
བར་བྱ་སྒྲུམ་པ་ལ། བདག་གི་རྟོད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྟོད་པ་

ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ཡང་བསྐྱོས་ནས་སེམས་བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །འོན་ཏེ་ཇི་ལྟར་སེམས་བསྐྱང་བར་བྱ་སྟེ་ན། སེམས་བསྐྱང་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ་ཤེས་
བཞིན་ལ་གནས་པ་ནི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ལ། དྲན་པ་ལ་གནས་པས་

ན་དེ་ཉིད་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟར་
ཞིག་ཡོད་ན། དེ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ་མ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱུས་ན། དངོས་པོ་

@311B ཤེས་བཞིན་ལ་མི་གནས་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ནད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ནད་ཀྱིས་དཀྱགས་པ་བཞིན་དུ་བྱ་
བ་དང་། མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་སྟོང་བའི་མཐུ་མེད་པར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེད་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འདིར་ནི་བརྟེན་དུ་མི་རུང་
སྟེ་མ་པའི་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་ངས་པར་འགྱུར་བས་ཐོས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱད་ཟ་བར་འགྱུར་རོ་

ཞེས་བྱ་བའི་ཐཆིག་གོ། །གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲེས་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་བྱ་བའི་ཆ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་འཇུག་པས་སྤྱང་བ་དང་བཅས་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེ་ནི་བྲན་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། ཤེས་བཞིན་མེད་
པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲེས་ཏེ། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པའི་མཚན་

ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་ལ། དེའི་དབང་གིས་བྱ་བའི་ཆ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཕྱི་མ་དག་ཀྱང་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྤྱར་
བསགས་པ་དག་ཀྱང་བརྟག་པར་བྱས་པས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་ཏེ་

ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐཆིག་གོ། །དེ་ནི་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དག་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲེས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་འདོད་ཆགས་

ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་དག་ཀྱང་འབྱུང་བར་འབྱུང་བས་ཉེས་དམིགས་འདས་མ་ཐག་པར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ད་ནི་བླ་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བླ་པ་བདག་གི་ཡིད་དང་མི་འབྲལ་བར་གདམས་པ། དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཉེས་

@312A ལྟ། །དམིགས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་མི་གཏོང་ཞེ་ན། སོང་ནའང་སོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བླ་པ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་པས་བླ་པ་མི་འཆོར་བར་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །ཡང་འདིའི་

དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། བླ་པ་མི་གཏོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཉམས་ཏེ་ས་བོན་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། སོང་ནའང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཉམས་པར་གྱུར་ན་ཡང་སྐར་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་བླ་པར་བྱས་ནས་སྤར་དགྲུག་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་བླ་པ་

དེ་རྒྱ་གང་ལས་སྦྱིས་ཤི་ན། ལྷ་མ་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འཇིགས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་པ་འོ། །གྲུས་བྱེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། བླ་པ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་ལས་

བྱུང་། ཞེས་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལྟར་ན་སྒྲོབ་དཔོན་མཁས་པས་བསྟན་པ་དང་། བདག་ཉིད་གྱིས་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་བསྐྱབ་པ་ལ་གྱུས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་
བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་པ་ལས། ཇི་སྐད་འབྱུང་བའི་བླན་པ་བཅུ་གཉིས་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་

ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོག་གོ། བླན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བདག་ནི་ཡི་ཤེས་དང་ལྷན་པ་དེ་དག་གི་སྒྱུན་སྡུག་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་
བསྐྱབ་པ་ལས་ཉམས་པར་གྱུར་ན། དེ་དག་གིས་བྱགས་གྱིས་བས་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་དུ་

བསམས་ནས་བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་བླན་པ་རྟག་ཏུ་གཞག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། གལ་ཏེ་
བླན་པ་བས་ན་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་སྟུམ་པ་ལ། གང་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བྱ་བ་

དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་བ་ན། དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གང་ཆོ་བྱ་བ་གཞན་དག་རབ་དུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་ཡང་མི་ལྷན་
ཡང་བླན་པ་མ་ཉམས་པའི་རྒྱས་ལས་གཞན་དེ་དག་དང་ཕྱད་པའི་ཆོ། ཤེས་བཞིན་དེ་མངོན་དུ་

@312B འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ད་ནི་བསམས་བཞིན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཐབས་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལས་ཀྱང་དང་པོར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགོ་བའི་ཤེས་
བཞིན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ལས་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དང་པོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྟོས་ཏེ། རེ་ཞིག་དང་པོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དེ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགོ་བའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ལས་ལ་ཞུགས་པའི་གོང་རོལ་
དུ་ཡང་བྱིང་བ་དང་མྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ནི་སྟོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱུག་པ་ནི་སྟོན་

མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། འདུག་པ་དང་ཉལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན། འདུག་པ་དང་ཉལ་བའི་བདེ་བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ནི་སྟོན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བརྟགས་པ་སྟེ།
དག་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ནི་སྟོན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་ཆོ་

སྟོན་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལས་བརྒྱུག་པ་སྟེ། སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ལ་ཤིང་བཞིན་དུ་བྱུང་ཐུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གནས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་འདི་ནི་སྟོན་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོན་
པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ད་ནི་འགོ་བའི་

སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་ཤེས་བཞིན་ལ་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གོང་རོལ་དུ། ཇི་ལྟར་འགྲོ་བར་བྱ་བ་དང་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བ་དང་། ཡུལ་གང་དུ་
འགྲོ་བར་བྱ་བ་དང་། འགྲོ་བར་མི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལས་ལ་འརྟུག་པར་

བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དོན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ནི་ཉལ་བ་དང་། ཟ་བ་དང་། འདུག་པ་དང་། སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་སྟོན་ལམ་གཞན་དག་ལ་ཡང་
དང་པོར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་

པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ནི་ལྟན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ། ལུས་དང་ངག་དང་
ཡིད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དབྱེ་

@313A ༄། །པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། བར་བར་དུ་སྟོན་ལམ་འབྲུགས་པ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་བདག་གི་
ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་འདི་ཅི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཞེས་བརྟག་པར་

བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་ནི། དངོས་སུ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་བརྟག་པར་བསྟན་ལ། རྒྱགས་ཀྱིས་ནི་དག་གི་སྤྱོད་ལམ་བརྟག་པར་བསྟན་པའོ། །ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་བརྟག་པ་
ཡང་། དངོས་སུ་གནས་པ་དང་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་བརྟག་པར་བསྟན་ལ། རྒྱགས་ཀྱིས་ནི་

ཟ་བ་དང་ཉལ་བ་དང་། འགོ་བའི་སྤྱོད་ལམ་ལ་བརྟག་པར་བསྟན་ཏོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པས་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་བརྟག་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གནས་བྱ་
ཞེས་བྱ་བ་བསྟོགས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཏུས་གང་གི་ཆོ་བརྟག་པར་བསྟན་ལ། ཅི་ནས་ཡང་

དག་སྦངས་པའི་གཙོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཚོར་བར། །ཞེས་བྱ་བས་ནི་དགོས་ཆེད་གང་གི་དོན་ཏུ་བརྟག་པ་བསྟན་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་མི་འཚོར་བར་བྱ་བ་
ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ཞེས་སྟོས་པས་ནི་རེས་འགའ་བསྐབ་པའི་གཞི་ཁ་ཅིག་ཏུས་གཅིག་ཏུ་

བསྐྱང་ཏུ་མི་བཏུབ་པའི་ཏུས་དེའི་ཆོ། གང་གི་ཆོ་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་བསྐྱང་ཞིང་གཙོ་རྒྱུད་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལུས་འདི་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། གནས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དག་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར་ཡང་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ།

ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་འགོ་བྱ་སྟེ། །བྱ་བ་བསྟོགས་ནས་དེ་ནས་ནི། །ཅི་ནས་ཡང་དག་སྒྲངས་པའི་གཙོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཛོར་བར། །སྐབས་སུ་ལུས་འདི་ཇི་ལྟ་བུར། །གནས་པ་
ཡིན་ཞེས་བརྟུ་བར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ཟ་བ་དང་ཉལ་བ་ཡང་མི་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་

བཞིན་དུ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དག་གིས་འདི་ལྟར་སྟོབ་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་བསྟོགས་ནས་དེ་ནས་ནི། །ཅི་ནས་ཡང་དག་སྒྲངས་པའི་གཙོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཛོར་
བར། །སྐབས་སུ་དག་འདི་ཇི་ལྟ་བུར། །སྟོབ་ཡིན་ཞེས་བཟོད་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་དུ། །ཡིད་ཀྱིས་འདི་དག་

@313B བསམ་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་བསྟོགས་ནས་དེ་ནས་ནི། །ཅི་ནས་ཡང་དག་སྒྲངས་པའི་གཙོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཛོར་བར། །བདག་གི་ཡིད་འདི་གར་སྟོད་ཅེས། །ད་ལྟར་ཡིད་ལ་
སོ་སོར་བརྟག་ །ཅེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །འདི་དང་འདི་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟོགས་པ་ན། །མཚོན་པ་ཙམ་དུ་

ཐད་དེ། །འདི་དང་འདི་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བསྟོགས་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་ཇི་ལྟར་བསྟུང་བར་བྱ་སྟམ་པ་ལ། །འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དཔེར་ན་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་གཤམ་མ་ལ་སོགས་

པས་བདས་ནས་འབྲོས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཆོ་གཤེད་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་བར་ཡང་འགྱུར་ཡང་། མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་
པ་བྱིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། གང་ཡང་གང་གི་ཆོ་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པ་བྱིན་པའི་དོན་དུ། བརྟན་དུ་སྒྲུས་པར་

གྱུར་ན་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུང་བར་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་དུ་བསྟུང་བར་མི་རྣམས་པ་དེའི་ཆོ། མི་འཇིགས་པ་སྤྱིན་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོག་གི་སྐབས་བྱ་བའི་དོན་
དུ་བརྟན་སྒྲ་བ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་

ལས་ཀྱང་། བསད་པ་བྲོས་ཏེ་དེ་ཆོ་གཤེད་མ་ཡིས། །དྲིས་པ་དེ་ལ་དེ་ཆོ་འདི་སྐད་བརྗོད། །རྩུང་ཤོག་ནམ་མཁའ་འམ་ནི་སེན་མོ་མཐོང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་
འབྱུང་བ་དང་། འཕགས་པ་སྟོ་བྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིན་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་

ཁྲིམས་བརྟུལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་མི་རྣམས་ན་ནི་ལྟར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གི། རྣམས་ན་ནི་གང་མ་བྱས་པ་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ། །འདི་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། གང་གི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དག་སྐབས་ཁ་

ཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བར་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཆོ། གང་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་བསྐྱར་ཞིང་ཅིག་ཤོས་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པའི་རྩལ་གྱིས་གསང་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། འོ་ན་གང་གི་ཆོ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འདྲ་
བར་འགྱུར་བ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་མི་རྒྱས་པ་དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟམ་པ་ལ། གང་ཐོག་མར་

@314A གྲུ་། །བརྩམས་པ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་ཅིག་ཤོས་ནི་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་གྱང་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་བསམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོས་ཏེ། དུས་དེའི་ཆོ་ན་ནི་ཕྱི་མས་བར་དུ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་ཡང་ལེགས་པར་ཟིན་པ་ཉིད་

དུ་འགྱུར་ལ། སྔ་མའི་འཕྲོ་མ་ལྟས་པ་ཕྱི་མ་ཡང་ཐང་ཆོད་པར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉི་ག་ལེགས་པར་ཟིན་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱི་མར་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་
མའི་འཕྲོ་ལྟས་པའི་ཕྱིར་སྔ་ཕྱི་གཉི་ག་ལེགས་པར་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྔ་མ་མ་ཟིན་པར་ཕྱི་མ་མི་བྱ་

བ་ཉིད་དུ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་འཕེལ་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྱིར་བསྟན་ནས། ད་ནི་བྱེད་ག་ཏུ་སྟོམ་པ་
གསུམ་ལས། སྟོམ་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟོམ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྲེ་མོའི་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྒྲོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བྲེ་མེའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལ་འཇུག་པར་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཚོར་བར་གྱུར་མ་ཐག་དུ་སྒྲོང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།

དོན་མེད་ས་ཤོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྒྲོང་བ་བསྟན་ཏེ། ས་ཤོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་
རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དག་ལས་འདི་དག་ཁོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་ཅེན། སྟོག་གཅོད་པ་དང་། སྒྲོས་པར་འགྱུར་བ་

འཇུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བ་བྲིམ་པ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་གཞི་ཐུན་མོང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བཤད་ཀྱི་བྲིམ་པ་ལ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
དང་། འདིར་ནི་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་དུ་བྱུང་བས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་བྲིམ་པས་ཀྱང་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་གཤེགས་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མདོ་ལས་གང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
པའོ། །དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲོམ་པའི་རྩྭ་ལ་བྲིམས་ཇི་ལྟར་བསྐྱུང་བའི་རྩྭ་ལ་

@314B བཤད་ནས། ད་ནི་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མི་དག་གའི་ལས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་སྟོམ་པའི་རྩལ་སྤྲོས་སྟེང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་ཆོ་བསྟོད་པར་འདོད་བྱུང་ཏམ། །ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དུག་བཤད་དེ། འོན་ཏེ་བདག་ལ་སྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོད་པ་ཇི་ལྟར་ན་སྟོམ་པའི་རྩལ་

སྤྲོས་སྟེང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ལ་སྟོད་པ་ནི་བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། གཞན་ལ་སྟོད་པ་ནི་ཕྱག་དོག་
དང་སེར་སྒྲའི་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་མི་དག་གའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དག་གའི་

ཆོས་སྟུང་པའི་རྩལ་སྤྲོས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རྩལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མི་བཟོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཇི་ལྟར་ན་དག་གའི་ཆོས་སྟུང་པའི་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན། དག་གའི་ཆོས་སྟུང་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ།

འདིར་ཡང་མི་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞིང་། ལེ་ལོ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡིན་ལ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇིགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡིན་ཞིང་། སྟོད་པ་སྤྱི་བརྟོལ་དང་མུ་ཅོར་
སྤྱི་བཞི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་དང་། གཉིན་འདབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་

པར་ཆགས་པ་ནི་སྒྲིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྩལ་བྱིས་ས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ་འདི་དག་ཉིད་ཡིན་གྱི་འདི་ལས་ལོག་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་
ལྟར་ཞེ་ན་རྩལ་བྱིས་ས་ནི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བྲེ་མོའི་གཏམ་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྒྲོམ་པའི་རྩལ་བྱིས་ས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་ངེས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། མི་བཟོད་ཅས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དག་བའི་ཆོས་སྟུང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་

རྩལ་བྱིས་ས་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འོ། །ད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཤིན་ཏུ་ངེས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ངེས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་འོ། །རབ་ཅས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱས་

@315A ལྟ། །པའི་པན་ཡོན་མཐོང་བའི་དབང་གིས་དང་བའི་དད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་དད་པ་འོ། །བརྟན་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་མི་སྒྲིག་པ་འོ། །ལྷས་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སོ། །ཞེས་ནི་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སོ། །ངོ་ཆ་ཤེས་དང་འཇིགས་དང་སྟེ། །བྲེལ་ཡོད་པ་

ནི་གྲོགས་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། ཞི་ཞིང་བྱ་བ་ནི་ཡིད་གྱི་སྒོ་ནས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་ངེས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་བྱེད་པར་རྟུལ་སོ་སྒྲུལ་པ་སྟེ། མི་ཞུམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་སོ། །རབ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་

གིས་གདོན་མི་ཟ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ལ་གོ་གོན་པ་སྟེ། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་སོ། །བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལས་མི་སྟོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་སོ། །བརྩོན་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་དེ་ལ་སྟོར་བ་སྟེ། སྟོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་སོ། །གཞན་དགའ་བྱེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་

བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་དང་འཇིགས་དང་བཅས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་གྲོགས་གྱིས་སོ། །ཤུལ་དང་ཞེས་ར་
བཅས་པ་དང་། ཞི་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཇི་ལྟར་ཚོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྟན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ། སྟོམ་པ་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། ད་ནི་གཙོ་ར་
སེམས་བསྟངས་བ་ལ་བསྟན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་

ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་བསྐྱང་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པས་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་བྲེལ་ཡོད་པ་ལ་གནས་ཏེ་བསྐྱང་བར་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པས་ནི་དལ་
བ་འབྱོར་པ་རྟེན་པར་དཀའ་བར་བསམས་ནས་སེམས་བསྐྱང་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་གནས་

པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་པན་རྩུན་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་འདོད་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཇི་སྟེད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཡང་དེས་སྒྲོ་བར་མི་བྱེད་ཀྱི། ཕྱིར་
ཞིང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱིས་པས་མི་དགོ་བའི་ལས་མངོན་པར་རྩོམ་ཞིང་། བསམ་

@315B པ་འདི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བདག་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་གཏང་བར་བྱ་སྟམ་པ་
དང་། བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་བྲེལ་ཡོད་པ་ལ་གནས་ནས་བདག་ཏུ་མ་ཞེན་པར་སྦྱོམ་མ་ལྟ་

བའི་དབང་གིས་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། དལ་བ་འབྱོར་པ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ལས་དེ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་དེ་ཐོབ་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་བྱའོ་སྟམ་ནས་
སེམས་བསྐྱང་བ་སྟེ། ཡན་ལག་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་ལུས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱང་བར་མི་བྱ་བར་

བསྟན་པ། བྱ་ཚོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། ལུས་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་རྩལ་གྱིས་མ་བསྐྱངས་ན་དེའི་ཚེ། ལུས་ནི་མི་དགའ་བར་འགྱུར་སྟེ་མ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱས་ནས་དྲར་ཁྱོད་ལ་སོགས་པར་བྱ་ཚོད་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་ཇི་སྟེད་བྱས་ཀྱང་ལུས་ཁྱོད་མི་དགའ་བ་མི་བྱེད་ན།

ད་ལྟ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱངས་པས་མི་དགའ་བ་བྱེད་ཅིང་ཁ་ད་སྟེ་ཁ་ལྟ་ ཟིན་བྱས་སུ་རེ་སྟེ་རེ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཡིད་གྱིས་ལུས་དེ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སྟོན་ས་སྐྱང་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ལུས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་མ་བསྐྱངས་ན་ཡིད་དག་ལ་གཞོད་དོ་ཞེ་ན།

ཁྱོད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་བདག་ལ་བརྟེན་ཏེ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མེད་ས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མི་གཙང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་དུ་གཟུང་རིན་མི་ཚོག་སྟེ་མ་བསྐྱངས་པའོ། །ཇི་ལྟར་མི་གཙང་བ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ལ། ཐོག་མར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །

འོན་ཏེ་བདག་གི་ལོངས་སྟོད་དུ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོངས་སྟོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱང་བ་མི་རིགས་ཏེ། གཉིས་སུ་ན་ལ་སོགས་པས་ནི་ལོངས་སྟོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱང་བར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟེ་མ་པ་

ལ་མི་འཛམ་གྱི་ལུས་འདི་ནི་འཕྲལ་གྱི་གོས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པའི་སྒོ་ནས་དགོ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མ་ཟད་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་དངོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་གོ་ནས་བསྐྱར་བར་བྱ་བར་
ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཏྲག་ཏུ་བྱོད་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྲན་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱིད་དུ་མི་

@316A ལྟོ། །བརྟུབ་པ་བཞིན་ནོ་སྒྲུལ་ནས། འདི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་བས་ན་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་
གི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་པར་བྱ་

བ་མ་ཡིན་པས། འདི་ལ་གྲུ་རྩན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་ཆུ་བོ་ལས་རྒྱལ་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་གྲུའི་ཟག་ལྷན་ལ་སོགས་པ་བྱ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཉིད་
འཁོར་བ་ལས་རྒྱལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་འདི་ལ་རྟེན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུར་འགྱུར་

བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་
ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་དབང་ཡོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོ་ག་དང་སྤྱོད་ལུལ་ལྷན་སུམ་ཆོགས་པ་

ལ་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་རང་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཉིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཡོངས་སྟོང་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཁྱིལ་
སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཞི་བ་དང་དུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཞིག་ཡོང་སྟེ་མ་པ་ལ། རྒྱ་སྐྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་གདམས་ངག་ལ་གྲུས་པ་སྟོང་པར་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས། གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །གཞན་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་

བ་སྟོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལེགས་པར་སྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །ཅི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་འབའ་ཞིག་བསྟོད་པར་བྱ་བའམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །བདག་འབའ་ཞིག་
གིས་བསྟོད་པར་བྱ་བའམ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་གཡམ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཡོན་ཏན་བཟོད་

ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱིས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཟོད་ན་དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོས་ཏེ། དེས་ང་རྒྱལ་བ་སྟོང་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་
བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགའ་བ་བསྟོད་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་

@316B བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བདག་ལ་འདིར་གོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །སྟོབ་དང་བཟུ་བའི་རྩལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་ཡིད་
ཕེབས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དགེ་བའི་ལས་སྟབ་པའི་རྩལ་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཁས་ཤིང་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འཕྲལ་དུ་ཆོགས་དྲག་རྒྱུང་ཞིང་དགེ་བའི་འོངས་ཆེ་བར་ཤེས་ན། དེའི་ཆེ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོགས་རྒྱུང་བས་ནི་སྤྲུལ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
ཕྱི་མ་སྦྱིད་ལུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། འོངས་ཆེ་བས་ནི་སྦྱར་དུ་ཆོགས་བསགས་པར་འགྱུར་བས། གང་གི་ཆེ་

ཇི་ལྟར་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་སྟུམ་པ་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་དམ་པ་ནམ་པ་དྲུག་གིས་ཟིན་པའི་རྩལ་དུ་བྱས་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་ལས་སུ་བྱ་བ་རྒྱུང་བས་ནི་ཆོགས་རྒྱུང་བ་ཡིན་ལ།
དམ་པ་དྲུག་གིས་ཟིན་པས་ནི་འོངས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་འོ། །དགའ་དང་ལྡན་བྱས་ནས་ཞེས་བྱ་བས་ནི་

སྤར་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་ད་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ནི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་སྟོན་སྒྲོལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་མ་འོངས་པ་ལ་ནི་སྤར་མས་ཆོག་པར་མི་འཇོག་ཏེ། བྱེད་འདོད་པའི་རྩལ་གྱིས་
དགའ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་གྱིས་རྟག་དུ་བྱའི་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་དེ་བདག་གི་དོན་

དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་བདག་ཉིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྤྱད་ཅེ་ན། སྤྱིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤྱིན་པ་འབའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་གཟུང་གི། །དེ་ལས་གོང་མར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྤྱད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་གཏོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་གཟུང་།

གི། །དེ་ལས་བྱད་ལྷགས་པར་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱད་ལྷགས་པར་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་འགོ་བ་
དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་ཡང་དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱད་

ལྷགས་པར་བྱེད་པ་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་སྤྱིན་པའི་དུས་དག་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་
གཞག་པར་གསུངས་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། རྒྱུད་དུ་ཕྱིར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གོང་།

@317A ༄༄༅། །འོག་གི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འདི་ལྟར་རེ་ཞིག་སྟོག་གི་སྐབས་བྱེད་པའི་སྤྱིན་པ་ལྟ་བུ་འོག་མ་ཡིན་ཡང་ཆེ་ལ། དེའི་ཆོ་བརྟན་དུ་སྤྱོད་བསྟོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལྟ་བུ་གོང་
མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱུད་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ནི། གོང་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱུད་དུ་དང་།

དུ་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་མཆོག་མ་ཡིན་ཞེས་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆེ་བ་ཡིན་ན། མི་གཏོང་ཞེས་བྱ་བ་ཡལ་བར་དོར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐའོ་ག་སྟེ། འོག་མ་ཡིན་ཡང་སྤྱིན་པ་
ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆེ་བར་གྱུར་པའི་དུས་སུ་གོང་མ་ཡིན་ཡང་རྩལ་བྱིས་ས་རྒྱུང་བ་དེ་བཏང་

སྟོམས་སུ་གཞག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་རྒྱུང་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོ་ནི་འོག་མ་གཙོ་ཆེད་དང་དུ་སྒྲང་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཆེ་རྒྱུང་གཉིས་གང་གི་སྟོན་ས་གཞག་ཅེ་ན།
གཙོ་ཆེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་དེ་ནི་ཆེ་བ་ཡིན་པས་གཙོ་འདི་ཉིད་ལ་འབད་པར་བསྟན་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རིག་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་གཙོ་ཆེར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་སྟོམ་པའི་
རྩལ་བྱིས་ས་ལ་འབད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཉན་

ཐོས་གྱི་འདུལ་བ་ལས་དོན་ཉི་བ་དང་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་། བྱེད་པ་ཉུང་བ་ལ་གཟིགས་ཏེ། ཆོས་གོས་ལྡག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཅད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཐུགས་རྗེ་
མངའ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་རིང་པོ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གཟིགས་ནས། གཞན་གྱི་

དོན་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་གནང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་ལས་དེ་ནི་མོར་གྱི་ཕུང་པོ་རི་རབ་ཙམ་ཞིག་ཐོབ་ན་ཡང་ལེན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་ཉི་བ་ཆོ་འདིའི་དོན་ལས་དགོངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བ་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཞིང་

དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་གཙོད་པ་བཀག་པ་ཡང་དོན་རིང་བ་ཆོ་སྤྱི་མ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་བསལ་བས་བསྐྱབ་པར་གཟིགས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གཙོ་ཆེར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་ལ་གནང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པའི་མི་གསང་

@317B བར་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །ད་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བའི་ཆོག་འདི་གནང་བ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བཀག་སྟེ་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ཏེ་གང་གི་ཆོ་དོན་ཉི་བ་སྤོང་བ་པོ་རི་རའི་དོན་ལ་གཟིགས་ནས། གོས་འདོད་པ་ལ་གོས་དང་། བགོ་བ་འདོད་

པ་ལ་བགོ་བ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གནང་བ་རྣམས་དོན་རིང་བ་གཞན་མང་པོ་དག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གཟིགས་ནས། གཞན་མང་པོ་དག་གི་དོན་གཙོ་ཆེར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་ལ་བཀག་སྟེ་ཇི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཉུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་དུ་བྱུང་

བས་ཆོས་གོས་གསུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་སྦྱོང་བ་པོ་དག་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་རྒྱ་ཅིའི་ཕྱིར་བཀག་ཅི་ན། དེ་ནི་ཆངས་
པར་སྦྱོད་པའི་ཏིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཏང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་སྦྱོང་།

མོ་པ་འགའི་དོན་དུ་གཏང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཆོས་བྱེད་པའི་ཏིན་དུ་གྱུར་པའི་ལོངས་
སྦྱོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཆོ་འདི་ལ་ལོངས་སྦྱོད་

བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་གཏོང་བ་དགག་པ་ཇི་སྐད་ལའད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་སྟམ་པ་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོགས་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སྟམ་དུ་བསམས་པའོ། །འོ་ན་ཐམས་

ཅད་མི་གཏོང་ངམ་ཞེ་ན། སྦྱིང་རྒྱའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། ཇི་སྟེན་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སར་མ་རྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་སྟེ། གཏོང་བ་ལ་མ་གོམས་
པས་གཏོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རམ། རྒྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཆོ་སྒྲ་མའི་སྟོན་པའི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནད་ལ་

སོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འགྲོད་པ་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱིད་ལྷག་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པས་དུས་དེའི་ཆོ་བདེ་བའི་ཆོར་བ་
མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་བྱེད་འདོད་པའི་བསམ་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རམ། བདེན་པའི་སྟོབས་མ་གྲུབ་པས་སྟོག་དང་

@318A ལྷ། ༄༄༅། །ཆངས་པར་སྟོད་པའི་བར་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སར་རྒྱད་པ་ལ་ནི། ཉེས་པ་གོང་མ་ནམས་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་
དངོས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་གཏོང་ངམ།

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི་དམ་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། ཅི་ནས་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཆོ་འདིར་དོན་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུབ་པའི་རྒྱར་ལུས་འདི་ཉིད་སེམས་
ཅན་ནམས་ལ་བྱན་གྱི་རྩལ་དུ་བཏང་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྩལ་བྲིམས་ནམ་པ་བཅུ་གཅིག་

ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་སྟེ། ཆོ་ཕྱི་མར་ཡང་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཅི་ཙམ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར།
བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱན་གྱི་རྩལ་དུ་གཏོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་བྱང་

ཐུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་དང་ངག་གཏོང་སྟེ། ལེན་གཉིས་པར་ཇི་སྐད་ལའང་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བའི་ཡུལ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་ངམ་གཞན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་

སྟེ། སྟོམ་དང་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་གྱིས་བསྐྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསྐྱས་པའམ། གཞན་ཡང་སྟོད་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་དུ་ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་གྱིས་ཅི་སྟོད་ཀྱང་། གང་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་སྟེ་ཇི་སྐད་དུ་

མདོ་དག་ལས། བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རབ་རྟུ་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱེད་སྟེ། སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔས་ནི་ཇི་ནས་
ཀྱང་མཐོང་མ་ཐག་རྟུ་སེམས་ཅན་རྣམས་དགའ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔས་ནི་རང་གི་སེམས་ཁོ་ན་ཤིན་ཏུ་བསྐྱང་བར་བྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་སྟེ་སྟོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་ཇི་སྐད་
གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འོ་ན་དེའི་ཆོ་རིག་པའི་གནས་རྣམ་པ་ལྔ་ལས་གང་དང་གང་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་

@318B ཅེན། རིག་པའི་གནས་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་མཐའ་དག་ལ་དམ་པ་དྲུག་གིས་ཟིན་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། རྩལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་སྐད་
དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལས་བྱང་བར་མ་བྱས་ན། །འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་

ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ཐོབ་མི་འགྱུར། །དེ་བས་གཞན་དག་ཚར་གཅད་རྗེས་སུ་གཟུང་ཕྱིར་དང་། །བདག་ཉིད་དུལ་བར་བྱ་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙོན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཏེ་དེ་
ལ་པན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅེན། དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་གནས་པའི་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམ་པ་དྲུག་གིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དེ་རི་ལྟ་ཞེན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་འཁོར་གསུམ་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ་སོའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་སྟོབ་ཅིང་དག་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་བྱང་

རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། ཉིན་དང་དངོས་པོ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དམ་
པས་ཡོངས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ནི་མདོར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་ཡིན་པས་དངོས་སམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་སྤྱོད་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཇི་སྟོན་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །བརྒྱུད་
ནས་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་ལོ། །དངོས་དང་བརྒྱུད་པ་གཉི་

གས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྤྱིན་པ་བྱིན་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་བ་དམ་པས་ཟིན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་
ཤེས་བཞིན་གྱིས་བརྟགས་ཏེ་བསྟན་པ་བསྟུང་བ་ཉིད་བདག་ཅག་གིས་རྒྱ་གང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟུམ་

ན་རྒྱ་གཉིས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་པོ་ནི་རྟག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཏེ། མཁས་པ་དང་བཅུན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལོ། །དགོ་བའི་བཤེས་
གཉིན་ཇི་ལྟར་མི་གཏོང་ཞེ་ན། དཔལ་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །རྒྱ་གཉིས་པའི་དབང་

@319A ༄། །དུ་བྱས་ནས་བསྟན་བཅོས་འདིས་མདོ་སྡེ་ལས་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་འདི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཡང་ན་འདི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་བསྟན་པ་ཇི་
ལྟར་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་མ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མདོ་སྡེ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཅི་འཕྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་བསྐྱག་པའི་གོ་རིམས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་རྩ་བའི་
ལྷུང་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་འི་

རྩིས་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་དེ་འི་རྩིས་ལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཤེ་ན་གང་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
ཏེ། མདོ་སྡེ་གང་ལས་འདི་ནི་ལུས་ངག་གིས་སྟུང་པར་མི་བྱའོ། །འདི་ནི་སེམས་ཀྱིས་བསྟོམ་པར་མི་བྱའོ་

ཞེས་མ་བཀག་པ་དེ་ཉིད་སྟུང་གྱི། བཀག་པ་རྣམས་ནི་སྟུང་པར་མི་བྱའོ། །འོན་ཏེ་བཀག་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྟུང་དམ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིར་ནི་འདི་ལྟར་སྟུར་
ཏེ། འཇིག་རྟེན་སེམས་ནི་བསྟུང་བའི་ཕྱིར། །བསྐྱབ་པ་མཐོང་ནས་ཡང་མི་སྟུང། །ཅིས་བྱ་བ་

སྟེ་མདོ་སྡེ་ལས་གང་དང་གང་ལ་ཅི་དང་ཅི་དགོས་པ་དེ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་གནང་དུ་ཟིན་ཀྱང་། དེ་ཕྱིན་པས་གཞན་མང་པོ་དག་གི་མི་མོས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་གཙོར་བྱ་བའི་བསྐྱབ་
པའི་གཞི་མཐོང་ནས་ལོངས་སྟུང་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ནི་ལྟན་ཅིག་རྩིས་སུ་སྟུང་པའི་ཤེས་བཞིན་

བསྐྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་མཐུག་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་སོ། །དེ་ནི་ཉམས་སྲུང་བའི་གདམས་ངག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་སོ། །བསྟན་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་དོན་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ལེའུ་འི་མིང་གི་དོན་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་

ལས་བསྟན་ཏོ། །ལེའུ་བཞི་པའི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲོམ་པས་བསྐྱམས་པ་ལ་བཟོད་པ་འབྱུང་བས། བསགས་པའི་དགེ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱ་བའི་ལེའུ་ལྔ་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱེད་

@319B པ་སྒྲོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སྲུང་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེ་སྒྲུང་གི་ཉིས་དམིགས་དང་། བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་སྒྲོན་སྲུང་སྒྲུངས་ཏེ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ་མདོར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེ་སྒྲུང་གི་ཆོ་འདིའི་ཉིས་དམིགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྒྲུང་བྱུག་

རྩ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་ཏེ་ཞི་བ་ནི་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་ཆོར་བའོ། །དགའ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་འོ། །བརྟེན་མེད་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིད་པའི་ཐང་བྱབ་མེད་པའོ། །ཉིས་དམིགས་གཞན་ཡང་གང་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྲན་ལ་སོགས་པའོ། །དྲིན་སྒྲིན་ཞེས་པ་ནི་རྩེ་བོས་སོ། །དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩེ་བོ་ལ་འོ། །དེ་དག་ཅེས་

པ་ནི་བྲན་ལ་སོགས་པ་འོ། །སྤང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་དང་ལྡན་པའི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དྲིན་ཆེ་བའི་རྩེ་བོ་ལ་ཡང་གོ་ལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱས་སོ། །སྦྱིན་པས་
སྤྱད་དང་རྟེན་མི་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། བྲན་གཏོང་ཕོད་ཆེ་ཡང་ཞེ་སྤང་ལྡན་པའི་དབང་གིས་སྤྱ་ཡང་དེ་དང་འགྲོགས་པར་

མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །བདེ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་འོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོ་འདི་ལ་གཞོད་པར་མ་ཟད་གྱི་འདི་དང་ཕྱི་མ་གཉི་ག་དང་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པར་
མ་ཟད་གྱི། གཞན་དང་བདག་དང་གཞན་གཉི་ག་དང་། དངོས་སྤྱ་གཞོད་པ་བྱེད་པར་མ་ཟད་གྱི་

བརྒྱད་པ་དང་དངོས་དང་བརྒྱད་པ་གཉི་གའི་སྒོ་ནས་གཞོད་པར་བྱེད་པས་སོ། །འོན་ཏེ་ཞེ་སྤང་སྤང་པའི་ཕན་ཡོན་གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་སོ། །དེ་ནི་འདི་དང་
གཞན་ཏུ་བདེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་འདི་དང་། ཕྱི་མ་དང་། གཉི་ག་དང་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་དངོས་

དང་བརྒྱད་པ་དང་གཉི་གར་བདེ་བས་སོ། །འོན་ཏེ་ཞེ་སྤང་དེ་རི་རྩུར་སྤང་ཞེ་ན། ཟས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཞེ་སྤང་སྤང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མི་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། དེ་ལ་རྩ་
བ་དང་ཕོ་དེ་གཉིས་གྱིས་ཟས་དེའི་རྒྱ་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །བཞི་

པས་ནི་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པས་ནི་ཟས་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་སྤང་བའི་འཐད་པ་བསྟན་པའོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ནི་ཟས་དེ་ཉིད་སྤང་བར་བྱ་
བའི་རིགས་པ་བསྟན་ཏོ། །འོན་ཏེ་ཞེ་སྤང་གི་ཟས་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་ཞེ་ན། བཟོད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་

@320A ༄། །འགྲི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དང་པོ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ངེ་མི་སྒྲུམ་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྒོས་ཏེ། དེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསྟན་ཏོ། །ཚིགས་སུ་

བཅད་པ་གཉིས་པའི་ཕྱིད་གོང་མས་ནི་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་ཏོ། །ཕྱིད་གོང་མའི་རྩ་བ་དང་པོས་ནི་དེའི་གཉིན་པོ་བསྒོམ་པ་བསྟན་ཏོ། །རྩ་བ་གཉིས་པས་ནི་ཡིད་མི་བདེ་
བ་སྤོངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་བཞི་སྟེ་བདག་

དང་བདག་གི་གཉིན་བཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དགུ་ལ་ནི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་མི་འདོད་ཅིང་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་
བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྐྱེ་བས་དེའི་ཆོ་བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་དཀོན་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་བདེ་

བས་ནི་ཕོངས་ལ། སྤྱག་བསྐལ་མང་པོ་དང་ལྷན་པའི་དུས་སུ་སྤྱག་བསྐལ་མེད་ན་ཁམས་གསུམ་ལ་སྐྱོ་བ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མི་ཚོལ་བས་དེའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསྐལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཉིད་
དུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ། ཐ་མལ་པའི་ངང་ལ་བརྟན་པར་གནོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་

དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་གཞོན་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་པ་དེ་དག་གིས་མི་ཕོད་དོ་ཞེ་ན། དཀའ་བསྐྱོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མ་ཉ་དེ་བ་དང་ལྷ་མོ་ལྷོ་མ་དེ་བ་སྟེ། ལྷའི་དཀའ་བྱུང་ལས་ལག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལ་དད་པའི་མི་སུ་སྟེགས་ཅན་དག་

གིས་ཀྱང་། མི་ལྔ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་ན། བདག་གིས་ངེས་པོ་མི་བཟོད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞེ་ན། གོམས་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ།
ད་ནི་སྤྱག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་བཟོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྤྱལ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྒྲོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་དོན་མེད་པར་ཡང་སྤྱལ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་བཟོད་ན། དོན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
འབྱུང་བའི་ཆོ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་བཟེང་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ངེས་ལྟར་

@320B བྱ་སྦྱོམ་པ་ལ། ལ་ལ་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤྱག་བསྐུལ་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་མི་སྣ་མ་རྣམས་བཞིན་དུ་ཡིད་
མི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་མཇུག་སྟུང་དོ། །དེ་བས་

ན་ཐ་མལ་པའི་དགྲ་དག་ཁོ་ཉིད་རང་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་གསོད་པ་ནི་དཔའ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་གཉིན་པོ་མ་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་དུ་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་
སྟོང་བར་བྱེད་པ་ནི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་འཐབ་མོ་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྟོན་ས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྟོ་བས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གསུམ་ནི་བདག་དང་
གཞན་དང་གཉི་གའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱག་བསྐུལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྤྱར་རོ། །ད་ནི་བདག་ཉིད་ལ་

གཞོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ངས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་བསྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། །མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བདག་ལ་ཡོད་པའི་མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་ཀྱི་གཞོན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་ཏེ་དེ་དག་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སློ་བུར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་དོན་
དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་སྟུང་ཉེ་བས་མས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་སློ་བུར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས། རྒྱུ་

ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་རྣམས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ལ་ནད་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་བར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་སྟེད་པར་རྣམས་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་

བཞིན་དུ་དབྱ་བོ་དེ་དག་གིས་གཞོན་པར་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་དེ། དེ་བསྟེད་པར་རྣམས་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ནི་གཉིས་པ་
གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོ་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།

@321A ༄༄༅། །རྒྱུ་དེ་དག་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཁྱོ་བར་བྱ་ཞིང་། གཞོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྟེ་བར་བུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོ་སྟེན་དུ་གཏོང་བའི་གཡོ་བ་མེད་ལ། འབྲས་བུ་དེ་དག་ལ་ཡང་བདག་ནི་རྒྱུ་
རྒྱུ་འདི་དག་གིས་བསྟེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོ་སྟེན་དུ་མ་བཏང་ཡང་རྣམས་པའི་རྒྱུ་དེ་དག་ཡོད་པ་

ཅམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འབྱུང་རོཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱི་འཕེལ་འཕྲིན་ལྟ་བུ་ཟེར་བ་ཞིག་ལ། མ་ཡིན་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་ཀྱང་རྣམས་པའི་རྒྱུ་དང་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་
འབྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་ནི་རྣམས་

པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཉེས་པ་ནི་ཉེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པས་ཉེས་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །སྒྲིག་པ་ནི་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུང་བའི་སྟོག་

གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དག་བའི་ལས་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་རྣམས་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་ཏེ། བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཡོད་
པས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་དཀའ་རྒྱ་དེ་དག་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་འབྱུང་གི་སྟོ་སྟོན་དུ་གཏོང་བའི་གཡོ་

བ་ཡོད་ངལ་ཡིན་མོཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་སྐྱམ་དུ་དབྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
བདག་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ལ་སོགས་པའི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་

དེ་ཞིང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བར་ཁས་སྒྲངས་མེད་གྱི། ད་ནི་མ་སྐྱེས་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡོད་དུ་ཟིན་
ཀྱང་ཏྲག་པ་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོད་པའི་ཕྱིར་རང་གིས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ལ་ལྷན་ཅིག

བྱེད་པའི་རྒྱན་ལ་སྟོས་ཏེ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་གྱི་གཞན་མི་ཏྲག་པ་འགའ་ཞིག་གི་སྟོབས་འབྲུང་བ་ཡིན་ཀོ་ཞེས་ཏེ་བསྐྱས་པའི་དོན་
ཏོ། །ཇི་ལྟར་བདག་ཅེས་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པས་མེད་ཅེན། དེ་ཞིག་སྐྱེ་གནས་བདག་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་

@321B འབྲུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་བཏྲག་གང་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོ་ནི་བྱེད་ཉིད་ཁས་མི་
ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བདག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་སྟོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུང་པ་ལ། མ་

སྐྱེས་པར་དེ་མེད་ན་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་གཤམ་ལྟས་སྟུང་བསམས་པའོ། །ད་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ཆོ་
སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསམས་པའི་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། ཡུལ་ལ་སོགས་

པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་ཆོ་སྤྱོད་པར་འདོད་དམ་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡུལ་ནི་དུས་གསུམ་ཆར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཀྱང་རྟག་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
འགལ་བས་ཡུལ་ལ་རྟག་དུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འོན་ཏེ་དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་

ན་ཇི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མི་སྤྱོད་པར་ཤིན་དུ་ཡང་གསལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྟོས་ཏེ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་

རྒྱུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ནི་རྟག་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲོགས་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། དེ་བས་ན་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་སྟོས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྤྱོད་པར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །ཇི་
ལྟར་ན་བདག་དེ་ལ་འབྱུང་བ་མེད་ཅེ་ན། བྱེད་པའི་ཆོ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་

བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་ཕྱད་པའི་ཆོ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་གྱི་མ་ཕྱད་པའི་ཆོ་ཡང་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་བཞིན་ཡིན་ན། བྱེད་པས་བྱ་བ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་བདག་དེ་ལ་སྤར་མི་རྟུས་
པ་ལས་རྟུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲོགས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐའོ་ག

གོ། །དེས་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་ཡང་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བཅད་དོ། །དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བདག་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་

@322A ལྷ། །བདག་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་མི་རྣམས་པ་ལས་ཕྱིས་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་པ་
ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་བདག་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་

ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་མི་རྟག་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་དེ་རང་ལ་དབང་མེད་པར་སྐྱེའོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་དགྲ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཞོད་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྟན་འབྲེལ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་བསྟོམ་པ་ཉིད་མི་རིགས་སོ་སྟུང་པ་འདི་

སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱོགས་ནས། གང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་ཏེ། གྲུན་རྫོབ་ཏུ་བཟོད་པ་བསྒྲིམ་པ་ལ་བཏེན་ནས།
སྤྱག་བསྐྱེལ་སྒོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་བསྒྲིམ་པར་མི་འགལ་ལོ་སྒྲིམ་ཏུ་བསམས་པ་འོ། །

དེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་གོང་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་མཚུགས་བསྟུ་བའོ། །གལ་ཏེ་རང་དགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་གལ་ཏེ་གཞན་དག་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དེ་རྒྱུན་ལ་མི་སྒྲིམ་པར་
ཁས་ལེན་པའི་ངེས་པ་བསྟན་ཏོ། །ད་ནི་ལུས་གྱིས་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་

པ་དེ་དག་གྲུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་ཆོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་བསྒྲིམ་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བག་མེད་པས་ནི་བདག་ཅས་བྱ་བའི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་བཞི་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེལ་པའི་དོན་ནི་གྲུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་གཅིས་

པའི་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པ་མེད་པ་ལས། དེ་དག་སྒྲིང་རྩེ་བར་རིགས་གྱི་ཁྲོ་བར་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ད་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

@322B ཁྲོ་བར་བྱ་བར་མི་རིགས་ལ། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ན་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྲོ་བར་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་སོ། །ཡང་གཅིག་ཏུ་ན་གཞན་གྱི་མཚོན་ལ་སོགས་པས་

ཉེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་མ་ཉེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་སུ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཉེས་ཀྱི་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཞེ་སྤང་གིས་ཉེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་དུ་ན་ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱང་མ་ཉེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ཉེས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་ཁྲོ་བར་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དབྱུག་

པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་སྟོས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གིས་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བའི་གཞིའི་ལུས་བབྱང་ལ་གཞན་གྱིས་ནི་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚོན་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བ་ནི་བདག་ཅག་གཉི་གས་ཉེས་པས་

གཞན་འབའ་ཞིག་ལ་ཁྲོ་བར་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚོན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་སྟོས་སོ། །ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་བདག་གིས་ཆོ་སྲ་མའི་དུས་སུ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བསྐྱལ་ནས་ཆོ་འདིར་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་

པའི་དབང་གིས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བདག་ནི་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་བདག་ནི་དེ་དག་ལ་བཏིན་ཏེ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ། ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་
མདོ་ལས། བྱིས་པས་ཡང་དག་མ་ལགས་པས། །སྟོམ་ཤིང་བརྒྱབ་པ་བཟོད་པར་བགྱི། །སྟོན་དང་འབྲེན་པ་

དང་དུ་སྦྱང་། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་ལ། །བདག་གིས་གཞོད་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྟོན་ཆད་བདག་གིས་སྒྲིག་པའི་ལས། །བགྱིས་པ་རྣམས་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཅི་
སྐད་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་བྱང་བར་བྱེད་པ་བཟོད་པ་ལས་

བྱང་བའི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡང་སྟོབར་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་
གི་ལས་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་

@323A ༄༅། །དག་ལ་བདག་གིས་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པའི་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་འགྱོད་པ་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་ཤད་གྱིས་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས་ངན་
སོང་དུ་ལྟུང་བར་མ་གྱུར་ན་དེའི་ཆོ་དག་པོ་དེ་ལ་བདག་ཤིན་ཏུ་བྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོ་བདག་ཉིད་ངན་

སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ལགས་བས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་བྱས་བར་ཟད་ཀྱི། དེའི་ཆོ་ཡང་གཞན་ལ་ལྷག་བར་དྲིན་ཆེ་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་བསམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲོས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་གིས་བཟོད་པ་མ་བསྐྱོམས་ན་དག་བོ་དེ་དག་ཀྱང་ཤས་ཆེར་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་

བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞིང་དེས་ན་གཞན་གྱི་ལུས་བསྐྱུང་བའི་སྒྲོད་པ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ལེན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་
སོ། །ད་ནི་དག་གི་མི་སྟན་བ་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡང་ཡིད་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོད་པ་བྱ་བར་མི་རྣམས་ལ། ལུས་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེན་པས་བདག་ཏུ་
གཟུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་བྱ་བར་རྣམས་ཀྱི་མི་སྟན་པར་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་

ནི་ལུས་ལ་ཡང་གཞོད་པ་བྱ་བར་མི་རྣམས་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ལྷ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། དེ་བས་ན་གང་ལ་ཡང་མི་གཞོད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཡིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་མི་སྟན་པར་སྐྱ་བ་

དེ་ནི་བདག་ལ་མི་དགའ་བ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བདག་མི་འདོད་དེ་བྲོའོ་ཞེ་ན། གཞན་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ་དེས་ནི་བདག་གི་
བྲགས་པ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱགས་པས་བདག་གི་ཆེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དག་མི་

དགའ་བར་འདི་བདག་མི་འདོད་དོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་ཆེད་པའི་བར་ཆད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བདག་གི་ཆེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་སྐད་
བསྟན་ཏོ། སྤྲིག་པ་དང་བསྟོས་པ་ལྟ་ པའི་ནད་པ་འདི་འདོར་ལ། ཆེད་བ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གཞན་ལ་བྲོས་པ་ནི་

@323B ཏྲག་པ་ནི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྲིག་པ་མི་སོགས་སུ་རུང་བ་དེ་ཆེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཤི་བ་ནི་སྒྲུབ་པའི་སྤྲིག་པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་པ་ལོག་པས་འཆོ་བའི་སྟོན་ས་ཡུན་རིང་དུ་
གནས་པ་ལས་ནི་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་མཐར་འཁྲི་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་རྗེས་ལ་ངན་སོང་དུ་

རྒྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཆེད་པ་འདི་འདོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤི་འཕོས་ཀྱང་མི་འབྲལ་བར་གནས་སོ་ཞེ་ན། མི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
ཆེད་པ་མང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །གཞན་གྱི་གལ་ཏེ་ཆེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་སྒྲོམ་ཏེ། གལ་ཏེ་སྡིག་པས་བསྐྱབས་པའི་ཆེད་པས་གསོན་པར་འགྱུར་ཞིང་ཇེས་ལ་སྡིག་པ་ཟད་པར་བྱ་ཞིང་བསོད་ནམས་བསགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཆེད་པའི་དོན་དུ་བྲོས་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལེན་དུ་ཆེད་པའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་སོ། །དེ་བས་ན་སྡིག་

པས་བསྐྱབས་པའི་ཆེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཉིད་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྒྲར་ཞིང་སྡིག་པ་ནི་འཕེལ་ཞིང་བསོད་ནམས་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་
ཡི། །སྒྲིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་། །ཁོང་

བྲོ་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། །ཅིས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་དཔལ་གནས་པའི་སེམས་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པས། རྒྱ་དེའི་ཕྱིར་མི་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་ལ་བྲོའོ་ཞེ་
ན། འོ་ན་ནི་སྟོན་ཆད་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་ལ། ཡིད་བྲོད་ཅི་ཕྱིར་མི་བྲོ་སྟེ་སྟེ་བརྟན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་

པར་མཚུངས་སོ་སྟམ་དུ་བསམས་པའོ། །ད་ནི་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་དད་པ་མེད་པའི་གང་ཟག་དག་གི་བའི་ལས་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་མི་དག་གི་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་སྟོང་ཇེའི་གནས་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་སྟོང་ཇེའི་གནས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་སྒྲོམ་སོ། །དེ་ནི་དགོན་མཆོག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐུ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་
ཏེ། དེ་ལ་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་

@324A ༄༄༅། །བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་སངས་རྒྱས་ལ་གནང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྦྱོར་བ་དང་། གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤིང་ཇི་ལ་
སོགས་པའི་བསམ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཟེན་པའི་

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་གཞན་མང་པོ་དག་གི་མི་མོས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ་ཐབས་གཞན་གྱིས་མི་བསྐྱོགས་པར་ལས་དེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆར་གཅད་པའི་ཞིང་དུ་འགྱུར་
བ་ཡང་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདིར་སྐྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་མ་བྱས་ན་དེའི་ཆོ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒོ་མ་པ་ཉི་ཤུ་བ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། གཞན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར། །མ་བྱས་ན་ནི་ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་ཆོས་མི་བྱེད། །ཅིས་
བྱ་བའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་ནི་སྒྲ་མ་དང་བཤེས་གཉིན་ལ་སོགས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་

བ་ནམས་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ངེས་བར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་བསྐྱེམ་པར་བསྟན་པ། ལྷ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ད་
ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་བསྐྱེམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཅན་ནམས་ལ་ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་བཞེས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ད་ནི་གཉི་གས་ཉིས་པའི་ཕྱིར་གཞན་འབའ་ཞིག་ལ་སྤོར་
མེད་དོ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལ་ལ་སྤོངས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ཡང་དེའི་མཚན་དང་

བདག་གི་ལུས་ཞེས་སྤར་བཤད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །བདག་གི་གཉིན་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་གཞན་ལ་སྤོར་བ་བྱར་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་གཞན་དག་ཅེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ། གྱིས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་མེད་འདོད་ཅིང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ད་ནི་འདུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཕན་ཚུན་དགེ་བའི་སེམས་སུ་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་
པའི་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་བསོད་ནམས་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་

@324B པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་གང་གྲུའི་ལྷ་མོའི་ལེན་འཛིན་ནང་ནས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་ཞེ་སྒྲུང་གི་རྒྱ་སྒྲངས་པའི་སྒོ་ནས་ཞེ་སྒྲུང་སྒྲུང་བར་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དཔེར་ན་བྱིམ་ཚོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དེ་ལ་བདག་གིས་གཞོད་པར་བྱས་པས་ཞེ་སྒྲུང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་ནི་ཞེ་སྒྲུང་གི་རྒྱ་ཡིན་ལ། བསྐྱལ་པ་
སྟོང་དུ་བསགས་པའི་ཞེ་སྒྲུང་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྒྲུང་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་བསོད་

ནམས་ཚོག་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་སྒྲུང་སྟོང་བའི་དོན་དུ་དེའི་རྒྱ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་སྒྲུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དེ་སྟོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་བཟོད་པར་མི་
རྩས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱབ་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་

པས། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཞེ་སྒྲུང་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་སྒྲུང་གི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་སྟོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས། ཞེ་སྒྲུང་བསྐྱོག་པར་བྱ་
དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་གང་གི་ཆོ་ངེས་འགའ་བདག་དང་གཞན་

གྱི་རྒྱུད་ལ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་པར་ཡང་འབྲལ་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཙམ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པའི་རྒྱས་སེམས་ཅན་
དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་བཟོད་པར་རྣམ་ན། ལྷག་པར་ཆགས་པ་སྤང་བའི་

གནས་སྐབས་གྱི་སྤྱག་བསུལ་འདི་ནི་ཅི་སྟེ་བཟོད་པར་མི་རྣམ་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསུལ་དེ་ཙམ་དུ་གཞོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་རིམ་གྱིས་སྒྲགས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་མངོན་

པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་ཡང་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱར་བྱར་པའི་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱ་ལྷག་པར་
ཆགས་པ་སྤང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱག་བསུལ་དང་དུ་སྤང་བ་འདི་ལ་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་

@325A ༄། །དགའ་བ་བསྐྱེད་པར་རིགས་གྱི། སྐྱིད་ལྷག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་ཞེ་སྤང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཕྱག་དོག་སྤོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་
བཟོད་པ་ཐོས་པའི་ཆོ་དེ་ལ་ཕྱག་དོག་སྤང་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤོས་ཏེ།

གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱུས། བསྟོད་པའི་ཡུལ་དེའི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་ན། དེའི་ཆོ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་ཀྱང་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་
གཞན་གྱིས་བསྟོད་ཅིང་དགའ་བར་བྱས་པ་ལྟར། ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ། དགའ་བར་བྱ་བར་

རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། བྱེད་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་བྱེད་གྱི་ཡིད་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་
མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་བདག་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུས་ཡིད་དགའ་བའི་བདེ་བ་

འབྱུང་ལ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྩལ་བྱིམས་བཅུ་གཅིག་ལས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྩལ་བྱིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡང་
ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་

སོགས་པ་ལས། གཞན་གང་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་གནས་པ་དེ་དག་གི་ལེགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་ཆ་ཡིན་པར་
གནང་བ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ཅིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་

བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལས་སྟོན་པར་སྒྲ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་ཉིད་ལ་ཚོགས་རྩུང་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་གཞན་མེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་བསྐྱབ་པའི་མཚོག་ཀྱང་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །གལ་ཏེ་
འདི་སྟུམ་དུ་ཕ་རོལ་པོ་བསྟོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟོད་པས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་

བདག་གིས་ནི་བསྟོད་ཀྱང་དགའ་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྟོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །སྟོན་པའི་དོགས་པ་བསུས་ནས། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞན་ནི་བདག་གིས་བསྟོད་དུ་ཟིན་
ཀྱང་ཕ་རོལ་གྱིས་བསྟོད་པས་ཡུལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་བདེ་བ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་

@325B ཞེས་གལ་ཏེ་ཡིད་བྱོད་བསྟོད་པའི་ཡུལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་དགའ་བའི་བདེ་བ་འདི་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ན་དེའི་ཆོ་སྟོག་གཙོད་པ་སྟོང་བ་དང་། གྲུ་པ་ལ་གྲུ་དྲན་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་
བྱ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བ་སྟེ་འདིར་གྲུ་པས་ལས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་མཐོང་བ་སྟེ། ཆོ་ཕྱི་མར་མཐོ་རིས་ཐོབ་པ་ལ་

སོགས་པ་ཡང་ཉམས་ཏེ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེའི་ཆོ་སྟོག་གཙོད་པ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་གདོན་མི་བྱ་བར་
འབྱུང་དུ་རྩུང་བ་བཞིན་དུ། གཞན་ལ་བསྟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་དེ་བདག་གིས་བྱས་ན་ཡང་དེའི་ཆོ་དེའི་འབྲས་བྱ་ཕ་

རོལ་པོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། ས་རོལ་པོ་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟོད་པའི་ཆོ་བདག་གིས་ཀྱང་བསྟོད་པར་བྱའི། སྤག་དོག་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་
གཞན་གྱིས་བདག་རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆོ། བདག་ལ་སྟོད་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་

བདག་ཡིད་དགའ་ཞིང་བདེ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པར་བྱེད་ན། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་དུས་དེའི་ཆོ། ས་རོལ་པོ་དེ་བདག་རང་ལ་ཡིད་དགའ་ཞིང་བདེ་བ་སྐྱེ་བར་ཇི་སྟེ་
མི་འདོད་པར་བྱེད་དེ། གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །ད་ནི་ས་རོལ་པོ་ཡོན་ཏན་

དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། དེ་ལ་སྤག་དོག་སྟོང་བར་བསྟན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་དེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དང་པོར་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོ་བདག་གིས་མ་བསྐྱབས་པར་སེམས་ཅན་

ཉིད་གྱིས་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྟེན་པ་དེའི་ཆོ། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བར་རིགས་ཀྱི་སྤག་དོག་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་དོ། །ད་ནི་ཞེ་སྤང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
དགྲ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱང་བའི་ཆོ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྤང་བར་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། གལ་ཏེ་དག་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་མོད་དེ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་མོད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ད་ནི་ཉེས་པ་མ་བྱང་བ་ལས་ཡིད་སྒྲོན་མི་བྱ་
བར་བསྟན་པ། པའི་ཕྱིར། བྱོད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་སྒྲོན་

@326A ལྷ། །བྱས་པའི་གཞིས་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ། པ་རོལ་པོ་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གདགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཆོག་མོད། དེ་ལ་དགའ་བར་བྱ་མི་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །གལ་ཏེ་དེས་མཚུངས་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བདག་དགའ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཕྱང་བ་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉ་བས་བཏབ་པའི་མཆིལ་པ་སྟེ་ལྷགས་ཀྱུ་འོ། །དེས་ནི་བདག་གི་

སེམས་གྱི་རྒྱུད་གཞན་ཏུ་མི་འཛོར་བར་གཟུང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པར་གཟེ་ཞིང་རྟོ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། དག་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱང་ཟིན་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། མ་བྱང་བ་ལ་ཡིད་
སྒྲོན་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་བཟུང་ན་བདག་ཆོ་ཕྱི་མའི་ཏུས་སུ་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པར་གདོན་

མི་ཟ་བར་འཆོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་པར་དགའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞོད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་ནི་བློ་བར་མི་བྱ་བར་དགའ་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བསྟོད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེས་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལ་རང་དོན་ཞིག་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན་
བདག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འོན་ཏེ་དེས་ཡིད་བདེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན།

ཡིད་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། རབ་རྩ་བྱུང་ནས་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ནི་ཕྱག་པོ་དང་དཔའ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་གྲགས་པའི་
དབང་གིས་བྱ་བ་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་མེད་གྱི། གྲགས་པ་ནི་ཆོག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆགས་

པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གྲགས་པའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །གཞན་ཡང་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱ་མའི་ཁང་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་འདི་སྟུམ་དུ་

@326B བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ནི་བཅས་པའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་པས། དེ་ཆགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟོད་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ་
བདག་ལ་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བདག་ཆགས་པར་བྱེད་དོསྟམ་ནས། རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ལེན་དུ་གཞན་ནམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ས་རོལ་པོ་དེ་བདག་གམ་བདག་གི་གཉིན་བཤེས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་དགའ་བ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ནི་ས་རོལ་
པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་པས་ཉམས་སུ་སྟོང་དུ་ཟད་ཀྱང་བདག་ལ་མི་ཕན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེས་

བདག་ལ་ཕན་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གཞན་དག་ཀྱང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་གིས་ཀྱང་བསྟོད་ཅིང་དགའ་བར་བྱ་བར་རིགས་ན། དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བདེ་བ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བདག་བདེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་

དགའ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བདག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མི་བདེ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་དག་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཇི་སྟོན་བཤད་པའི་རྩལ་གྱིས་གཞན་དགའ་བ་དེ་ལ་
ལྷག་པར་ཆགས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་སྟོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་

ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྒོར་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བསྟོད་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་གཞི་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་སྒོ་བར་མི་བྱ་བ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་དག་བདག་བཅེངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་བྱས་པ་

ལ་བཟོད་པ་བྱས་པའི་རྒྱས་བདག་གི་སྒྲིག་པ་བྱང་ཞིང་བསོད་ནམས་སྤེལ་བས་ངན་སོང་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འོན་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་
སྒོ་བར་བྱེད་ཅིན། འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་འདི་དགའ་

བྱབ་ཡིན་ལ། དགའ་བྱབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བཟོད་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྒྱ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བདག་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་སྟོམ་པར་མི་བྱེད་ན།
དེའི་ཆོ་བདག་གིས་གོགས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོགས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན་

@327A ༄། །གང་ཞིག་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གོགས་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དུས་སུ་ཕྱིན་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བཟོད་པའི་རྒྱ་ནི་རྟོག་པར་དགའ་བ་ཡིན་པ་ལས་རེས་འགའ་རྟོག་པའི་ཆོ། དེའི་ཕན་

ཡོན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ཁོ་བར་མི་བྱའི་དགའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །བཟོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འདི་ནི་
གཞོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་པས། དག་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་

བའི་རྩལ་གྱིས་དེ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཕན་གདགས་པའི་བསམ་པ་མེད་པས་མཆོད་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་བསམ་ནས། གལ་ཏེ་བཟོད་པ་སྐྱབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །རྒྱ་ཡིན་

ཡང་བསམ་པ་མེད་པ་ཅུམ་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེའི་ཆོ་དེ་ལ་མགོ་བསྟེ་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་པའི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །པ་རོལ་པོས་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དགྲ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་

པ་དང་ལྡན་པས་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕན་གདགས་པའི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་མཆོད་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སྟན་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིན་པ་དང་རྩལ་གྱིས་སྤང་

བཟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་བས་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱམ་པ་ལ། འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འདྲ་
བས་རྒྱལ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་མཆོད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་

རྣམས་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །འོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་འདྲའོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ནི་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་པའི་མཐུ་མངའ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཡང་། དགེ་བའི་ཆོས་
སྐྱེ་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །འོན་ཏེ་

@327B འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ལྟར་མཉམ་པ་ཡིན་སྐྱམ་པ་ལ་བྱམས་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། དགེ་བའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ནི་གཉི་ག་ལས་ཀྱང་འགྱུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡིན་ཡང་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པ་ལ་

མཆོད་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཆོས་མངོན་པ་ལས། འཕགས་པ་མིན་ཡང་པ་མ་དང་། །ནད་པ་དང་ནི་ཆོས་སྤྲ་དང་། །སྐྱེ་མཐའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ། ཡོན་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
སྟོང་། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་

སྒྲིན་པ་ཕྱག་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འབྱུང་རོཞེས་མདོ་སྡེ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར། མཆོད་པར་བྱ་བར་རིགས་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཡོན་ཏན་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཆོད་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རོཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་འདོགས་པར་མཛད་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བྱིན་ལན་ལྟོན་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་མགྱུ་བར་བྱའོ་

ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་ཇི་ཙམ་དུ་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པར་མཛད་ཅི་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་སྟོབ་
དཔོན་ཉིད་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱིས་དོན་ལ་འབད་པར་བདག་ཉིད་ལ་གདམས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་ཅེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་གང་དག་བདེ་བས་ཐུབ་པ་རྣམས་དབྱེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྣམས་མི་དབྱེས་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །

@328A ལྷ། །ད་ནི་བདག་གིས་སྟོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མི་དབྱེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོག་པ་བཤགས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པར་བསྐྱམ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འགྲུམས་ཀྱང་མི་བསྟོ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་བདག་གི་སྟོག་བཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མི་དབྱེས་པས་མི་བསྟོ་སྟེ། འོན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་གི་སྟོག་གཅོད་པ་ནི་སྒྲིའི། མི་དབྱེས་པ་ནི་མི་
བགྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་མཁྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་

བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་ཉེས་དམིགས་ཅི་ཞིག་ཡོད་ནས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་མཁྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཞེ་ན། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་མཁྱེ་བར་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ནས་དེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་

མགུ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །བསྟན་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་དོན་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །བཟོད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་ལྔ་པ་ལོ། །དེ་ནི་བཟོད་པ་དང་ལྔ་ན་པ་ལ་བཙོན་འགྲུས་
འབྱུང་བས། དག་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལེའུ་དྲུག་པ་

གསུངས་ཏེ། བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་བརྩམས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྟོན་ས། བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཟོད་པས་ཞེས་སྟོས་
སོ། །དེ་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱིད་ལྷག་ཅེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་རྩ་བ་དང་པོས་ནི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་གཞོམ་པ་བསྟན་ཏོ། །རྩ་བ་གཉིས་པས་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པས་ནི་གང་གི་དོན་དུ་
བརྩམས་པ་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པས་ནི་གང་ལ་བརྩམས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་དེའི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱིད་ལྷག་པའི་སྟོབས་གཞོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
སོ། །འོན་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པའི་རྐང་ལག ༥ ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཏབ་

@328B དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བདག་གིས་མི་ཤོད་དེ་འཇིགས་སོ་ཞེ་ན། གཅེས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །གཅེས་དང་མི་གཅེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས་གཅེས་པར་བྱ་བ་
མ་ཡིན་པ་ལ་གཅེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་འཇིགས་པར་ཟད་པས། འཇིགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་རེས་འགའ་མི་དག་བའི་ལས་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱིས་པའི་དུས་སུ་དོན་མེད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལུས་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་
པའི་དོན་དུ་གཏོང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་ཏེ་འཇིགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེལ་པ་བྱེ་བ་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཏོང་པ་ལ་སོགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་
གྱིས་འཇིགས་པར་མི་བྱའི། དེ་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་སྒྲང་བར་བྱའི་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་བའི་ཕྱིར་ནད་སེལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་དུ་སྒྲང་བར་བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མི་
དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསོ་དབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུས་གསོ་

བར་མཛད་ཅིན། ཚོག་ཤིན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །འོན་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཤ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཏང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཚོག་འཇམ་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོང་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་ཏེ། བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་ཤ་ལ་སོགས་པ་གཏང་བར་

བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཚོད་མ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ་དེ་ནི་དགའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་གིས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སར་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བའི་དུས་སུ་ནི་གཏོང་བ་ལ་ཤིན་
ཏུ་གོམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དགའ་བ་མེད་པས་ཚོག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

འོན་ཏེ་གོམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་མ་ཚང་བའི་རྒྱས་སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་སྦྱི་བའི་ཕྱིར་ཚོག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲིག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ལུས་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་

@329A ༄༄༅། །སྒྲིག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གཉིན་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཁས་པའི་ཕྱིར། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མེད་
གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡན་

ལག་ལ་བསོད་ནམས་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུས་བདེ་བ་ཡིན་ཞིང་ལུས་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་དེ་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པར་མཁས་པ་བའི་ཕྱིར། བདག་གིས་སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ་སྐུ་དུ་སེམས་དགའ་བ་སྒྲིབ་པར་བའི་ཕྱིར།

འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་བུ་ན་ཆོ་ག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པེ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཤིང་བྱ་དགའ་བའི་སྒྲོད་པ་ཇི་སྟེད་
བྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེས་སྒྲི་ཞིང་སྒྲིད་ལུག་པར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞིན། ལེན་དང་པོར་ཇི་སྐྱད་བཤད་པའི་རྩལ་

དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིན་དུ་འཇམ་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་འཛོགས་པས། འཕགས་པ་མུང་པོ་གསུམ་པ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར།

མཆོག་ཏུ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚུགས་སྟུང་དེ། བདེ་ནས་བདེ་བར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་འགྲོ་རྣམས་སུ་འོ། །སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་གྱི་ཕན་ཡོན་ཤེས་པ་འོ། །དེས་ནི་མི་ལྷན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲིད་ལྷག་པའི་

སྟོབས་གཞིམ་པ་བསྟན་ཏེ། །དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྟུན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོ་ཆ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མི་ལྡོག་པ་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོན་སྟོམ་ལས་
ཀྱི་སྟོབས་གཞིམ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྐང་པ་གཉིས་

ཀྱི་མ་དཔུང་རྣམ་པ་བཞི་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྤེབས་པའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། དོན་གྱི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། ཆོ་གའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ་མོས་པའི་
དཔུང་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་སྟེ་རིགས་པའི་དཔུང་དང་། མི་ལྡོག་པ་སྟེ་བརྟན་པའི་དཔུང་དང་།

@329B ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་སྟེ། དགའ་བའི་དཔུང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །ད་ནི་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། མོས་དཔུང་བསྐྱེད་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
དག་བའི་ལས་དེ་མ་བྱས་པའི་ཉིས་དམིགས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་། དེ་བྱས་པའི་

ཕན་ཡོན་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བསམས་པས། བདག་གིས་དག་བའི་ཆོས་བསྟུན་པར་བྱའོ་སྟུམ་ཏུ་སེམས་ལ་གོ་གོན་པའི་མོས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་དཔུང་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །ད་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

བྱ་བར་མི་རིགས་པ་ལས་ཕྱོག་ཅིང་བྱ་བར་རིགས་པ་ལ་སྒྱུར་བས་རིགས་པའི་དཔུང་བསྐྱེད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། བྱ་བར་རིགས་པ་ནི་བདག་
དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་ལོག་པར་ནི་བྱ་བར་མི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བར་རིགས་པ་

ལ་སྒྱུར་བའི་ཆོ་བརྩམས་པའི་འཕྲོ་མི་གཅོད་པས་མི་ཕྱོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། བརྟན་པའི་དཔུང་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གང་གིས་ཉོན་
མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ན་བྱ་བར་རིགས་པ་ལས་ཕྱོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་དུ་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲུབ་

འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པའི་དུས་ན་གཉིན་པོ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་ཞིང་། བྱ་བར་རིགས་པའི་ལས་ལས་མི་ཕྱོག་པར་བརྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་ཏོ། །ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་དག་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་

པའི་ཆོ་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཇི་སྟེད་བྱུང་ཡང་གཉིན་པོ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དག་གིས་ཇི་མི་སྒྲུམ་པར་བྱ་ཞིང་། ལས་དེ་ལ་མི་ཕྱོག་པར་བརྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་
གོ། །ད་ནི་བྱ་བར་རིགས་པའི་ལས་ཇི་སྟེད་བྱས་ཀྱང་། དེས་ཚོག་པར་མི་འཇོན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་

འདོད་པའི་དགའ་བའི་དཔུང་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅིང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱ་སྟམ་པ་ལ། བདེ་བའི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡང་འཇིག་རྟེན་དག་
ན་ལས་གང་ཞིག་བྱས་པས་འདོད་པའི་བདེ་བ་འགྲུབ་པའི་ངེས་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་འགྲུབ་

@330A ༄། །པར་སྤྱོད་པ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཀྱང་། ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཙོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་ན། གདོན་མི་བླ་བར་འདོད་པའི་བདེ་བ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་འདོད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་

པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །ཡང་ལས་སུ་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེད་ཀྱང་། འཕྲལ་གྱི་བདེ་བ་ཙམ་ལ་བསྟན་ནས་དེས་ངོམས་པར་མི་བྱེད།
ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་ལྷ་ཤིན་ཏུ་ཡང་ངོམས་པར་མི་བྱ་

སྟེ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱ་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདེ་བ་ནི་ཆོ་འདིའོ། །ཞི་བ་ནི་ཆོ་
ཕྱི་མའི་འོ། །ཡང་ན་བདེ་བ་ནི་མཐོ་ངོས་ཀྱི་འོ། །ཞི་བ་ནི་ཐར་པའི་འོ། །ཡང་ན་

བདེ་བ་ནི་ཆོ་ཕྱི་མའི་འོ། །ཞི་བ་ནི་ཆོ་འདིའི་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་བདེ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། །ཞི་བ་ནི་རང་གི་དོན་
ཏོ། །འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་མཇུག་སྟུང་དོ། །འོ་ན་མི་དག་གའི་ལས་ལ་ཡང་ཆོག

པར་མི་འཛིན་པར་དགའ་བའི་དཔུང་བསྐྱེད་པར་བྱའམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། མི་དག་གའི་ལས་ལ་ནི་ལྟན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པའི་མོད་ལ་ཆོར་བར་འགྱུར་ན་ཕྱིས་བྱེད་
པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །

ད་ནི་མི་དག་གའི་ལས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོན་བརྗེད་ངེས་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་ཞིང་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པ་ནུམས་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཐབ་རྩིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །

བྲན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེན། གཡུལ་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་མི་འཆོར་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡུངས་མར་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་མི་མཆོན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཤེས་བཞིན་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལྟོ

@330B འབད་ཀྱང་རས་འགའ་ལྟར་བ་བྱང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་སྒྲུམ་པ་ལ། ཉིས་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དགོ་བཤེས་ཕྱད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་འདི་
སྒྲུམ་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་ཕྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱན་པ་དང་མི་འབྲལ་

བར་བྱ་སྒྲུམ་ན་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྒྲུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གདམས་ངག་མི་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ཀྱི་སོ་སྟོང་དེ་ཏ་ཅང་ཡང་བསྐྱིམ་པ་མ་ཡིན་པར་བྱས་ལ།
ལས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གོང་རོལ་ནས་བྱད་ཆེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་འགྲོ་བའི་བཤེས་བཞིན་ལ་གནས་པར་

བྱས་ན། དེའི་ཆོ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲལ་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར། བག་ཡོད་གཏམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཉིས་པ་ཅི་ཡོད་སྒྲུམ་པ་ལ། ཇི་ལྟར་བྲག་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །ད་ནི་དཔུང་རྣམ་པ་བཞི་ལ་གནས་ཏེ། སྟོམ་ལས་ཀྱི་སྟོབས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་མཐུག་

བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་པར་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞོམ་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བདག་
ཉིད་ལ་དགོ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི། བཙོན་འགྲུས་རྣམ་པ་ལྔའི་དབང་དུ་བྱུང་པས་འགྲུབ་པར་

འགྱུར་རོཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཤིང་བལ་ཆ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མོས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཁྱམ་པའི་དབང་དུ་གྱུར་
པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། བརྟན་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། དགའ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་བརྩོན་འགྱུས་བརྩམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདི་སྟམ་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དག་གྱུང་དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྱུས་རྩོམ་པ་མ་
ཡིན་ནམ། དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་འགྱུས་འདི་གང་གིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་སྟམ་པའི་སྒོ་

ནས་བསྟུས་ནས། དེ་དག་དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྱུས་རྩོམ་མོད་གྱི། དེ་དག་ནི་བདག་གཅིག་ཕུ་དུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྱུས་རྩོམ་གྱི་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་བརྩོན་
འགྱུས་རྩོམ་པ་མ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ནི་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཆ། བྱ་བའི་དོན་དུ་

@331A ༄། །བརྩོན་འགྱུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པས། དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བརྩོན་འགྱུས་པས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་འགྱུས་དགོས་པའི་སྒོ་ནས། བྱད་པར་དུ་འཕགས་
པར་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱུགས་ལ་གཞག་ནས། ལག་པ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་

བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འདིར་འབྲེལ་པ་བྱེད་པ་གཞན་དག་ནི། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བཟེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
སྐབས་འདིར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བསམ་པ་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཤད་

པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས། ལེན་འོག་མར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས། སྟོབ་དཔོན་ལ་སྟོན་རྗེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པར་མཐོང་སྟེ། གལ་ཏེ་དོན་གཉིས་
པོ་འདིར་མ་བཤད་ན། དུས་དེའི་ཚོལ་བ་དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་གདབ་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ལ་

སོགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱ་གང་གིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་དེའི་བྱུང་པར་མ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས། གཞན་གྱི་བཤད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་
རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱིས། སྟོབ་དཔོན་ཉིད་གྱིས་འདིར་བཤད་པའི་

དགོངས་པ་བཙལ་བར་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དགོངས་པ་མི་ཚོལ་བར་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་བཀའ་ལླུང་བྱུང་དུ་བསད་ནས།
སོ་སོ་སྟེ་བོ་རང་དགར་སྟོབ་རྣམས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་

ཐག་བསྐྱངས་ཏེ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀོ་སྟེ་སྤང་བ་སེམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་
འགྲུས་ཚུལ་ཞེན། བདག་ཉིད་ལྟར་བདེ་བ་འདོད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བས་ན་བདག་ལ་ཇི་ལྟར་བདེ་བས་ཕན་གདགས་ཤིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷས་
འདི་ཉིད་ལ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ནང་ཚན་དུ་དབྱེ་བ་མང་ཡང་བདེ་བས་ཕན་གདགས་ཤིང་གཞོད་པ་ལས་

@331B བསྐྱང་བ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་བཞིན་ཀོ། །དེ་བས་ན་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཅོམ་འགྲུས་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཅོམ་འགྲུས་བཅུམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཀོ། །འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་

བདག་ལ་མི་འབབ་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཟོད་དེ། གསལ་བར་སྟུམ་པ་ལ། དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་གྱི་རང་གི་ཉམས་གྱིས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཞེན། བདག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་གཞན་ལ་མི་འབབ་ཀྱང་
རང་གི་ལྷས་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་བཟོད་པའི་ཉམས་གྱིས་སོ། །དེ་བས་ན་བདག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉམས་གཅིག་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཕན་ཚུན་མི་གཞོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བསལ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེན། སྤྱག་བསུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་བདག་གིས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསུལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདག་

བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་ཞེན། གཞན་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་བདག་གི་གཞན་ལས་ཞེས་སྟོས་སོ། །ཡང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆོ་
བདག་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་ཏེ། འདོད་པ་མཚུངས་

པའི་ཕྱིར་གཉི་ག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱག་བསུལ་དེ་ནི་གཞན་ཉིད་ལ་
གཞོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུང་བར་རིགས་ཀྱི་བདག་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་བདག་ལ་

བསྐྱུང་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཆོ་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསུལ་དེ་ཡང་ད་ལྟར་རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ལུས་འདིས་སྐྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུང་བར་མི་རིགས་སོ་སྟོམ་ནས། བདག་གིས་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །

ཡང་གང་གི་ཆོ་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐལ་དེ་ནི་གཞན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱུ་པའི་སྤྱད་བསྐལ་ཡང་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱང་བར་བྱའོ། ལག་པས་བསྐྱང་བར་མི་རིགས་
སོ་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་ནས། གང་ཆོ་གང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་སོ། །འོན་ཏེ་མ་འོངས་

@332A ཨཱ། །པའི་སྤྱད་བསྐལ་དང་། རྒྱུ་པའི་སྤྱད་བསྐལ་ཡང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། ཆོ་འདིའི་ལུས་དང་། ལག་པས་བསྐྱང་བར་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཆོགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ལ།
གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐལ་དེ་ནི་བདག་དང་རྒྱུ་དང་ཆོགས་པ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། རྒྱུ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྤྱོད་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱིང་བ་དང་རྩའི་རྒྱུ་ལ་རྒྱན་ཅན་གྱི་དབང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་། རྩ་རྒྱན་སྤྲ་མ་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱན་ཅན་
ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་པ་ནི་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཆོ་ཕྱི་མ་ཡང་རྒྱུ་ནི་ཆོ་སྤྱིའི་སྤྱི་འཇིག་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་

ཡིན་ལ། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ཅས་བྱ་བ་གཅིག་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ནགས་ཚལ་གྱི་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། ཆོགས་པ་ཅན་ནི་དང་བ་དང་ཁ་ད་རེ་
སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། ལུས་

ལ་ཡང་ཚོགས་པ་ཅན་ནི་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་བྱ་བ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་གཞན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་དོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ཚེ་སྲུང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་དང་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་

ལུས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བར་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིན། དེ་ནི་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ད་ནི་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་
ལྟར་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་པའི་དོན་ལག་པས་བྱེད་པ་

བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འགོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་བདག་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ལག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
སོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བདག་བཞིན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོ་

ནས། གཞན་གྱི་དོན་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་
སྟུང་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བས་ནི་

@332B མཐུག་སྐྱད་དོ། །བསྐྱེད་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་སོ། །སྦྱིང་རྒྱུ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་མ་དང་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་རྣམས་བར་བཅི་སྟེ། དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་
གོམས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ནི།

གང་གིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་སོ། །བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་དེ་ནི་དཀའ་བའི་
ཕྱིར་མི་རྣམས་སོ་སྟུམ་ན། གོམས་པར་གྱུར་ན་དཀའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཀའ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གང་གི་མིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདྲེ་ལ་སོགས་པ་འོ། །དེ་ཉིད་མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འདྲིས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འདྲེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་མེད་ན་འོ། །དེ་ལྟར་བདག་དང་
གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ། ལས་གང་ཞིག་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། བདག་

གི་བདེ་བ་གཞན་ལ་བཏང་ཞིང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདག་གིས་དང་དུ་སྦྱང་བའི་རྩལ་གྱིས་བདག་དང་གཞན་བརྩེ་བར་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ཐོས་ན། སྐྱུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
གསང་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་བདག་དང་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ཇི་ཙམ་གྱིས་བདག་དང་གཞན་དུ་བཞེ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། གང་ཞིག་བདག་གི་བདེ་བ་ཟས་དང་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་བྱིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བགྱིས་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་བདག་གིས་དང་དུ་སྒྲུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཙམ་

འབའ་ཞིག་ལ་ནི་མི་བྱའམ། འོ་ན་ཅི་ཞེན། གང་གི་ཆོ་སྒྲོམ་པའི་རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱམས་པ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་ནས།
གཞན་བདེ་བ་དང་ཕྱད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བདག་གི་བྲིམ་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡལ་བར་

འདྲོར་བར་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ན་བདེ་བ་གཞན་ལ་བཏང་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདྲོར་ན་བདག་གི་བདེ་བ་གཞན་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཏབ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་
བདག་གིས་དང་དུ་སྒྲུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་བསལ་བར་བྱ་བའི་སྟིང་ཇེ་ཆེན་

@333A ༄། །པོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ལས་དང་དུ་སྒྲུང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མདྲོར་ན་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་བསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བདག་གིས་
སྤྱག་བསྐུལ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བའི་ཆོས་གཞན་

དག་ལ་ཡང་ཅི་ཞིག་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་ཅི་ཙམ་དུ་གཞན་བདེ་བའི་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་བུ་དེ་ནི། བདག་གི་བདེ་བ་གཞན་ལ་བཏང་བ་ཡིན་ལ། ཇི་ཙམ་དུ་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
བསལ་བའི་ཕྱིར་བྱ་དཀའ་བ་ཇི་སྟེད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བདག་གིས་དང་

དུ་སྒྲངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་བ་གཞན་ལ་གཏང་བར་བྱའི། བདག་ཉིད་ལ་ཕན་གདགས་པར་མི་བྱ་ཞེན། བདག་གི་ལུས་ནི་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་འཇིགས་པར་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱའི། བདེ་བས་ཕན་གདགས་པར་བྱ་རིན་མི་

ཆོག་གོ་སྟམ་ནས། བདག་དང་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འཇིགས་པ་གནས་རྒྱུ་དུ་ལ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱུག་པར་བྱ་རིན་མི་ཆོག་པ་ལ་ཡང་ངོ། །ཇི་ལྟར་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བའི་
གནས་ཡིན་ཞེན། རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུས་གང་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། སུ་ཞིག་ཅས་བྱ་བ་

ནི་གཉི་ག་ཡང་དགག་པའི་དག་སྟེ། སུ་ཞིག་དེ་ལ་འདོད་ཅིང་བསྐྱུང་བ་དང་། མཆོད་པར་བྱེད་གྱི་སུ་ཡང་མི་འདོད་ཅས་བྱ་བ་དང་། སུ་ཞིག་དག་བཞིན་དུ་སྤང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་དག་བཞིན་དུ་
བརྟམས་པར་མི་བྱེད་དེ། ལུས་འདི་ལ་དག་བཞིན་དུ་སྤང་ཞིང་བརྟམས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

བདག་གི་དོན་བྱས་ན་ཉེས་དམིགས་ཅི་ཡོད། གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ནས་རང་གི་དོན་ཡལ་བར་བོར་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འབད་པར་བྱ་སྒྲུལ་པ་ལ། གལ་ཏེ་བྱིན་ན་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། འདྲེན་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམན་པའི་སྒྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ལྷའི་

ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱད་པར་གྱི་སྒྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདག་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་མཐོ་བར་འདོད་ནས་བདག་ལ་སྒྲོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ལ་སྒྲོ་བྱས་ན་ཞེས་

@333B བྱ་བ་ནི། གཞན་ལ་སྒྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་བསྒྲོད་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་སྒྲཏོ། །མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པར་ཅི་མདོན་སྒྲུལ་
པ་ལ། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །བདག་དང་གཞན་དུ་མ་བཞེས་

པའི་ཉེས་དམིགས་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་བདེ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །འོ་ན་ཆོ་ཕྱི་མའི་དོན་འགྲུབ་པ་མ་སྒྲུལ་པ་ལ། འཁོར་བ་ན་ཡང་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །འོ་ན་ཆོ་འདིའི་དོན་འགྲུབ་པ་མ་
སྒྲུལ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །བདག་དང་གཞན་དུ་བཞེ་བར་མི་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་སྒྲོང་དུ་

གཞུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཐོང་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་འདི་ལའོ། །མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་ཕྱི་མ་ལའོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཏུ་
ཆགས་པའི་དབང་གིས་བདག་གི་དོན་བྱེད་པའོ། །འདྲེ་ཆེན་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ད་ནི་

བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་བརྗེ་བར་བྱའོ་ཞེས་མཇུག་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། གཞོད་པ་དང་སྟུག་བསྟེལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
མཆོན་པ་ཙམ་དུ་ཟེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞོད་པ་ནི་ཆོ་འདིའོ། །སྟུག་བསྟེལ་ནི་ཆོ་ཕྱི་མའོ། །ཡང་ན་གཞོད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱིའོ། །སྟུག་བསྟེལ་ནི་ལུས་ཀྱིའོ། །དེ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་
ཐུགས་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེ་བར་སྒྲིར་བསྟན་ཏོ། །འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ལུང་གིས་

བསྟན་པ་ཟེར་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་གང་ཡང་ཁྱུངས་སུ་མ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ལུང་གི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ནི་དེའི་ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་ལུང་གིས་བསྟན་པ་
ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། གཞུང་མཐའ་དག་གིས་ཀྱང་ལུང་གི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་

ན་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བྱེ་བྲག་བྱེ་བ་མིད་པར་བདག་དང་གཞན་གྱི་བརྩེ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྦྱིར་ཀ་དོགས་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་དུ་བདག་ཉིད་གྱིས་ཡིད་
ལ་བདག་དང་གཞན་དུ་བརྩེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་

@334A ལྟོ། །ཏི། བདག་ནི་དབང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལས་རང་གི་དོན་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏི། །གཞན་དབང་བ་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་སྟེ་མ་པ་ལ།
གོ་རིམས་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་བ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་གྱི་ཕུང་པོ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དོན་

ནི་དེ་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོན་ཏེ་རང་གི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཉེས་ཅི་ཡོད་ཅིན། ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
སོ། །འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་ཡོད་ཅིན། དེ་ལྟས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏི།

ལས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །ཕུན་སུམ་བདེ་བ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བའི་
སྤྱག་བསྐུལ་འདི་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་རེ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏི། །དེ་ནི་རང་

ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་བབྱང་ནས་དོན་བྱེད་པ་བྱེད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། གཞན་དག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པ་མ་ལ་
སོགས་པ་འོ། །གཞན་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བྱ་སྒྲུལ་པ་ལ། གཞན་གྱི་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ།

གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་གང་གིས་ཐོངས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་གང་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་བརྟགས་ནས་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་
བར་བོར་ནས། གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་གླང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །དེ་

ཡང་ཇི་ལྟར་བྱ་སྒྲུལ་པ་ལ། བདག་སྦྱིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་ལ་ཕྱག་དོག་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཞེན། གཞན་སྦྱིད་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། བདག་སྦྱིད་པ་
ཡལ་བར་བོར་ཏེ། གཞན་ལ་བཏང་བར་བྱ་བའམ། བདག་གི་མཐོ་བ་བཏང་སྟེ། གཞན་

དག་མཐོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་བསྟོད་པར་བྱ་བའམ། བདག་གིས་གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པ་ཡལ་བར་བོར་ཏེ། གཞན་ལ་སྦྱིན་ཞིང་གཏོང་དུ་གཞུག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མདོ་ལས། དེ་
ལས་ཡོ་བྱད་དག་ལོང་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ཅེས་ཇི་སྒྲིད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་སྦྱིན་

@334B ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོ་བྱད་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །བདག་མཐོ་བྱ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །བདག་གི་ཕན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕན་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཡང་ན་བདག་སྐྱིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ཀྱང་སྡོམ་པ་ལ་དགོད་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བདག་སྐྱིད་གཞན་ནི་མི་སྐྱིད་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ནི་སྡོམ་པའི་རྩལ་བྱིམས་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་བདེ་བ་ལ་རིག་པར་གནས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྐྱིད་ལ། གཞན་ནི་
མི་སྐྱིད་པ་ཇི་སྟེ་སྒྲུམ་ནས་གཞན་དེ་དག་ལ་འགོད་པ་དང་། བདག་མཐོ་གཞན་ནི་དམའ་བ་དང་། །ཞེས་

བྱ་བ་ནི། བདག་ནི་དག་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྒོ་ནས་མཐོ་ལ། གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་ཇི་སྟེ་སྒྲུམ་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདག་ནི་ཕན་བྱེད་གཞན་
མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྩལ་བྱིམས་གྱི་སྒོ་ནས་

གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་ལ། གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་ཇི་སྟེ་སྒྲུམ་ནས་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་དགོད་པའི་རྩལ་གྱིས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ། བདག་ལ་ཕྱག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད་དེ།
གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་བས་ན་གཞན་ལ་ཕན་

གདགས་པའི་དོན་དུ་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་དེ་ཡལ་བར་བོར་བའི་སྒོ་ནས་བདག་བདེ་བ་ལ་དང་བྲལ་གྱིས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་བསལ་བའི་དོན་དུ་བདག་གིས་དཀའ་བ་སྟོད་པའི་
སྒོ་ནས་བདག་ལ་སྟོར་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་དང་གཞན་བརྗེ་བར་མི་

བྱེད་པའི་ཉེས་པ་བསལ་སྤྱིར་ལྟན་ཅིག་རྗེས་སུ་སྟོད་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། རེས་འགའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཅི་ནས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་བདག་
གིས་དང་དུ་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྟོས་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་ཀྱང་བདག་གིས་ཉེས་པ་ལྟར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཉེས་པ་ཡང་བཅབ་པར་བྱའམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་
ཉེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །བདག་མཐོ་བ་བསལ་ནས། གཞན་མཐོ་

@335A ༄༄༅། །བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་བྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཅི་ནས་ཀྱང་གཞན་མཐོ་ཞིང་བདག་དམའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་ནི་བྲན་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དུག་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཐ་མལ་པའི་སྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྟོད་

ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དུ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བསྡེ་ཞིང་བྱེད་ན་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་བས་བྲལ་གྱི་ཐ་མ་
ལྟར། །དོན་རྣམས་ཀྱན་ལ་བཀོལ་བར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་དངོས་སུ་གཞན་གྱི་བད་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་

བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྐྱོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་བསྐྱགས་པར་གྱུར་ན་
དྲིགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བས་བསྐྱགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། བཅའ་བར་བྱའོ་

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ནི་མདོར་བསྐྱས་ནས་སྡོམ་གྱི་དུས་སུ་བདག་བདེ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་དེ་ད་ཕྱིན་ཆད་ནི་དེའི་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་གཞན་པ་བྱ་བ་དེ། བདག་གིས་
དང་དུ་སྦང་བར་བྱའོ་ཞེས། མདོར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་

ཀྱི་དོན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དང་། དེ་དག་འབྱུང་པར་བྱེད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་དང་དུ་སྦང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། གཉའ་པོ་དྲག་
པོ་གཉའ་ཕུད་པའི་ཚུལ་དུ་འཇམ། སྐྱེགས་བམ་ཁ་ཅིག་ལས་གཉའ་ཐག་ཅེས་འབྱུང་

སྒྲེ། དེའི་ཆོ་གཉེན་ཐག་འགྲུར་བའི་ཚུལ་དུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་སེམས་དེ་ཡང་རང་གི་དོན་བྱེད་པའི་ལས་ལ་ཤེད་སྐྱེད་པར་མི་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་བག་སར་བཞིན་
དུ་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། འཇིགས་པ་སྟེ་བྲིལ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་བཤམ་གཉེན་ཐག་

གིས་བསྐྱམས་ཏེ་གཞག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་འདས་པའི་དུས་སུ་རང་
གི་དོན་བྱས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་དུ་རང་གི་དོན་མི་བྱའི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་འབད་པར་བྱ་

@335B བའི་རང་གི་དོན་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་
སྟོས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་ཚུ་ཡང་ཀུན་ཤེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱ་སྟེ། ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རང་གི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་བཅོམ་པ་

དང་། ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྐྱག་མ་ནི་གོ་སྟེ། །ད་ནི་བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་བྱ་བའི་དོན་ཉིད་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་མཚུག་བསྟུ་
བའི་ཕྱིར། དེ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། །བདག་གི་བདེ་བ་ལལ་བར་བོར་ཏེ།

གཞན་དག་བདེ་བར་བྱས་ཤིང་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་བསམ་ལ་བའི་དོན་དུ་བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་དུ་སྒྲུངས་ན་དུས་དེའི་ཆོ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་དུ་
འགྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིང་གི་དོན་ནི་སྤྲུལ་བཞིན་ནོ། །བཙོན་

འགྲུས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལཱུ་དུག་པའི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། །བཙོན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་ལ་བསམ་གཏན་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་
ལྷག་མཐོང་འབྱུང་བས། ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དེའི་རྒྱ་བསམ་གཏན་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལཱུ་བདུན་པ་གསུངས་ཏེ། ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་
བྱས་ནས། ཞེས་བྱ་བས་ནི་གང་གི་དོན་དུ་ཞི་གནས་བཅོལ་བ་བསྟན་ཏོ། །ལྷག་མས་ནི་

ཇི་ལྟར་བཅོལ་བ་བསྟན་ཏེ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། ཚོགས་ལ་གནས་པ་དེས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་བཅོལ་བར་བྱ་བ་དང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་
ཏེ། སྤྲུལ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་

པ་དང་དགོན་པར་གནས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དེ་ལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཡང་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། །ཅེས་བྱ་བས་ནི་མདོར་བསྟན་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་ནི་དགོན་པར་གནས་པ་ལ་སོགས་པས་མི་འགྲུབ་པས་ཞི་གནས་ཐོབ་པར་

@336A ༄། །མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ནི་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཉིན་འདུན་ལ་སོགས་པ་ལ་
ཆགས་པ་སྤང་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་པ་གཉིས་ལས་རེ་ཞིག་དང་

པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ལ། གཉིན་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པར་བྱ་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱར་དུ་འབྲལ་བར་
འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པའོ། །ད་ནི་གཉིན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཉེས་

དམིགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། དེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་རྒྱ་སྤྱག་པ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་མཐོ་
རིས་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །གཞན་ཡང་གཉིན་ལ་སོགས་

པ་དེ་མཐོང་བའི་ཆོ་ན་ནི་མཐོང་ན་ཅི་རུང་དུ་སྒྲུལ་ནས་ཡིད་དགའ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་ཡིད་གྲང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པར་མི་འགྱུར་ལ། འོ་ན་མཐོང་ན་ཕན་ནམ་
ཞེ་ན། མཐོང་ཡང་དོམས་པར་མི་འགྱུར་བས། སྔ་མ་བཞིན་དེ་སྤར་མ་ཕྱང་པའི་གནས་སྐབས་

བཞིན་དུ་ད་རུང་ཡང་མ་བྲལ་ན་ནི་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་པའི་སྲིད་པས་གདུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེས་དམིགས་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཀུན་
ནས་སྒྲིབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་མི་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐ་མར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཆི་བའི་དུས་སུ་འགྲོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་བ་མ་བརྩམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་མི་
འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐལ་བ་མཉམ་སྟོན་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག

པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བའི་གནས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགའ་བར་བྱེད་པའི་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕན་པར་སྒྲུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
ཏེ། ཕན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་བའི་ལས་སོ། །བརྟོག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་

@336B དེ་དག་གོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་སྤྱོད། །ཟེས་འགའ་ཕྱད་པའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་བྱ་སྒྲུལ་པ་ལ། ཕྱད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དོན་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གདམས་ངག་འཆོ་བའི་
རྒྱུན་ཅམ་མོ། །ཀྱན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱིན་བདག་ལ་སོགས་པ་ལ་འོ། །ད་ནི་གཉིས་པ་

འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེའི་ཉིས་དམིགས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་ནི་རྟེན་མང་བཀྱར་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །འོ་ན་ཇི་
ལྟར་སྤང་བར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་དག་དང་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྟོང་པ་དང་སྟོད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། བདག་ལ་སྟོད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྟོད་པ་འཇམ་སྟོད་པར་

བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། །ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་དགའ་བའམ། མི་དགའ་བར་བྱ་རིན་ཆེན་མི་ཆོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་སྒྲུལ་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་
ཏེ། མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་རྟེན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དེ་དག་དང་འགྲོགས་པ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་གཉིས་པ་དགོན་པར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགོན་པར་གནས་
པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ། དང་པོ་གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་ནས། ནགས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དུག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། རྒྱབ་དུ་མི་ལྟ་ཞིང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕྲོག་པ་དང་། བསལ་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ནགས་ཚོལ་བའི་ཞེན་པ་དང་། སྤོང་མི་རྣམས་པའི་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ས་ཕྲོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ཡོངས་སྤྱོད་ཕྲོགས་ཀྱིས་དོགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་མི་
མཛེས་པའི་གནས་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕན་ཡོན་

@337A ༄༄༅། །བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ཕྱིའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྷུང་བའི་བྱན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བསྒྲོམ་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས། ལུས་ལ་རྟག་པ་དང་
གཙང་བ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་གཉིན་པོར་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པ་

བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲུང་ཁྲོད་ཅེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་པོས་ནི་གཞན་གྱི་བའི་ལུས་མཐོང་བ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པས་ནི་གྱི་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་ཏོ། །ལུས་འདི་གཅིག་ཕུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་དགོན་པར་

གནས་པའི་ཆོ་གཉིན་འདུན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གཉིན་པོ་ཇི་ལྟར་བསྟོམ་པ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུན་གང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་གཉིན་པོ་ལ་སོགས་པ་
དང་བྲལ་བར་མི་པོ་དེ་པའི་གཉིན་པོ་བསྟོམ་པ་བསྟན་ཏོ། །ལུས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པས་ནི་དགོན་པར་གནས་པའི་ཆོ་གཉིན་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་ཕན་ཡོན་བདུག་པའི་སྟོན་ནས་དགོན་པར་
གནས་པར་བྱ་བར་གདམས་པ་བསྟན་ཏོ། །ད་ནི་ཆོགས་ལ་གནས་པ་དེས་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ་

ཇི་ལྟར་བཅའ་བར་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་པ་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བསམ་པ་གཞན་ནི་ཞེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟེ། །བདག་ལ་སེམས་པས་ཞེས་བྱ་བས་
ནི་བདག་ཅིའི་ཕྱིར་དགོན་པར་འོངས་ཞེས་བྱ་བསམས་ནས་བདག་ནི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་

འོངས་སོ། །མཉམ་པར་གཞག་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཐོ་བ་དང་། བྱིང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དམའ་བ་སྤང་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །དུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་ལས་སོ། །ད་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་ལས་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བའི་

ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས། དེ་སྤང་བར་བྱ་བ་མདོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་དག་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དང་པོར་
འདོད་ལྡན་ངན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་གསུང་ན་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ཆོ་འདིའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་

@337B ཉེ་ཆོག་གི་དོན་ནི་གོ་སྟོན་འོ། །ད་ནི་ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ཉེ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་སྒྲིབ་པའི་དོན་དུ། དལ་འབྱོར་རྒྱད་ཟོས་པར་བྱས་པའམ། དེ་རྒྱད་ཟ་བར་མི་བྱ་བ་
གདམས་པ་བྱར་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་

འདོད་པ་ལ་ཞེན་པ་སྤངས་ཉེ་དེ་བས་ཤིན་ཏུ་ཆོགས་རྒྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
སོ། །འོན་ཏེ་འདོད་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཇི་ཙམ་དུ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་དེ་སྤང་བར་བྱ་ཞེན།

དེའི་དཔེ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཆོ་འདིའི་སྟོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། ཆོ་ཕྱི་མར་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་
པར་ལྷུང་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡོ་བྱད་ལ་འདོད་

པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་བསྟན་ནས། ང་ནི་ནང་སེམས་ཅན་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །རིག་བྱ་ཤིན་ཏུ་
འཇམ་པ་ཤིང་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་རུང་ཞེས་བསམས་ནས། དེ་ལ་ཆགས་པར་

མི་བྱེད་ན། དེའི་ཆོ་སེམས་ལ་ཡང་རིག་བྱའི་སྟོ་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་པར་བྱེད་དེ། ཆགས་པར་བྱར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ནི་གོས་གྱི་སྟོ་ནས་ཆགས་པར་བྱར་མི་རིགས་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་གཡོགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤྲ་མ་ལས་ངན་པར་

གྱུར་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་པའི་བསམ་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་བཟང་བར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པའོ། །དེ་ནི་མི་གཙང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཆགས་པར་བྱ་བར་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པ་སྒྲོམ་ཏེ། ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གོ་སྒྲཏོ། །ད་ནི་བྱི་འོ་སྒྲོ་ནས་ཆགས་པར་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་བསྟུས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་པའོ། །ད་ནི་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་
སྤང་བའི་ཕྱིར། བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་ཏེ། བག་ཡོད་གཏམ་

@338A ༄༄༅། །ནི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་གཉིན་པོར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འོན་ཏེ་བསམ་
གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཉིད་སྤང་པ་འབའ་

ཞིག་བཤད་ཀྱི་གཞན་དག་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཤད་ཅེན། མོད་པ་སྤང་བ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་སྤང་བའི་ཐབས་ཇི་སྟེད་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྱོད་པ་སྤང་བ་ནི་ལཱ་གཉིས་
པར་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་བའི་ཆོག་ཇི་སྟེད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་སྒྲོམ་པ་

ལེགས་པར་མགོན་ནས་སམ་སྒྲུམ་པའི་འགྱོད་པ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། ལཱ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པར་སྒྲོམ་པ་བསྤང་བའི་ཐབས་ཇི་སྟེད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བསྤང་བའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་མ་
བཤགས་སམ་སྒྲུམ་པའི་འགྱོད་པ་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་རེས་འགའ་ལྟར་བ་འབྱུང་ཡང་ལཱ་གཉིས་པར་

སྤྱག་པ་ནམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཐབས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་གསུམ་པར་ཉེས་པ་བྱང་བ་རེ་རེ་ཞིང་། བྱང་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱིག་པ་ནམ་པར་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་ལྟངས་
བྱང་བ་ལེགས་པར་མ་བཤགས་སམ་སྦྱམ་པའི་འགྲོད་པ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞོད་

སེམས་སྤང་བ་ནི་ལེའུ་ལྔ་པ་ལས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྤང་བ་ནི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལས་སྟོན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བཤད་དོ། །ད་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་
པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྟོན་ས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤང་བའི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་

སྤངས་ཏེ། སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བར་གདམས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤྲས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །བསྟན་བཅོས་གྱི་མིང་གདགས་པ་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །བསམ་གཏན་
བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལེའུ་བདུན་པའི་བཤད་པ་རྩོགས་སོ། །

ད་ནི་སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གང་ཟག་དེས་གོ་འཕང་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལེའུ་བརྒྱད་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གར་ལ་བཏིན་ཏེ་བསྐྱེད་
པར་བྱ་ཞེན། བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུར་ཞི་གནས་གྱི་ཚོགས་ག་ལ་གནས་ཏེ། ཞི་གནས་

@338B བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་གི་དོན་དུ་བསྐྱོགས་ཤེ་ན། བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོགས་ཏེ། གང་དུ་བསམ་
གཏན་བསྟན་པའི་ལེན་པ། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། ཁྱོན་མོངས་རྣམ་པར་

འཇོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། རྩོག་མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ་ཞེས། དེ་སྐད་དུ་བསྐྱོགས་པ་དེ་བས་ན་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་བདེ་བ་འདོད་པས། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་
བའི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་བདག་གི་དོན་ཏོ། །བདེ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་སྤངས་པའོ། །བདེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་ངེས་པར་ལེགས་པའོ། །བདེ་བ་ནི་
མངོན་པར་མཐོ་བའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་ལྷན་པ་དེས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱ་

བའི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་གང་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྒྲུལ་པ་ལ། དོན་དམ་པ་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
བསྟན་ཏེ། །འཤད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །

དེ་དག་གི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བྱ་ཡིན་སྟེ་ཕ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དོན་དམ་སྟོའི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི།
སྟོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྟངས་དུ་མདོ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་

རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ལྟ་འི་བྱ་དོན་དམ་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། མ་སྟེས་པ་
མ་འགགས་པ་བརྗོད་པ་དང་བུལ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རོ་

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་དམ་པ་ཇི་ལྟར་སྟོའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་སྟེ་ཕ་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་རིག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཡིན་ལ། རིག་པས་དཔྱད་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་
སྟེ། ཇི་སྟངས་དུ་མདོ་ལས། སྟོ་ཡིས་རྣམ་པར་གཞགས་ན་ནི། །གཞན་དབང་མེད་

@339A ༄༄༅། །ཅིང་བརྟག་པའང་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། གང་ཅི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་རིག་བྱ། །སྟོང་
པ་ཞེས་བྱ་དེ་ཡང་སྟོང་། །འདི་ལྟར་མི་སྟོང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་

དང་། བདེན་པ་གཉིས་ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དེ་སྟོང་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་གང་ལྟར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིག་པས་དབྱུང་ན་སྟོ་དང་སྐྱས་ཇི་ལྟར་ཡུལ་དུ་བྱར་མེད་
དོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ལ། སྟོ་བཏགས་

པའི་སྟོས་པ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས། དེ་ལ་ནི་སྟོ་དང་སྐྱས་ཇི་ལྟར་ཡང་ཡུལ་དུ་བྱར་མེད་ན། དགག་པ་ཙམ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལས་བརྒྱུག་པ། སྟོ་དང་སྐྱ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་ལྟའི་བྱ་

གལ་ཏེ། དོན་དམ་པར་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་གྱི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ན་ནི། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགོའོ། །དེ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་
ཉིད་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་

ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་
ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྟེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་གདགས་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་

སྐད་དང་བདས་བསྟན་པ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་ལོ། །ཞིབ་ཏུ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅས་གཞན་དག་
ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིར་རྒྱ་མཚོ་མ་བསྐྱེད་དོ། །ད་ནི་དངོས་པོ་བདག་

ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་སྟོན་ས་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་དབྱེད་པར་བྱ་བར་མདོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་བསྟན་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ནལ་
འབྱོར་པ་དང་། སམ་པ་དང་མཐུན་པས་སལ་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་

@339B ནམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། གཉིས་མེད་པའི་རྩལ་དང་། གཉིས་ཀྱི་རྩལ་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་ནལ་འབྱོར་སྟོན་པས་འཇིག་རྟེན་སལ་པའི་འདོད་པ་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་ཅིང་
འཇིག་རྟེན་སལ་པ་ལས་གོང་མར་གྱུར་པ་འབྱོར་པའི་འདོད་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གོང་མར་གྱུར་པ་དབུ་མ་པའི་

ལྟ་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ད་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འོན་ཏེ་འཇིག་
རྟེན་སལ་པའི་འདོད་པ་ནི། གང་དེ་ལྟར་ནལ་འབྱོར་སྟོན་པ་པས་ནི་ཇི་ལྟར་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་ཅིན།

འཇིག་རྟེན་པ་ལ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་སོ། །དངོས་མཐོང་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་འང་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རོ། །སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བར་རོ། །རི་ལྟར་ཚོད་ཅེན། གཟུགས་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོས་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པའི་དབང་གིས་མངོན་
སུམ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ནས་དེ་སྒྲུང་བའི་ཆོད་མས་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་

རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་གཙང་པ་ལ་གཙང་བར་འཇིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་
འཕགས་པ་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། གཟུགས་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་

གང་ཡིན་པ་ཅི་འང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་འོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
འདི་སྐད་དུ་འདུལ་བར་འགྲུར་བའི་སྐྱེ་བོ་དག་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆོད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་

དངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཅི་དེ་ལྟ་བུའི་དཔེ་མཐོང་ངམ་ཞེན། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་
འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་

@340A ལྷོ། །པ་ཤིན་དུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བས་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་ནས་སྤྱལ་པ་ཞིག་སྤྱལ་ཏེ། བྱང་ངན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ནས་སྤྱལ་པ་དེས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱབ་དུ་ལུང་བསྟན་ཏེ། ཡོངས་

སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་རྩལ་གྱིས། གདུལ་བུའི་རྒྱད་ལ་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱལ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པལ་
པའི་འདོད་པ་ནལ་འབྱོར་སྟོད་པས་ཇི་ལྟར་སུན་འབྱེན་པའི་རྩལ་བསྟན་ནས། ད་ནི་ནལ་འབྱོར་སྟོད་

པའི་འདོད་པ་དབུ་མ་པས་ཇི་ལྟར་སུན་འབྱེན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡིན་ན། སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཤི་བའི་རྗེས་ལ་ཡང་། མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟ་མ་

ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་རྣམས་རྒྱ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ།
གང་གི་ཆོ་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་པས་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལོག་པའི་ཆོ་ནི་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་

པོ་མི་ལྟོག་སྟེ། འཁོར་བར་འབྱུང་བ་དེའི་ཀྱན་རྫོབ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཡང་ཡིན་ལ་གང་གི་ཆོ་གཉིན་པོ་སྐྱེས་པར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འགགས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེལ་
གྱི་ཕུང་པོ་མི་འབྱུང་སྟེ། མི་འཁོར་བར་འབྱུང་བ་དེའི་ཆོ་ནི། སྐྱེ་འགག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་

ཡང་འཁོར་བ་མ་ཡིན་པས་ངས་པ་མེད་པའི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་ན་རེ། གང་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་བྱོད་གྱིས་གོང་དུ། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོང་
ཡུལ་མིན། །སྟོང་དང་སྟོ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། །ཞེས་སྟུས་པས་དོན་དམ་པ་སེམས་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་

མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡུལ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དམ་བཅས་པ་ལ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་སྦྱོན་ཆགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་ཉིད་
ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི། ཡུལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཤེས་པ་གང་ལ་སྤང་ནས་ཇི་ལྟར་

@340B ལྷ་བཏིད་དུ་ཡོད། འོན་ཏེ་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ལྷ་བཏིན་དུ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་དེ་གང་ལ་ལྷ་བཏི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པས་ཤེས་པ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན་ཉིས་པ་འདི་ནི་
ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་སྟུང་ནས། གང་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཁྱོད་ནལ་འབྱོར་སྟོད་པ་དག་ཆོས་ཐམས་

ཅད་སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ། ཡུལ་སྐྱུ་མ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཡང་མི་འཐད་པ་ལ་ཡང་གང་གི་ཆོ་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི།
དེའི་ཆོ་ཡུལ་སྐྱུ་མ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཁྱོད་ལ་དེ་ཡང་ངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྟོན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བྱ་ཡང་། རྒྱུ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་སྤྲུལ་འགགས་
པའི་རྗེས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་

དེ་ནི་མ་ངས་པའི་དོན་ཏོ་སྟུང་དུ་བསམ་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱུའམ་སྟོང་ལ་སོགས་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་མི་རུང་བ་ཞིག་ན། དེ་
ལྟར་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་

མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་རིང་ཙམ་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རེས་འགའ་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟན་དང་སྒྲགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མ་

ཉིས་པའི་སྟོན་ཆགས་པ་ཉིད་དོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པ་འོ། །འོ་ན་ཏེ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བྱ་བཞིན་དུ་སྟོག་བཅད་པས་སྒྲིག་མི་འབྱུང་བ་ལ་ཐལ་བར་འབྱུར་བ་ཞིག་
ན། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ནི་སྟོག་བཅད་པ་ལས་སྒྲིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་

ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་སྟུམ་དུ་སྒྲིག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་མ་ངེས་ཀྱི། འོ་ན་ཅི་ཞི་
ན་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་བསད་པ་དང་མ་

@341A ༄། །བསད་པའི་རྒྱས་ཅི་རིགས་པར་ཕན་གཞོད་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་དེ་བསད་པའི་རྒྱས་སྒྲིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བསམས་པ་འོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་
སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི།

སེམས་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་དུ་མི་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱུ་མའི་སྤྱིས་བྱ་བ་ཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་སེམས་འབྱུང་བར་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱུ་མ་
དེ་ཉིད་རོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་ཏྲ་དང་གྲང་པོ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་

བྱ་མི་འདྲ་བ་སྤྱུ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་སྟོང་གི་སེམས་ཅན་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པར་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ་སྤྱུ་མ་དུ་བསམས་ནས།
སྤྲགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདི་སྐད་བཞུན་ཏེ། སྤྱུ་མའི་རྒྱ་

རྒྱུ་སྤྲགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རྣམ་པ་ཡོད་པས།
སེམས་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ནི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་

མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འོན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་སེམས་འབྱུང་ན་ནི། དེའི་ཚེ་བྱུང་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱུ་མ་ལ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུང་ཞེ་ན།
རྒྱ་རྒྱུ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་སྤྱུ་ཚོགས་རྒྱུ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་

རྒྱ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་སྐྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་སྒྲུ་མ་ལ་ཡང་སེམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་པ་ཞིག་ན། དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །གཞན་གྱི་གལ་ཏེ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡོང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་

ཞིང་བསྐྱོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཁོར་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། གང་གི་ཆོ་བྱེད་དབུ་མ་པས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ནི་སྐྱེ་འགག་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ཡིན་ཞིང་བསྐྱོད་ནས། སྐྱེ་འགག་
གི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ནི། དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གཉིན་པོ་སྐྱེ་བ་

@341B དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འགགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ། དེས་པ་མེད་
དེ་སྐྱེ་འགག་པན་ཚུན་འགལ་ཞིང་སྐྱོན་འདི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་ལ་ནི་ཤེས་པ་དོན་དམ་

པར་མེད་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ཙམ་དུ་གནས་པ་དེ་ལ། ཡུལ་སྒྲུ་མ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐཛིག་གོ། །གཞན་གྱི་པན་ཚུན་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ལས་མ་གྲོལ་བ་ཉིད་དུ་
བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཆོ་སེམས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་

སེམས་གཉི་ག་སྒྱུ་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན་ནི། གཉི་ག་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གང་ལ་སྒྲུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ན་ཡུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡང་
མི་འཐད་པས། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཡུལ་སྒྱུ་མ་

ཙམ་འདི་མེད་ཀྱང་རང་རིག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པས་དམ་བཅས་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་སོན་གནས་པར་སྒྱུབ་
པའི་ཕྱིར། རལ་གྱི་སོ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་སོ་སོ་དེ་ཉིད་ལ་

གཙད་པར་བྱ་བ་དང་གཙོད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་རང་མི་གཙོད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་རང་རིག་
པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བས་ན་ཡུལ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་

ཉེས་པ་སོན་གནས་ལ། གང་གི་ཆོ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་
བས་ན་ཡུལ་དང་ཤེས་པར་གཉི་ག་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་ཆོད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཡུལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པས། ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །ཡང་གཞན་གྱིས་ཞེས་པ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
མ་གྲུབ་ཀྱང་། རང་རིག་པ་ཉིད་དུ་གཞུང་གཟུགས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མར་མེ་ཞེས་

@342A ལྟོ། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་ཏེ། ཇི་ལྟར་མར་མེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་གསལ་བར་བྱ་བ་དང་། གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེན་ཉི་མ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་

བཞིན་དུ། ཤེས་པ་གསལ་བར་ཡང་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། རིག་པར་བྱེད་པ་གཉིས་མེད་ཀྱང་། རིག་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་རྩལ་གྱིས་རང་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡུལ་སྐྱུ་མ་ཙམ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེན།

སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་ས། དེ་མི་འཐད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་ཏེ། གལ་ཏེ་མར་མེ་དེ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་
དུ་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་རང་གིས་གསལ་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་

ཞེན། རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེན། གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཉམ་པས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མི་གསལ་བ་མེད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱ་མི་དགོས་པས། རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་

བཞིན་དུ། འདིར་ཤེས་པ་ཡང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་ཆ་ཤས་མེད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གིས་རང་རིག་པར་བྱ་མི་དགོས་པས་རང་གིས་རང་རིག་པར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཆགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གིས་རང་
གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གསལ་བར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་མཉམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །སྒྲིན་པོ་དག་ནི་མཐུན་པའི་
དཔེ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བློར་བཞིན་ནོ། །ཤེས་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མི་མཐུན་

@342B པའི་དཔེ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཤེལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ལ། བེ་རྒྱུ་སྟོན་པོ་ཉིད་ནི་སྟོན་པོའི་རྒྱ་ལ་
མི་སྟོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དང་པོ་ནས་སྟོན་པོ་ཉིད་ཏུ་འདུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་བེ་རྒྱུ་སྟོན་པོ་དེ་རང་

ལ་རང་གིས་སྟོན་པོར་བྱེད་དེ། སྟོན་པོར་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་སྟོན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཡང་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་
གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་རིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རང་རིག་པར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བ་མི་འཐད་ཏུ་ཟིན་གྲང་། ཡུལ་གཟུགས་དང་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་རང་རིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེན། བྱིད་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཏུ་འདུས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་རྒྱུ་

གཞན་ཉིད་མ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲང་ཤེས་པ་དེ་རང་རིག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་
སོ། །དེ་ལྟར་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཆད་མའི་སྟོན་སྟེན་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མི་འཐད་པར་

བསྐྱབས་ནས་ད་ནི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མར་མེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ནི་
དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོས་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། །ཁས་ལེན་པར་རིགས་ན། ཤེས་

པ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པར་མི་རིགས་སོ་སྟེ་བསམ་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པ་ནི། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་སྟེ་པ་ལ། རེ་ཞིག་ཡིད་དང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་མི་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་གཟུགས་དང་སྤྲེལ་
སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་

@343A ༄༄༅། །ཁྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་གཞོད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། ལུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས་ཐ་སྙད་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རང་གིས་རང་གསལ་བར་

བྱེད་ཀྱང་རུང་མི་བྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་འབྲས་བུའི་
རྟགས་ལས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགྲུབ་པོ་སྦྱམ་ནས། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཅེས་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་སྦྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་པ་མེད་ན་ཕྱིས་ཀྱང་བྱ་བ་སྐྱེ་བའི་རང་རིག་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགྲུབ་པོ་སྦྱམ་པ་ལ། དོན་
བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། བྱ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་དོན་

དམ་པ་ཞིག་སྐྱབ་མི་དགོས་ཏེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྩལ་གྱིས་རང་རིག་པ་དོན་དམ་པ་དེ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྦྱམ་དུ་བསམ་པ་འོ། །འོན་ཏེ་རང་རིག་པ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དུ་
མ་གྲུབ་པ་ནི་ཕྱིས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་མེད་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཀྱན་རྫོབ་

དུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་བྱ་ན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་ཏེ། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ནི་

འདིར་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། འོ་ན་འདིར་ཅི་ཞིག་འགོག་སྟེ་མ་པ་ལ་འདིར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིར་ནི་སྟུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དགག་པའི་
ཕྱིར་རང་བཞིན་འགོག་གོ་སྟེ་མ་དུ་བསམ་པ་འོ། །ད་ནི་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་དམིགས་

པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནལ་འབྱོར་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲི་བའི་ཆོག་བཀོད་དེ། གཞན་དག་འདི་སྟེ་མ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་
བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟུ་མ་མཁན་

@343B ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་ན། དེ་བྱེད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཡང་ཞེན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། ནང་གི་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་སྤངས་
པ་ཕྱི་རོལ་ན་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་བྱུར་པ་ཡིན་པ་ལས་སྟུ་མ་མཁན་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པའི་

ཕྱིར་རེ་ཞིག་མ་བརྟགས་པའི་ཆོ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ན་གང་གི་ཆོ། ནལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི། དངོས་
པོར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་སྟོང་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྟུ་རུ་རའི་འབྱུང་ཞུགས་པ་

བཞེན་དུ་གཟེགས་ཀྱང་ཞེན་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བས། དེ་བས་ན་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །འོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བསྐྱེམ་པར་བྱ་སྟམ་པ་ལ། གང་ཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

སྟོས་ཏེ། རེ་ཞིག་གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོད་པའི་གང་གི་ཆོ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས་བརྟག་ཅིང་དགག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆེད་པའི་དུས་དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་

ལྟར་དགག་བྱ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀག་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ཆོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་གི་ཆོ་དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་གཉི་ག་ནལ་འབྱོར་པའི་སྒྲིའི་མདུན་ན་མི་གནས་ཏེ། གཟུང་བའི་ཆ་ལས་མི་ལྡན་པའི་

དུས་དེའི་ཆོ། རྣམ་པ་གཞན་གསུམ་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅིར་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་མི་
མངའ་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།

རྟོག་པ་མི་མངའ་གཏུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཡིད་བཞིན་རྟོར་བྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་སྒྲུལ་དུ་བསམས་ནས། ཡིད་བཞིན་རྟོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་གཏུལ་བྱ་རྣམས་

@344A ལྟ། །ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟོག་པའི་འཕེན་ཤུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་མངའ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མཛད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་མཆོད་སྡོང་དང་འབྲེལ་སྒྲུལ་

ནས། མཆོད་སྡོང་གྲུབ་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུལ་ཏེ། འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་མི་མངའ་བར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པར་
སྒྲུབ་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་ལམ་

གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་དཔེ་ཡིད་བཞིན་རྟོར་བྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། མཆོད་སྡོང་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་དང་དེ་ལྟར་སྤང་བ་དང་། དེ་དང་དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི།

དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱང་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ལ་ལ་དག་ན་རེ། འདི་འགོག་པར་སྒྲ་བའི་དབྱ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། བདག་གིས་ནི་མ་མཐོང་ངོ། །དེས་ནི་སྒྲིབ་
པ་སྟོང་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་

བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ནི་རང་གི་བདེ་བ་བྱེད་བྱུང་ཏུ་སྒྲ་བ་དག་ན་རེ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཉིད་དུ་དགོ་སྟོང་གྲ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་

པས་བཤད་པར་ཟད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བསྟོམ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་དག་ནི་འོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ལམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མན་ངག་བརྒྱད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

འཕགས་པ་འོད་སྒྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་གཏད། དེས་ཀྱན་དག་འ་བོ་ལ་གཏད། དེས་ཤུན་འཛི་གོས་ཅན་ལ་གཏད། དེས་ལྷ་པ་གྲུག་ལ་གཏད། དེས་མི་བྱ་ཀ་ལ་གཏད་ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། །ད་ནི་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་

@344B གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་པ་བྱིད་གཞུང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ། མཚུངས་སོ་སྟུང་དུ་བསམ་པ་འོ། །དེ་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཏེ་འགྲུབ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པ་རོལ་པོ་དག་འདི་སྐད་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གཞུང་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་

ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་མན་ངག་བརྒྱད་པས་གྲུབ་པོ་སྟུང་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་མན་ངག་བརྒྱད་
པ་ལས་གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉི་ག་

འདོད་པ་བདེན་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གལ་ཏེ་པ་རོལ་འདི་སྟུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་གཞག་པ་ལ་ནི་བྱིད་དང་ཁྱ་བྱ་ཅག་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་ཉིད་བདེན་པ་ཉིད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་མོལ་ཞེས། འོ་ན་ནི་དེའི་ཆོ་རིག་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་དང་
ལྡན་པས་གཉིས་ཀས་འདོད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཉི་ག་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ནི་རིགས་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། འཛོམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་
པ་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་འདུལ་བ་ལ་སྒྲུང་། མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་

ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལུང་ལས་ནི་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ལྟ་བས་ན་མདོ་སྡེ་དང་འགལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་

བྱ་བ་བསམས་ནས། གལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་འགལ་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་སོ། འཛོམས་དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ན་ནི་དེའི་ཚོ། འདུལ་བ་ཟླ་
སོགས་པ་དོར་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་ཕན་

@345A ༄། ཚུན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དོར་དགོས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། འཛོམས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་མོས་པ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་དགའ་བར་
བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་

དུ་མི་འགལ་ལོ་ཞེན། འོན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་སྐྱམ་ནས། སེམས་ཅན་མི་མཐུན་དགག་བྱའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་ལ་ཡང་མི་འདོད་དམ། དེ་ཡང་
སེམས་ཅན་མོས་པ་མི་མཐུན་པ་ནམས་ངང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་

ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཉིད་དུ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་མཚུག་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །སྙན་
འབྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འོ། །ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེ་ཆོམ་མོ། །དེ་ནི་ལས་དང་པོ་པ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེམ་པ་ལ་མི་སྐྱག་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟུག་བསྐྱེལ་བསྐྱེད་
དངོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །སྟོང་ཉིད་འཇིགས་པ་ཞི་བྱེད་ན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་

ཞི་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་གང་འཇིགས་པར་འབྱུར་བའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པས། སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བ་ལ་འཇིགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །བདག་གི་ལྟར་མ་གྲུབ་ཅེན། དེ་ཞིག་

གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སོ་དང་སྐྱ་སེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེན། སོ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དག་ནི་མི་ཉག་པ་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ནི་ཉག་པ་

གཅིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཡིན་ན་ནི། དེ་དག་གྲང་བདག་བཞིན་དུ་ཉག་པ་དང་གཅིག་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ནི་བདག་གྲང་མི་ཉག་པ་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་

@345B པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་དུ་རྣམ་ཤེས་བྱ་ག་ནི་བདག་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གྲང་བདག་མ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ནི་དེ་དག་གྲང་བདག་བཞིན་དུ་རེ་

རེས་གྲང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ནི་བདག་གྲང་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རེ་རེ་ལ་འཛིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མི་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ནི་
ཡིད་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཡིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ༥

ནི་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ནི། བདག་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱང་ད་ལྟར་ཡོད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ནི་ཡིད་བཞིན་དུ་

བདག་ཀྱང་དེ་ལྟར་མེད་པས་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ནི་མ་འོངས་པའི་སེམས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟོས་ཏེ། མ་འོངས་པའི་སེམས་མ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ནི་རྟག་

པས་ད་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ནི་མ་འོངས་པའི་སེམས་བཞིན་བདག་ཀྱང་ད་ལྟར་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་བདག་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་སེམས་ད་ལྟར་
ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ནི་དེ་ལྟར་བའི་སེམས་བདག་མ་ཡིན་

པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱམ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་དེ་བདག་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་དེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིན་པར་མི་

རུང་སྟེ། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིན་པར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནམ། བྱམ་པ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཡིན་པར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ད་ནི་འདས་པའི་སེམས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་

@346A ལྷོ། །ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱང་བ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ནི་འདས་པའི་སེམས་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་འགགས་ནས་མེད་

པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ནི་བདག་བཞིན་དུ་འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་ད་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཁམས་བཙུག་བརྒྱད་བདག་མ་

ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བདག་མིག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མིག་གི་ཁམས་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་གྱི། སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ནི་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

གྲིམིག་གི་ཁམས་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སྒྲིམ་ཐོས་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ནི་བདག་བཞིན་དུ་མིག་གི་ཁམས་གྲིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །མིག་གི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་།

སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་བསྒྲོག་ན། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མས་ཅི་རིགས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ད་ནི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདུ་
བྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་སྟེ། དངོས་སུ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་པར་བརྟན་བྱ་ཆེ།

བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། བདེ་བ་ནི་བདེ་བར་ཉམས་སུ་སྒྱུར་གོ། །སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་མི་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚོར་བ་བདེ་བ་ནི་བདག་མ་
ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བདག་བཞིན་ཚོར་བ་བདེ་བས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བར་

ཐལ་བར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་ཚོར་བ་བདེ་བ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དག་ལ་ཅི་རིགས་སུ་སྒྱུར་རོ། །ད་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་གྲིས་མཇུག་བསྟུ་བའི་ཕྱིར།

@346B དེ་ལྟར་བདག་ཏུ་རུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་མུ་སྟེགས་གངས་ཅན་པས་བདག་སེམས་པ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སེམས་པ་མེད་པ་
བདག་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ཡང་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། བདག་

ཉིད་ཡིན་པར་མི་འཐད་དེ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་ཏུ་སེམས་འདི་ཉིད་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་བདག་གྲུབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་རྟག་པ་ཉིད་གྱིས་ན་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་
འཐད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །བདག་མེད་ཀྱང་

དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་ལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་མི་འགལ་བར་བྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དཔེ་གཉིས་གྱིས། གོ་རིམས་བཞིན་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ས་བོན་ལ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱིས་པའི་ལུས་
ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། མངལ་ན་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་མི་རྟག་པར་གྱུར་བའི་རྩྭ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དེ་ལྟར་ནི་མ་གྲུབ་གྱི་སོ་སའི་
རྒྱུད་ལས་སྟེ་ཞིང་འཇིག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །སེམས་ཅན་མེད་ཀྱང་སྟིང་རྗེ་བྱ་བ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །དགོས་པའི་དོན་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐ་སྟོན་གདགས་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེས་བྱ་ལྟ་

སྟོན་ཞེས་བྱ་བར་ཐ་སྟོན་མ་བཏགས་པར་གཞུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐ་སྟོན་གདགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་
རྟེན་ལ་ཡང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་ཀྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་

པའི་ཚོས་ཙམ་དུ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལས་ཀྱང་སྟེས་བྱ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དུག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཀྱི་གཞུགས་ལ་
སོགས་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་དང་།

@347A ལྟོ། །ཡོན་ཏན་ཚད་གཞུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེས་བྱ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བར་བཏགས་ན་དེའི་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ཚད་ཟིན་པར་འགྱུར་གྱི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་སྟོན་འདི་ཙམ་
དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་ན་དེའི་ཚད་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། རི་ལྟར་བྱེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་ནས། དེ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིབ་བཞེན་དུ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་གཞུང་གིས་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞེན་དུ་དགོས་པ་
རྣམ་པ་བཞིའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བརྟགས་ནས་སྒྲིང་རྗེ་བྱ་

བར་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ཅས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམས་པས་འཇིགས་པ་ཡང་མེད་ལ། དེ་ནི་བཅིངས་པ་
ཡང་མེད་ཅིང་གོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དག་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།

བདག་མ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་ཏུ་གཞུང་བའི་གཞིའི་སེམས་དེ་བཅིངས་པ་ལས་གོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དག་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དོན་དུ། རི་ལྟར་རྒྱ་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྒྲོམ་སོ། །འོན་ཏེ་སྒྲོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣལ་འབྱེད་དེ་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེན། དེ་

བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ནི་རྟེན་པ་ཕྱིན་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རི་ལྟར་བཞེན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེའི་
རྗེས་ལ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྐྱོམ་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་གྲས་ན་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་སྒྲིམ་པ་ལ། དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྒྲེམ་པ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཉུགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་
འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོར་ཡང་མི་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་བསྒྲེམ་པ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འབྱུགས་
ཏེ། །ལྷག་སྟོང་འདིར་ནི་ཏིང་འཛིན་བསྒྲེམ་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་

@347B པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཏེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་བསྒྲེམས་ན་དེའི་ཆོ་ཅིར་འགྱུར་ཞིན། ཐོག་མར་བསྒྲེམ་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཉུགས་ནས་ཐེ་ཚོམ་མི་
ཟ་བར་ཡང་འགྱུར་ལ། སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་

པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྒྲེམ་པ་ནི། །དེ་ནི་སྤྱང་ན་འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་
རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེའི་ཚེ་གང་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟམ་པ་ལ། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་དབུས་མཐའ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤང་བ་དང་། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དུན་པ་ཉི་
བར་གཞག་པ་བསྒྲེལ་ཞེས་གསུངས་པས། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་ཚོས་

ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་ལ་བརྟག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལུས་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མ་ཡིན་ལ་གཞན་ན་ཡང་མེད་པར་
བསྟན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཐ་དད་པས། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་ནས་ལོགས་ཤིག་ན་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་བྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟམ་དུ་བསམས་པའོ། །ད་ནི་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་ས་གནས་སམ་བདག་
ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་བརྟག་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆ་ཤས་དང་བཅས་

པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི། ལུས་དེ་ཉིད་དུ་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ནི་ལག་སོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་

སོ། །ད་ནི་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་དང་སྤྱི་རོལ་ན་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ནི་ལག་སོགས་ནང་ན་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཆ་ཤས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ལུས་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དེའོ། །ཆ་ཅན་གྱི་ནད་དུ་

@348A ལྷ། །འཇུག་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡན་ལག་དུ་མའི་ནད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ལུས་ནི་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་དུ་མའི་ནད་དུ་འཇུག་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འོན་
ཏེ་དེ་ལྟར་ལུས་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟུང་།

པ་ལ། དེ་བས་ལུས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ད་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་སོར་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོས་སོ། །ད་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་མ་
གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོགས་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཆ་མེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་གཞིགས་ན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུས་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བསྟོམ་པའི་

ཐབས་བསྟན་ནས། དེ་ནི་བསྐྱེམས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་
སྟོང་བར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་ཚོར་བ་བྱན་པ་ཉི་བར་

གཞག་པ་བསྐྱེམ་པའི་ཐབས་དབང་དུ་བྱས་ནས། སེམས་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་ཡུལ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ཏོ། །བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་
ཉམས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་མི་འཐད་པར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་

གྲིས་ཀྱང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཚོར་བ་བདག་ཅས་བྱ་བ་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་སྟོང་བར་བྱ་བ་དང་
གཉིས་ལས། གཉི་ག་མི་འཐད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་བསྐྱེམ་པའི་ཕན་

ཡོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཚོར་བ་ནི་སྟེད་པ་སྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པས་
ཕྱ་བའམ་བྲལ་བའམ། མྱོངས་པའི་སྟེད་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

@348B ད་ནི་སེམས་བླན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བསྐྱེམ་པའི་ཐབས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། འདིས་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡིད་ཅས་བྱ་བ་
དེ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་གནས་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་ཏོ། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་

ཀྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ནི་མ་སྐྱེས་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དུས་མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ཏེ། སྐྱེར་ལྟ་ མི་རུང་
སྟམ་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་དུས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། ཤེས་བྱ་

དུས་མཉམ་པ་ཡོད་པའི་དུས་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་ན། ཤེས་བྱ་དུས་མཉམ་པ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཕན་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་ནི་ཤེས་བྱ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕན་བྱེད་
གང་གི་ཆོ་ཤེས་བྱ་སྐྱེས་པའི་དུས་དེའི་ཆོ་ན་ནི། ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་བས་ཕན་

བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སོ་སྟམ་ན། རང་གི་གནས་པ་འགལ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་
མཁའི་མེ་ཏྲོག་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ད་ནི་ཆོས་བླན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བསྐྱེམ་པའི་དབང་

དུ་བྱས་ནས། རྒྱུ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། རྒྱུ་སོ་སོ་བ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ས་བོན་ལ་སོགས་རེ་རེ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། གང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་
དེ་དག་ཉིད་འདུས་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལས་སྐྱེས་སམ་ཞེན། གཞན་ནས་

འོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་ཡི་ཕྱིར། །གནས་པ་མེད་ལ་འགོ་བ་མེད། །ཅིས་སྐྱས་སོ། །འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངི་སྟེ་བདེན་པར་རྟོགས་སྟམ་པ་ལ། དེ་ནི་འབྲུལ་ནས་
བརྟགས་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་མ་དང་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་

འགོ་བ་དང་འོང་བ་དང་བྲལ་བར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་མས་སྐྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་
པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་བར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཡོད་པར་འབྱུང་བ་

@349A ༄། །ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །འོ་ན་གཉི་ག་ཡིན་མོ་སྟམ་པ་ལ། རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་མཚན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་དེའི་མཚན་ཉིད་
མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ད་ནི་མཇུག་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དེ་བས་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། མི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤིང་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྟགས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ནི་དེ་ལྟར་
བརྟགས་པའི་ཕན་ཡོན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་དང་བུལ་བར་འགྱུར་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གོ་སྟོལ། །ད་ནི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དག་ལ་གཉིན་པོ་སྟོང་པ་
ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། བདག་

ཉིད་བདེ་བར་འདོད་རྣམས་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་གོ་སྟོལ། །བསྟན་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་དོན་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་རབ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལེན་
བརྒྱད་པའི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། ། །ད་ནི་ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

དག་བའི་རྩ་བ་བསྟོ་བ་དང་། རང་གི་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་དྲིན་དུ་གཞོ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཕྱིར་ལེན་དགྲུ་པ་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་བྱང་རྩལ་སྟོད་པ་ལ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས།
སྟོན་པ་བཞིན་དུ་མཆོད་བྱེད་ཤོག། །ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱིས་ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དག་བའི་རྩ་

བ་བསྟོ་བ་བསྟན་ཏོ། །བསྟན་པ་རྟེན་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟོ་བ་བསྟན་ཏོ། །གང་གི་བྱིན་གྱིས་དགོ་སྟོ་འབྱུང་། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིགས་
སྟུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བྱིན་གཟོ་བའི་སྟོ་ནས་རང་གི་དགོ་བའི་ལཤེས་གཉིན་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་བསྟན་ཏོ། །བསྟན་

བཅས་ཀྱི་མིང་གི་དོན་ནི་ལཱུ་དང་པོར་ལཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོངས་སྟུ་བསྟོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལཱུ་དགྲུ་པའི་ལཤད་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་དག་གི་ཡན་ལག་གི་དོན་ཤིན་ཏུ་གོ་སྟུ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་
པར་ས་ཕྱེ་ལོ། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ལཤད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་རྫོགས་སོ། །